

iPad

Brukerhåndbok

For iOS 4.2-programvare

Innhold

- 7 **Kapittel 1: Oversikt**
- 7 Oversikt
- 8 Knapper
- 9 Mikro-SIM-kortskuff
- 10 Hjem-skjermen
- 14 Multi-Touch-skjerm
- 15 Skjermbasert tastatur

- 24 **Kapittel 2: Komme i gang**
- 24 Hva du trenger
- 24 Klargjøre iPad
- 25 Synkronisere med iTunes
- 30 Tilkobling til Internett
- 32 Legge til kontoer for e-post, kontakter og kalendere
- 34 Koble iPad fra datamaskinen
- 34 Vise brukerhåndboken på iPad
- 34 Batteri
- 36 Bruke og rengjøre iPad

- 37 **Kapittel 3: Grunnleggende**
- 37 Bruke programmer
- 41 Utskrift
- 44 Søke
- 45 Bruke Bluetooth-enheter
- 46 Fildeling
- 47 Sikkerhetsfunksjoner

- 48 **Kapittel 4: Safari**
- 48 Om Safari
- 48 Vise nettsider
- 51 Søke på Internett
- 52 Bokmerker
- 53 Web Clip-koblinger

54	Kapittel 5: Mail
54	Om Mail
54	Konfigurere e-postkontoer
54	Sende e-postmeldinger
56	Lese e-post
59	Søke i e-postmeldinger
60	Skrive ut meldinger og vedlegg
60	Organisere e-postmeldinger
61	Kapittel 6: Bilder
61	Om Bilder
61	Synkronisere bilder og videoer med datamaskinen
62	Importere bilder og videoer fra iPhone eller et digitalt kamera
62	Vise bilder og videoer
65	Dele bilder
67	Legge inn bilder for kontakter
67	Skrive ut bilder
68	Bakgrunnsbilde bilde på låst skjerm
68	Bruke Bilderamme
70	Kapittel 7: Videoer
70	Om Videoer
70	Spille av videoer
71	Styre videoavspilling
72	Synkronisere videoer
72	Vise leide filmer
73	Vise videoer på en TV
73	Slette videoer fra iPad
75	Kapittel 8: YouTube
75	Finne og vise videoer
76	Styre videoavspilling
77	Håndtere videoer
78	Vise YouTube på en TV
79	Kapittel 9: Kalender
79	Om Kalender
79	Synkronisere kalendere
80	Legge til, redigere og slette kalenderhendelser
80	Vise kalendere
82	Søke i kalendere
82	Abonnere på kalendere
83	Svare på møteinvitasjoner

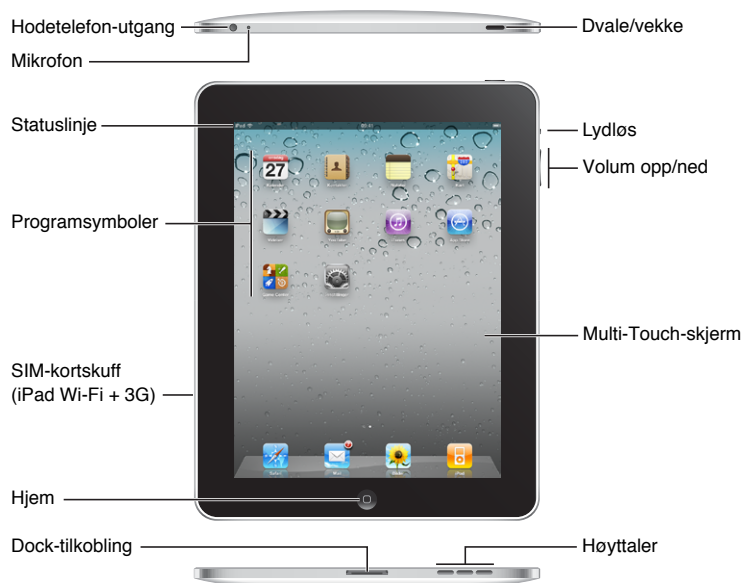
83	Importere kalenderfiler fra Mail
84	Varslinger
85	Kapittel 10: Kontakter
85	Om Kontakter
86	Synkronisere og legge til kontakter
86	Søke i kontakter
87	Organisere kontakter
87	Bruke kontaktinformasjon
87	Samlede kontakter
89	Kapittel 11: Notater
89	Skrive og lese notater
90	Søke i notater
90	Sende notater med e-post
90	Synkronisere notater
91	Kapittel 12: Kart
91	Om Kart
92	Finne og vise steder
96	Veibeskrivelser
97	Vise trafikkinformasjon
97	Finne fram til og kontakte firmaer
98	Dele stedsinformasjon
99	Kapittel 13: iPod
99	Legge til musikk og annet på iPad
99	Spille musikk og annet lydinnhold
104	Bruke spillelister
106	Overføre innhold
107	Kapittel 14: iTunes Store
107	Om iTunes Store
107	Overføre innhold
108	Finne musikk, videoer og annet
108	Kjøpe musikk og lydbøker
109	Kjøpe eller leie videoer
110	Lytt til eller vise podcaster
111	Kontrollere nedlastingsstatus
111	Synkronisere innhold
112	Vise informasjon om Apple-ID
112	Kontrollere kjøp

113	Kapittel 15: App Store
113	Om App Store
113	Bla gjennom og søke
114	Finne mer informasjon
114	Kjøpe programmer
115	Bruke programmer
116	Oppdatere programmer
116	Skrive omtaler
117	Slette programmer
117	Synkronisere kjøp
118	Kapittel 16: iBooks
118	Om iBooks
119	Synkronisere bøker og PDF-er
119	Bruke iBookstore
120	Lese bøker
121	Lese PDF-er
122	Endre utseendet til en bok
122	Søke i bøker og PDF-er
122	Slå opp definisjonen av et ord
123	Få en bok lest høyt
123	Skrive ut en PDF eller sende en PDF med e-post
123	Organisere bokhyllen
125	Kapittel 17: Game Center
125	Om Game Center
125	Konfigurere Game Center
126	Spill
129	Venner
130	Status og kontoinformasjon
131	Foreldrekontroll
132	Kapittel 18: Tilgjengelighet
132	Funksjoner for særlige behov
133	VoiceOver
144	Zoom
144	Stor tekst
145	Hvitt på svart
145	Monolyd
145	Les opp autotekst
146	Trippelklikk på Hjem
146	Spesialtekst og andre nyttige funksjoner

147	Kapittel 19: Innstillinger
147	Om innstillinger
147	Flymodus
148	VPN
148	Wi-Fi
149	Varslinger
149	Mobildata
150	Lysstyrke og bakgrunn
150	Bilderamme
150	Generelt
157	E-post, kontakter, kalendere
161	Safari
163	iPod
163	Video
164	Bilder
164	Notater
164	Butikk
165	Tillegg A: iPad i bedriften
165	iPad på jobben
165	Bruke konfigurasjonsprofiler
166	Konfigurere Microsoft Exchange-kontoer
166	VPN-tilgang
167	LDAP- og CardDAV-kontoer
168	Tillegg B: Tips og problemløsning
168	Tips og problemløsning
169	iTunes og synkronisering
170	Sikkerhetskopiere iPad
171	Oppdatere og gjenopprette iPad-programvaren
173	Safari, Mail og Kontakter
175	Lyd, musikk og video
177	iTunes Store og App Store
177	Nullstille og starte iPad på nytt
177	iPad reagerer ikke etter nullstilling
177	Informasjon om sikkerhet, service og support
178	Om avhending og resirkulering
179	Apple og miljøet

Les dette kapitlet for å lære om iPad-funksjoner, hvordan du bruker kontrollene, og mer.

Oversikt

Hjem-skjermen din kan se annerledes ut hvis du omorganiserer symbolene.

Tilbehør

USB-strømforsyningsenhet (10 W)

Dock Connector-til-USB-kabel

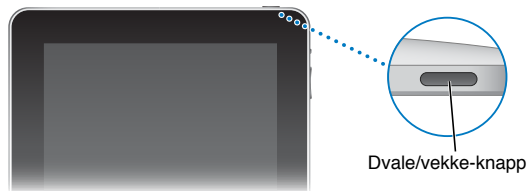
Objekt	Hva du kan gjøre med det
10 watts USB-strømforsyningsenhet	Bruk 10 watts USB-strømforsyningsenhet for å gi strøm til iPad og lade batteriet.
Dock Connector-til-USB-kabel	Bruk denne kabelen til å koble iPad til datamaskinen når du skal synkronisere eller til 10 watts USB-strømforsyningsenheten når du skal lade. Kabelen kan brukes med iPad Dock eller iPad Keyboard Dock (ekstrautstyr), eller den kan kobles direkte til iPad.

Knapper

Noen få enkle knapper gjør det enkelt å slå iPad på og av, og justere volumet.

Dvale/vekke-knappen

Du kan låse iPad når du ikke bruker den. Når iPad er låst, skjer ingenting når du tar på skjermen, men du kan fortsatt lytte til musikk og bruke volumknappene.

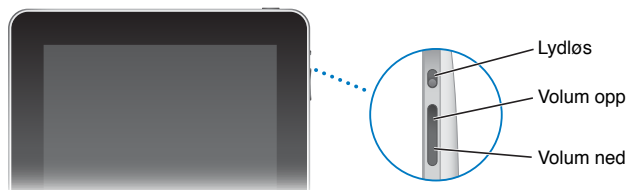
Låse iPad	Trykk på Dvale/vekke-knappen.
Låse opp iPad	Trykk på Hjem-knappen eller Dvale/vekke-knappen, og flytt deretter på skyveknappen.
Slå iPad på	Trykk og hold Dvale/vekke-knappen nede til Apple-logoen vises.
Slå iPad av	Trykk og hold Dvale/vekke-knappen nede i noen sekunder til den røde skyveknappen vises. Flytt deretter på skyveknappen.

Standardinnstillingen er at iPad låses automatisk hvis du ikke berører skjermen i løpet av et par minutter. Hvis du vil endre dette, leser du «Autolås» på side 153. Hvis du vil at iPad skal be om et passord for å låse opp enheten, leser du om «Kodelås» på side 153.

Volumknapper

Bruk volumknappene til å justere lydvolument for musikk og andre mediefiler, og for varselslyder og lydeffekter.

Øke volumet

Trykk på Volum opp-knappen. Hvis du vil angi volumbegrensning for musikk og andre mediefiler, velger du Innstillinger > iPod > Volumbegrensning.

Redusere volumet

Trykk på Volum ned-knappen.

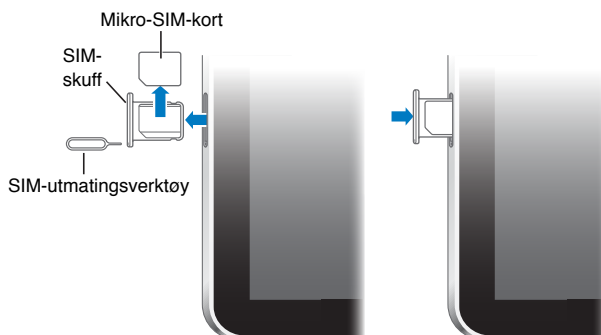
Slå av lyden

Skyv Lydløs-knappen opp for å slå av lyden. Skyv den ned for å slå på lyden igjen.

ADVARSEL: Du finner viktig informasjon om hvordan du unngår hørselsskader i *iPad* *Viktig produktinformasjon* på support.apple.com/no_NO/manuals/ipad.

Mikro-SIM-kortskuff

Mikro-SIM-kortet, på siden av iPad Wi-Fi + 3G, brukes for datatilgang fra mobilnettverk. Det kalles også et «third form factor» (eller 3FF) SIM-kort. Hvis mikro-SIM-kortet var forhåndsinstallert, eller hvis du bytter mobildataleverandør, er det mulig du må installere eller bytte ut mikro-SIM-kortet.

Åpne SIM-skuffen:

- 1 Sett tuppen på SIM-utmatingsverktøyet inn i hullet på SIM-skuffen.

Trykk verktøyet rett inn til skuffen spretter ut. Hvis du ikke har et SIM-utmatingsverktøy, kan du bruke en utrettet binders.

- 2 Trekk ut SIM-skuffen, og sett inn eller bytt ut mikro-SIM-kortet.

Hjem-skjermen

Trykk på Hjem-knappen når som helst for å gå til Hjem-skjermen med iPad-programmene. Trykk på et symbol for å starte programmet.

Symboler som viser status

Symbolene i statuslinjen øverst på skjermen gir deg informasjon om iPad:

Symbol		Hva det betyr
	Flymodus	Viser at flymodus (tilgjengelig på iPad Wi-Fi + 3G) er på – du kan ikke få tilgang til Internett eller bruke Bluetooth®-enheter. Funksjoner som ikke er avhengige av trådløse tilkoblinger, er tilgjengelige. Les «Flymodus» på side 147.
3G	3G	Viser at 3G-nettverket (tilgjengelig på iPad Wi-Fi + 3G) er tilgjengelig og at du kan koble til Internett via 3G. Les «Tilkobling til Internett» på side 30.
E	EDGE	Viser at EDGE-nettverket (tilgjengelig på iPad Wi-Fi + 3G) er tilgjengelig og at du kan koble til Internett via EDGE. Les «Tilkobling til Internett» på side 30.
	GPRS	Viser at GPRS-nettverket (tilgjengelig på iPad Wi-Fi + 3G) er tilgjengelig og at du kan koble til Internett via GPRS. Les «Tilkobling til Internett» på side 30.
	Wi-Fi	Viser at iPad er koblet til Internett via Wi-Fi. Jo flere streker, jo bedre forbindelse. Les «Tilkobling til Internett» på side 30.
	Aktivitet	Viser nettverksaktivitet og annen aktivitet. Det er mulig at enkelte programmer fra tredjepartsleverandører bruker dette symbolet for å vise en aktiv prosess.

Symbol		Hva det betyr
	VPN	Viser at enheten er koblet til et nettverk ved hjelp av VPN. Les «VPN» på side 148.
	Lås	Viser at iPad er låst. Les «Dvale/vekkeknappen» på side 8.
	Skjermretningslås	Viser at skjermenretningen er låst. Les «Visning i stående eller liggende format» på side 13.
	Spill	Viser at en sang, lydbok eller podcast spilles av. Les «Spille sanger» på side 100.
	Bluetooth	<i>Hvitt symbol:</i> Bluetooth er på, og en enhet, for eksempel et headsett eller et tastatur, er koblet til. <i>Grått symbol:</i> Bluetooth er på, men ingen enhet er koblet til. <i>Intet symbol:</i> Bluetooth er slått av.
	Batteri	Viser batterinivået eller ladestatus. Les «Lade batteriet» på side 34.

iPad-programmer

Følgende programmer følger med iPad:

 Safari	Surfe på nettsteder på Internett. Vend iPad horisontalt for å vise nettsider i widescreenformat. Dobbelttrykk for å zoome inn eller ut – Safari tilpasser automatisk nettsidekolonnen til skjermen. Åpne flere sider. Synkroniser bokmerker med Safari eller Microsoft Internet Explorer på datamaskinen. Legg til Web Clip-koblinger fra Safari på Hjem-skjermen for å få rask tilgang til favorittnettstedene dine. Arkiver bilder fra nettsteder i Bildebibliotek. Skriv ut nettsider med AirPrint.
 Mail	Send og motta e-post ved hjelp av mange av de mest populære e-posttjenestene, Microsoft Exchange eller de fleste standardbaserte POP3- og IMAP-e-posttjenestene. Send og arkiver bilder. Vis PDF-filer og andre vedlegg, eller åpne dem i andre programmer. Skriv ut meldinger og vedlegg med AirPrint.
 Bilder	Organiser favorittbilder og -videoer i albumer. Vis en lysbildeserie. Zoom inn for en nærmere titt. Del bilder og videoer via e-post eller MobileMe (selges separat), eller skriv ut bilder med AirPrint.

iPod

Synkroniser med iTunes-biblioteket, og hør på musikk, lydbøker og podcaster på iPad. Opprett og organiser spillelister, eller bruk Genius-funksjonen til å lage spillelister for deg. Lytt til Genius-mikser med sanger fra biblioteket ditt. Stream musikk eller videoer trådløst til en Apple TV eller et kompatibelt lydanlegg ved hjelp av AirPlay.

Kalender

Hold kalenderen oppdatert på iPad, eller synkroniser den med kalenderen i Mac OS X eller Windows. Abonner på andre sine kalendere. Synkroniser via Internett med Microsoft Exchange- eller CalDAV-tjenere.

Kontakter

Organiser adresseboken og hold den oppdatert på iPad, eller synkroniser den med adresseboken i Mac OS X eller Windows. Synkroniser via Internett med MobileMe (selges separat), Google Contacts, Yahoo! Address Book og Microsoft Exchange.

Notater

Skriv notater mens du er på farten – påminnelser, handlelister og gode ideer. Send dem via e-post. Synkroniser notater med Mail eller Microsoft Outlook eller Outlook Express.

Kart

Vis gatekart, satellittbilder, hybrid eller terrengvisning fra hele verden. Zoom inn for å se flere detaljer, eller prøv Google gatevisning. Finn ut hvor du befinner deg. Få detaljerte veibeskrivelser, informasjon om offentlig transport, veianvisninger for fotgjengere og aktuell trafikkinformasjon. Finn bedrifter i nærheten.

Videoser

Spill filmer, TV-serier, podcaster og videoer fra iTunes-biblioteket eller filmsamlingen din. Kjøp eller lei filmer på iPad med iTunes Store. Last ned videopodcaster.

YouTube

Vis videoer fra YouTubes samling med videoer på Internett. Søk etter videoer, eller bla gjennom dagens utvalgte filmer eller de mest sette, de nyeste eller de høyest vurderte filmene. Konfigurer og logg deg på YouTube-kontoen din – og gi videoer vurderinger, synkroniser favorittene dine, vis abonnementer, og mer.

iTunes

Søk i iTunes Store etter musikk, lydbøker, TV-programmer, musikkvideoer og filmer. Bla gjennom, lytt til eller vis prøver av, kjøp og last ned nye utgivelser, populære objekter og annet. Kjøp eller lei filmer og TV-serier du kan vise på iPad (ikke tilgjengelig i alle land). Last ned podcaster. Du kan lese og skrive omtaler av objekter på iTunes Store.

App Store

På App Store kan du søke etter programmer du kan kjøpe eller laste ned. Du kan lese og skrive omtaler av programmer. Last ned og installer programmene på Hjem-skjermen.

Innstillinger

Tilpass alle iPad-innstillinger på ett sted – nettverk, e-post, Internett, musikk, video, bilder og annet. Angi innstillinger for bilderammefunksjonen, e-postkontoer, kontakter og kalendere. Administrer mobildatakontoen (iPad Wi-Fi + 3G). Aktiver automatisk låsing, og angi et passord for sikkerhets skyld.

Game Center

Oppdag nye spill og del spilleopplevelsene dine med venner. Inviter en venn, eller be om en kamp mot en annen verdig motstander. Se spillrangeringer på ledertavler. Gjør deg fortjent til «prestasjoner» og få ekstra poeng.

iBooks

Last ned iBooks-programmet (gratis) fra App Store. Trykk på Butikk-knappen og se gjennom et utvalg på titusener av bøker – mange av dem gratis. Skriv ut PDF-er med AirPrint. Merk av hvor langt du har lest, med bokmerker, og uthev favorittlinjer.

Merk: Funksjonaliteter i og tilgang til programmer kan variere etter hvor du kjøper og bruker iPad.

Visning i stående eller liggende format

Du kan vise de innebygde iPad-programmene i liggende eller stående format. Hvis du snur iPad, snus visningen også. Visningen tilpasses automatisk til skjermen.

Liggende visning kan være praktisk når du for eksempel viser nettsider i Safari eller skriver inn tekst. Nettsider skaleres automatisk for å tilpasses den bredere visningen. Tekst og bilder blir større. Det skjermbaserte tastaturet blir også større. Dette gjør det enklere å skrive, og du kan skrive raskere. Lås skjermretningen hvis du vil hindre at skjermen roterer.

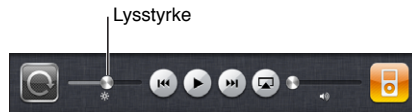
Lås skjermen i stående eller liggende visning: Dobbelttrykk på Hjem-knappen for å vise statuslinjen for programmer og dra deretter fingeren fra venstre mot høyre. Trykk på for å låse skjermretningen.

Multi-Touch-skjerm

Kontrollene på Multi-Touch-skjermen endres dynamisk, avhengig av oppgaven du utfører.

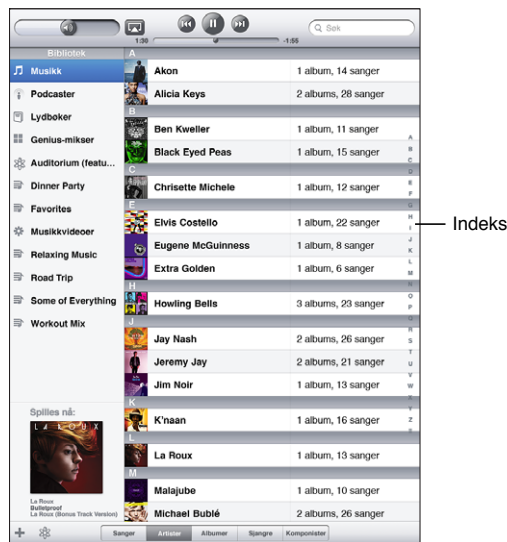
Justere lysstyrken

Hvis du vil justere lysstyrken på skjermen, dobbeltrykker du på Hjem-knappen for å vise statuslinjen for programmer. Dra fingeren fra venstre mot høyre, og flytt deretter skyveknappen for lysstyrke.

Bruke lister

Enkelte lister har en indeks langs høyre eller venstre side, som gjør det enkelt å navigere raskt.

Finn objekter i en indekliste: Trykk på en bokstav for å gå til objekter som begynner med den bokstaven. Dra fingeren langs indeksten for å gå raskt gjennom listen.

Velg et objekt: Trykk på et objekt i listen.

Avhengig av listen, kan du gjøre forskjellige ting ved å trykke på et objekt. Du kan for eksempel åpne en ny liste, spille en sang, åpne en e-postmelding eller vise kontaktinformasjonen for en person.

Gå tilbake til forrige liste: Trykk på tilbakeknappen i øverste venstre hjørne.

Zoom inn eller ut

Når du ser på bilder, nettsider, e-postmeldinger eller kart, kan du zoome inn og ut. Plasser to fingre på skjermen, og før dem mot eller fra hverandre. Når du ser på bilder eller nettsider, kan du dobbeltrykke (trykke raskt to ganger) for å zoome inn og dobbeltrykke på nytt for å zoome ut. Når du ser på kart, dobbeltrykker du for å zoome inn og trykker én gang med to fingre for å zoome ut.

Zooming er også en tilgjengelighetsfunksjon som gjør det mulig å forstørre hele skjermen i programmet som brukes, slik at du kan se hva som er på skjermen. Les «Zoom» på side 144.

Skjermbasert tastatur

Når du må skrive inn tekst, vises det skjermbaserte tastaturet automatisk. Du kan bruke tastaturet til å skrive inn tekst, for eksempel kontaktinformasjon og e-post- og Internett-adresser. Tastaturet retter opp skrivefeil, kommer med forslag til fullføring av ordet du skriver, og lærer mens du bruker det.

Du kan også bruke en iPad Keyboard Dock eller et Apple Wireless Keyboard-tastatur for å skrive. Når du bruker et eksternt tastatur, vises ikke det skjermbaserte tastaturet. Les «Bruke et Apple Wireless Keyboard» på side 17.

Skriwing

Avhengig av hvilket program du bruker, kan det intelligente tastaturet automatisk foreslå rettelser mens du skriver, slik at du unngår skrivefeil.

Skriv inn tekst:

- 1 Trykk på et tekstfelt, for eksempel i et notat eller en ny kontakt, for å vise tastaturet.
- 2 Trykk på tastene på tastaturet.

Hvis du trykker på feil tast, kan du dra fingeren til riktig tast. Bokstaven settes ikke inn før du løfter fingeren fra tasten.

Slette bakover for å slette det forrige tegnet

Trykk på .

Skrive et punktum og et mellomrom raskt.

Dobbeltrykk på mellomromstasten. Du kan slå denne funksjonen på og av i Innstillinger > Generelt > Tastatur.

Skrive med store bokstaver

Trykk på Skift-knappen før du trykker på en bokstav. Du kan også holde nede Skift-tasten og deretter flytte fingeren til en bokstav.

Aktivere låsetasten (Caps Lock)

Dobbeltrykk på Skift-tasten . Skift-tasten endrer farge til blå, og alle bokstavene du skriver, er store. Trykk på Skift-tasten en gang til for å deaktivere låsetasten.

Du kan slå denne funksjonen på og av i Innstillinger > Generelt > Tastatur.

Vise tall, tegnsetting og symboler	Trykk på talltasten . Trykk på symboltasten for å se flere tegn og symboler.
Bruke et internasjonalt tastatur	Trykk og hold nede Neste tastatur-tasten for å vise en meny med språk, og trykk deretter på språket. Les «Internasjonale tastaturer» på side 19. Du kan legge til eller fjerne internasjonale tastaturer i Innstillinger > Generelt > Tastatur.
Skrive inn tegn og symboler som ikke finnes på tastaturet	Hold nede det beslektede tegnet eller symbolet, og flytt fingeren for å velge en variant av tegnet eller symbolet.
Skjule det skjermbaserte tastaturet	Trykk på Tastatur-tasten for å skjule det skjermbaserte tastaturet.

Bruke et Apple Wireless Keyboard

Du kan forenkle skrivingen ved å bruke et Apple Wireless Keyboard sammen med iPad.

Apple Wireless Keyboard kobles til via Bluetooth, så du må sammenkoble tastaturet med iPad. Les «Sammenkoble Bluetooth-enheter» på side 45.

Når tastaturet er sammenkoblet med iPad, kobles det til når tastaturet er innenfor rekkevidde (opptil 9 meter). Hvis det skjermbaserte tastaturet ikke vises når du trykker på et tekstfelt, betyr det at det eksterne tastaturet er koblet til.

Bytt språk når du bruker et maskinvariantastatur: Hold nede Kommando-tasten og trykk på mellomromstasten for å vise en liste over tilgjengelige språk. Trykk på mellomromstasten en gang til for å velge et språk.

Koble et trådløst tastatur fra iPad: Hold inne på/av-knappen på tastaturet til det grønne lyset slår seg av.

iPad kobles fra tastaturet når tastaturet er utenfor rekkevidde.

Fjern sammenkoblingen mellom et trådløst tastatur og iPad: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Bluetooth, og trykk på ved siden av tastaturnavnet. Deretter trykker du på «Glem denne enheten».

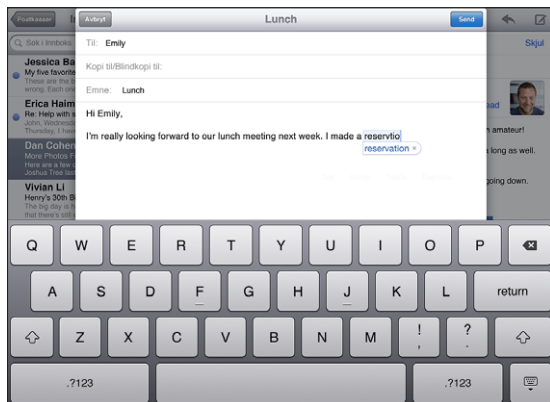
Du kan bruke forskjellige layouter for et trådløst tastatur. Les «Internasjonale tastaturer» på side 19 og «Tastaturlayout» på side 23.

Ordlister

For many languages, iPad has dictionaries to help you type. Riktig ordliste aktiveres automatisk når du velger et tastatur som støttes.

Hvis du vil se en liste over språk som støttes, velger du Innstillinger > Generelt > Internasjonalt > Tastaturer.

iPad bruker den aktive ordlisten til å foreslå endringer eller fullføre ordet du skriver. Du trenger ikke å gjøre opphold i skrivingen når du vil bruke et forslag.

Godta eller avvis forslag fra ordlisten:

- Hvis du vil avvise et foreslått ord, skriver du ferdig ordet slik du vil ha det. Deretter trykker du på forslaget for å avvise det før du skriver noe mer. Hver gang du avviser et forslag for et ord, blir det mer sannsynlig at iPad godtar ordet uten endringsforslag.
- Hvis du vil bruke det foreslåtte ordet, trykker du på punktum-, mellomroms- eller returtasten.

Nullstill ordlisteforslag: Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Nullstill > Nullstill tastaturordlisten. Dette nullstiller alle forslagene du har gjort i ordlisten.

Slå autokorrigerering på eller av: Velg Generelt > Tastatur i Innstillinger, og slå Autokorrigerering på eller av. Standardinnstillingen er at autokorrigerering er slått på.

Slå opplesing av autotekst på eller av: Velg Generelt > Tilgjengelighet i Innstillinger, og slå Les opp autotekst på eller av. Les opp autotekst leser opp tekstforslagene.

Merk: Hvis du skriver kinesiske eller japanske tegn, trykker du på et av alternativene ordlisten foreslår.

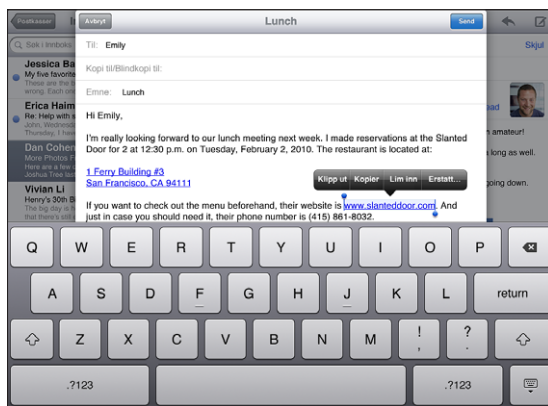
Redigering – klipp ut, kopier og lim inn

Med Multi-Touch-skjermen er det enkelt å gjøre endringer i teksten du har skrevet. Når du skal plassere innsetningspunktet, vises et forstørrelsesglass på skjermen. Med gripepunkter på markert tekst kan du enkelt markere mer eller mindre tekst. Du kan også klippe ut, kopiere og lime inn tekst og bilder i programmer, eller fra et program til et annet.

Plasser innsetningspunktet: Trykk og hold for å vise forstørrelsesglasset, og flytt fingeren for å plassere innsetningspunktet.

Marker tekst: Trykk på innsetningspunktet for å vise markeringsknappene. Trykk på Marker for å markere det tilstøtende ordet, eller trykk på Marker alt for å markere all tekst. Du kan også dobbeltrykke et ord for å markere det. I skrivebeskyttede dokumenter, for eksempel nettsider, holder du nede fingeren for å markere et ord. Flytt markeringspunktene for å markere mer eller mindre tekst.

Klipp ut eller kopier tekst: Marker tekst, og trykk deretter på Klipp ut eller Kopier.

Lim inn tekst: Trykk på innsetningspunktet, og trykk deretter på Lim inn for å sette inn den siste teksten du har klippet ut eller kopiert. Du kan også markere tekst og trykke på Lim inn for å erstatte teksten.

Angre forrige redigering: Rist iPad eller trykk på angre på tastaturet.

Internasjonale tastaturer

iPad har tastaturer for å skrive tekst på mange forskjellige språk, inkludert språk som skrives fra høyre til venstre. Hvis du vil skrive inn tekst på et annet språk, går du til Innstillinger for å gjøre flere tastaturer tilgjengelig når du skriver.

Slå på internasjonale tastaturer:

- 1 Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tastaturer > Internasjonale tastaturer > Legg til nytt tastatur.
- 2 Trykk på et språk for å legge til et tastatur for det språket.

Gjør det samme flere ganger for å legge til flere tastaturer. Flere tastaturer er tilgjengelig for enkelte språk.

Hvis du vil se en liste over tastaturer du har aktivert, velger du Innstillinger > Internasjonalt > Tastaturer.

Bytte tastaturer, hvis flere enn ett tastatur er slått på	Trykk på Neste tastatur-tasten for å velge et nytt tastatur. Navnet på det aktiverte tastaturet vises i en kort periode. Du kan også holde nede Neste tastatur-tasten og deretter skyve for å velge et nytt tastatur.
Skrive inn tegn, tall og symboler som ikke finnes på tastaturet	Hold nede det beslektede tegnet, tallet eller symbolet, og flytt fingeren for å velge en variant av tegnet, tallet eller symbolet.
Skrive japansk kana	Bruke kana-tastaturet til å velge stavelser. Hvis du vil ha flere stavelseralternativer, trykker du på piltasten og velger en annen stavelse eller et annet ord fra vinduet.
Skrive japansk QWERTY	Bruk QWERTY-tastaturet til å skrive inn kode for japanske stavelser. Forslag til stavelser vises mens du skriver. Trykk på stavelsen for å velge den.
Skrive japanske smilefjes	<p>Hvis du bruker det japanske Kana-tastaturet, trykker du på «^_^»-tasten.</p> <p>Hvis du bruker det japanske Romaji-tastaturet, trykker du på talltasten og trykker deretter på «^_^»-tasten.</p> <p>Hvis du bruker det kinesiske (forenklet eller tradisjonell) pinyin- eller (tradisjonell) zhuyin-tastaturet, trykker du på symboltasten og trykker deretter på «^_^»-tasten.</p>
Skrive koreansk	Bruk det todelte koreanske tastaturet til å skrive inn hangul-tegn. Hvis du vil skrive inn doble konsonanter eller sammensatte vokaler, holder du nede bokstaven og flytter deretter fingeren for å velge dobbeltbokstaven.
Skrive forenklet eller tradisjonell kinesisk pinyin	<p>Bruk QWERTY-tastaturet til å skrive inn pinyin for kinesiske tegn. Forslag til kinesiske tegn vises mens du skriver. Trykk på et forslag for å velge det, eller fortsett å skrive inn pinyin for å vise flere alternativer.</p> <p>Hvis du fortsetter å skrive inn pinyin uten mellomrom, vil det vises setningsforslag.</p>
Skrive kinesisk cangjie	Bruk tastaturet for å sette sammen kinesiske tegn av cangjie-deltegnene. Forslag til kinesiske tegn vises mens du skriver. Trykk på et tegn for å velge det, eller fortsett å skrive inn opptil fem deltegn for å vise flere tegnalternativer.

Skrive forenklet kinesisk med strøkmetoden (wubihua)	<p>Bruk tastaturet for å sette sammen kinesiske tegn med opptil fem strøk i riktig rekkefølge for skriving: Fra venstre til høyre, øverst til nederst, fra utsiden til innsiden og fra innsiden til avslutningsstrøket (for eksempel skal det kinesiske tegnet 囧 begynne med det vertikale strøket).</p> <p>Etter hvert som du skriver, vises forslag til kinesiske tegn (de mest brukte tegnene vises først). Trykk på et tegn for å velge det.</p> <p>Hvis du ikke vet hva som er riktig strøk, skriver du en asterisk (*). Hvis du vil se flere tegnalternativer, skriver du inn et nytt strøk eller blar gjennom tegnlisten.</p> <p>Trykk på 匹配-tasten for å vise kun tegn som stemmer nøyaktig med det du har skrevet. Hvis du for eksempel skriver 一一 og trykker på 匹配, vises det mindre brukte tegnet 二 som et nøyaktig treff.</p>
Skrive tradisjonell kinesisk zhuyin	<p>Bruk tastaturet for å skrive zhuyin-tegn. Forslag til kinesiske tegn vises mens du skriver. Trykk på et forslag for å velge det, eller fortsett å skrive inn zhuyin-bokstaver for å vise flere alternativer. Når du har skrevet det første tegnet, endres tastaturet for å vise flere tegn.</p> <p>Hvis du fortsetter å skrive inn zhuyin uten mellomrom, vil det vises setningsforslag.</p>
Skrive forenklet eller tradisjonell kinesisk håndskrift	<p>Bruk berøringsflaten til å skrive inn kinesiske tegn med fingeren. Etter hvert som du lager tegnstrøk, viser iPad tegn som passer i en liste. Det beste treffet vises øverst. Når du velger et tegn, vises tegn som ofte brukes etter dette tegnet, i listen som alternativer.</p> <p>En del kompliserte tegn kan skrives ved å skrive inn to eller flere deltegn. Hvis du for eksempel skriver 魚 (fisk) og deretter 巖 (bust), vises 鱸 (del av navnet på Hong Kong International Airport) i tegnlisten med en pil ved siden av seg. Trykk på tegnet for å erstatte tegnene du har skrevet inn.</p> <p>Med Forenklet kinesisk håndskrift gjenkjennes også latinske tegn.</p>
Konvertere mellom forenklet og tradisjonell kinesisk	<p>Marker tegnet eller tegnene du vil konvertere, og trykk deretter på Erstatt.</p>

Skrive vietnamesisk

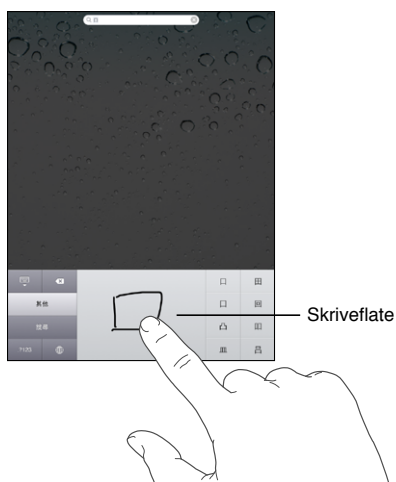
Hold nede på et tegn for å vise diakritiske tegn, og før fingeren langs skjermen for å velge tegnet du vil bruke.

Du kan også trykke på følgende taster for å sette inn bokstaver med diakritiske tegn:

- aa—â
- aw—ă
- ee—ê
- oo—ô
- ow—ơ
- w—ư
- dd—đ
- as—á
- af—à
- ar—ã
- ax—â
- aj—ạ

Når formatene for forenklet eller tradisjonell kinesisk håndskrift er slått på, kan du skrive inn kinesiske tegn med fingeren din, som vist her:

Når du bruker bestemte kinesiske eller japanske tastaturer, kan du opprette en ordliste med ord og ordpar. Når du skriver et ord som er i ordlisten, mens du bruker et av tastaturene som støttes, settes det relaterte innholdet fra ordlisten inn. Ordlisten er tilgjengelig for følgende tastaturer:

- Kinesisk – forenklet (pinyin)
- Kinesisk – tradisjonell (pinyin)
- Kinesisk – tradisjonell (zhuyin)
- Japansk (romaji)
- Japansk (50 taster)

Legg til et ord i ordlisten: Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Tastatur > Rediger brukerordliste. Trykk på +, trykk på Ord-feltet og skriv inn ordet. Trykk deretter på Yomi-, Pinyin- eller Zhuyin-feltet og skriv inn.

Du kan angi ulike inndata for hvert av dem, avhengig av tastaturene som er aktivert.

Slett et ord fra ordlisten: Trykk på ordet i brukerordlisten, og trykk deretter på Slett ord.

Tastaturlayouter

Du kan bruke Innstillinger for å angi tastaturlayout for programvaretastaturer og eksterne tastaturer. Hvilke layouter som er tilgjengelig, er avhengig av tastaturspråket.

Velg en tastaturlayout: Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Tastatur > Internasjonale tastaturer. Deretter markerer du et tastatur. Du kan angi forskjellige valg for både det skjermbaserte tastaturet og eksterne tastaturer for hvert av språkene.

Layouten for programvaretastatur avgjør layouten for tastaturet på iPad-skjermen.

Layouten for maskinvaretastatur avgjør layouten for Apple Wireless Keyboard-tastaturer som kobles til iPad.

Koble iPad til datamaskinen og bruk iTunes til å konfigurere den, registrere den og synkronisere innhold.

Hva du trenger

ADVARSEL: For å unngå skader er det viktig at du leser alle instruksjonene i denne håndboken og sikkerhetsinformasjonen i *iPad Viktig produktinformasjon* på support.apple.com/no_NO/manuals/ipad før du bruker iPad.

For å kunne bruke iPad trenger du:

- En Mac eller en PC med en USB 2.0-port og ett av følgende operativsystemer:
  - Mac OS X versjon 10.5.8 eller nyere
  - Windows 7, Windows Vista eller Windows XP Home eller Professional med Service Pack 3 eller nyere
- iTunes 10.1 eller nyere, tilgjengelig fra www.itunes.com/no/download
- En Apple-ID
- Bredbåndstilgang til Internett

Klargjøre iPad

Før du kan bruke iPad, må du klargjøre den i iTunes. Du kan også registrere iPad og opprette en Apple-ID (ikke tilgjengelig i enkelte land) hvis du ikke allerede har en.

Klargjør iPad:

- 1 Last ned og installer den nyeste versjonen av iTunes fra www.itunes.com/no/download.

- 2 Koble iPad til en USB 2.0-port på en Mac eller PC via kabelen som fulgte med iPad.

- 3 Følg instruksjonene i iTunes for å registrere iPad og synkronisere iPad med musikk, videoer og annet innhold fra iTunes-biblioteket og med kontakter, kalendere og bokmerker på datamaskinen.

På konfigurerings skjermen for iPad markerer du «Synkroniser kontakter, kalendere og bokmerker automatisk» for å angi at de objektene automatisk synkroniseres når du kobler iPad til datamaskinen.

Synkronisere med iTunes

Bruk iTunes til å synkronisere musikk, videoer, nedlastede programmer og annet innhold fra iTunes-biblioteket på datamaskinen. Du kan også synkronisere kontakter, kalendere og nettlesebokmerker. Du kan velge i iTunes hvilken informasjon du vil synkronisere med iPad. Standardinnstillingen er at iTunes synkroniserer automatisk hver gang du kobler iPad til datamaskinen. Når du synkroniserer, kan du også overføre informasjon du oppretter eller kjøper på iPad til datamaskinen.

Konfigurere synkronisering

Du kan velge om iTunes skal synkronisere følgende:

- Musikk
- Filmer
- TV-programmer
- Spill og programmer som er lastet ned fra App Store
- Musikkvideoer
- Podcaster
- Bøker og lydbøker
- iTunes U-samlinger
- Bilder og videoer (i et bildeprogram eller en bildemappe på datamaskinen)
- Kontakter – navn, telefonnumre, adresser, e-postadresser og mer
- Kalendere – avtaler og hendelser

- Notater
- E-postkontoinnstillinger
- Nettsidebokmerker

Du kan endre synkroniseringsinnstillingene når iPad er koblet til datamaskinen.

Synkroniser musikk, lydbøker, podcaster, iTunes U-samlinger, videoer, bøker og programmer fra iTunes-biblioteket. Hvis du ikke allerede har innhold i iTunes, går du til iTunes Store (tilgjengelig i enkelte land) for å forhåndsviser og laste ned innhold til iTunes på datamaskinen. Du kan også overføre musikk fra CD-ene dine til iTunes-biblioteket. Hvis du vil vite mer om iTunes og iTunes Store, åpner du iTunes og velger Hjelp > iTunes-hjelp.

Kontakter, kalendere, notater og nettsidebokmerker synkroniseres med programmer på datamaskinen. Hvis du har lagt til eller endret informasjon på iPad, synkroniseres informasjonen med datamaskinen og omvendt.

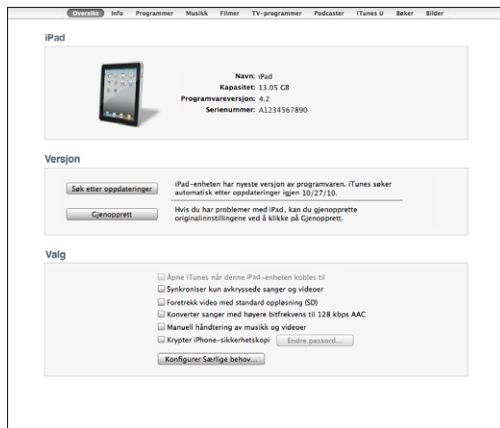
iTunes lar deg også synkronisere bilder og videoer fra et program eller en mappe.

E-postkontoinnstillinger synkroniseres kun én vei: fra datamaskinens e-postprogram til iPad. Dette gjør det mulig å tilpasse e-postkontoene på iPad uten at det påvirker e-postinnstillingene på datamaskinen.

Merk: Du kan også konfigurere e-postkontoer direkte på iPad. Les «Legge til kontoer for e-post, kontakter og kalendere» på side 32.

iTunes Store- og App Store-kjøp du utfører på iPad, synkroniseres med iTunes-biblioteket på datamaskinen når du kobler til. Du kan også kjøpe eller laste ned innhold og programmer fra iTunes Store på datamaskinen og deretter synkronisere med iPad.

Du kan angi at iPad kun skal synkronisere deler av innholdet på datamaskinen. Du kan for eksempel velge å synkronisere kun bestemte musikkspillelister eller kun videopodcaster du ikke har vist tidligere.

Viktig: Du bør logge på din egen brukerkonto på datamaskinen før du kobler til iPad.

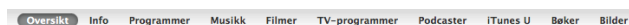
Konfigurer iTunes-synkronisering:

- 1 Koble iPad til datamaskinen, og åpne iTunes (hvis det ikke åpnes automatisk).
- 2 Marker iPad i sidepanelet i iTunes.
- 3 Konfigurer synkroniseringsinnstillingene i hvert av innstillingspanelene.
Se neste avsnitt for en beskrivelse av panelene.
- 4 Klikk på Bruk, nede til høyre på skjermen.

Standardinnstillingen er at «Åpne iTunes når denne iPad-enheten kobles til» er valgt.

iPad-innstillingspaneler i iTunes

Avsnittene nedenfor beskriver hvert av iPad-innstillingspanelene. Hvis du vil vite mer, åpner du iTunes og velger Hjelp > iTunes-hjelp.

Oversikt-panelet

Marker «Åpne iTunes når denne iPad-enheten kobles til» hvis du vil at iTunes skal åpnes og utføre en synkronisering med iPad automatisk hver gang du kobler den til datamaskinen. Fjern markeringen for dette alternativet hvis du kun vil synkronisere ved å klikke på Synkroniser-knappen i iTunes. Hvis du vil ha informasjon om å hindre automatisk synkronisering, leser du «Forhindre automatisk synkronisering» på side 29.

Marker «Synkroniser kun avkryssede sanger og videoer» hvis du vil at iTunes ikke skal synkronisere objekter som ikke er krysset av i iTunes-biblioteket.

Marker «Manuell håndtering av musikk og videoer» hvis du vil slå av automatisk synkronisering i innstillingspanelene for musikk og video.

Marker «Krypter iPad>-sikkerhetskopier» hvis du vil kryptere informasjonen som lagres på datamaskinen når iTunes lager sikkerhetskopier. Krypterte sikkerhetskopier er merket med et hengelåssymbol , og du må oppgi et passord for å gjenopprette informasjonen på iPad. Les «Oppdatere og gjenopprette iPad-programvaren» på side 171.

Klikk på Konfigurer Særlige behov for å slå på Tilgjengelighet-funksjonene. Hvis du vil vite mer, kan du lese «Funksjoner for særlige behov» på side 132.

Info-panelet

I Info-panelet kan du konfigurere synkroniseringsinnstillingene for kontakter, kalendere, e-postkontoer og nettleseren.

- Kontakter

Du kan synkronisere kontakter med programmer som adressebøkene i Mac OS X, Yahoo! Address Book og Google Contacts hvis du bruker en Mac eller med Yahoo! Address Book, Google Contacts, Windows Address Book (Microsoft Outlook Express), Windows Vista Contacts eller Microsoft Outlook 2003, 2007 eller 2010 hvis du bruker en PC. (På en Mac kan du synkronisere kontakter med flere programmer. På en PC kan du synkronisere kontakter med kun ett program om gangen.)

Hvis du synkroniserer med Yahoo! Address Book, trenger du bare å klikke på Konfigurer for å skrive inn den nye påloggingsinformasjonen din når du endrer Yahoo!- ID-en eller -passordet etter at du har stilt inn synkronisering.

- Kalendere

Du kan synkronisere kalendere fra programmer som iCal på Mac eller Microsoft Outlook 2003 eller 2007 eller 2010 på PC. (På en Mac kan du synkronisere kalendere med flere programmer. På en PC kan du synkronisere kalendere med kun ett program om gangen.)

- E-postkontoer

Du kan synkronisere e-postkontoinnstillinger fra Mail på Mac, og fra Microsoft Outlook 2003 , 2007 eller 2010 eller Microsoft Outlook Express på PC. Kontoinnstillinger overføres kun fra datamaskinen og til iPad. Endringer du utfører i en e-postkonto på iPad, påvirker ikke kontoen på datamaskinen.

Merk: Ettersom passordet for Yahoo!-e-postkontoen ikke arkiveres på datamaskinen og derfor ikke blir synkronisert, må du oppgi det på iPad. Gå til Innstillinger > «E-post, kontakter, kalendere», trykk på Yahoo!-kontoen din, og oppgi passordet.

- Annet

Synkroniser bokmerker fra Safari på Mac eller fra Safari eller Microsoft Internet Explorer på en PC.

Synkroniser notater i Notater-programmet på iPad med notater i Mail på Mac eller med Microsoft Outlook 2003 eller 2007 på PC.

- **Avansert**

Velg ett eller flere av disse alternativene hvis du vil erstatte informasjonen på iPad med informasjonen på datamaskinen ved neste synkronisering.

Programmer-panelet

Bruk Programmer-panelet til å synkronisere App Store-programmer, organisere programmer på Hjem-skjermen på iPad eller kopiere dokumenter mellom iPad og datamaskinen.

Marker «Synkroniser nye programmer automatisk» hvis du vil at nye programmer som du har lastet ned eller synkronisert fra en annen enhet, skal synkroniseres til iPad. Hvis du sletter et program på iPad, kan du installere programmet på nytt fra Programmer-panelet, hvis du har synkronisert det på et tidligere tidspunkt.

Du kan opprette dokumenter på iPad og kopiere dem til datamaskinen. Du kan også kopiere dokumenter fra datamaskinen til iPad og bruke dem med programmer som støtter fildeling. Programmer som støtter fildeling, vises i fildelingsprogramlisten i iTunes. Hvis du vil ha informasjon om fildeling, leser du «Fildeling» på side 46.

Musikk-, Filmer-, TV-programmer-, Podcaster og iTunes U- -panelet

I disse panelene angir du hvilket medieinnhold du vil synkronisere. Du kan synkronisere alt av musikk, filmer, TV-programmer, podcaster og iTunes U-samlinger eller angi hvilket innhold du vil ha på iPad.

Hvis du vil se leide filmer i iTunes-biblioteket på iPad, overfører du dem til iPad ved hjelp av Filmer-panelet.

Bøker-panelet

Du kan synkronisere bøker du har lastet ned fra iBookstore, samt mange gratis ePub-bøker fra andre kilder. Du kan også synkronisere lydbøker, og hvis boken består av flere deler, kan du synkronisere kun de delene du vil ha.

Bilder-panelet

Du kan synkronisere bilder og videoer med iPhoto 6.0.6 eller nyere, eller Aperture 3.0.2 eller nyere på en Mac, eller med Adobe Photoshop Elements 8,0 eller nyere på en PC. Du kan også synkronisere bilder og videoer fra en hvilken som helst mappe på datamaskinen som inneholder bilder eller videoer.

Forhindre automatisk synkronisering

Du kan hindre iPad i å synkronisere automatisk når du kobler iPad til en annen datamaskin.

Forhindre automatisk synkronisering for alle iPad-enheter: I iTunes velger du iTunes > Valg (på en Mac) eller Rediger > Innstillinger (på en PC), klikker på Enheter og markerer «Hindre at iPod- og iPhone og iPad-enheter synkroniseres automatisk».

Hvis denne avkrysningsruten er markert, synkroniseres ikke iPad automatisk selv om «Åpne iTunes når denne iPad-enheten kobles til» er markert i Oversikt-panelet.

Forhindre automatisk synkronisering én gang, uten å endre innstillinger: Åpne iTunes, koble iPad til datamaskinen, og hold deretter nede Kommando- og Tilvalg-tasten (på Mac) eller Skift- og Kontroll-tasten (på PC) til iPad vises i sidepanelet.

Synkroniser manuelt: I iTunes markerer du iPad i sidepanelet og klikker deretter på Synkroniser nederst i høyre hjørne. Hvis du har endret noen synkroniseringsinnstillinger, klikker du på Bruk.

Tilkobling til Internett

iPad kan kobles til AirPort- og andre Wi-Fi-nettverk hjemme, på arbeid og ved Wi-Fi-tilkoblingspunkter over hele verden. Når iPad er koblet til et Wi-Fi-nettverk som er koblet til Internett, kobler den automatisk til Internett ved bruk av Mail, Safari, YouTube, App Store eller Tunes Store. iPad kobler til Internett via Wi-Fi-nettverk. iPad Wi-Fi + 3G kan også koble til Internett via mobilnettverk. Dataabonnementer må kjøpes separat.

Koble til et Wi-Fi-nettverk

Bruk Wi-Fi-innstillingene til å slå på Wi-Fi og koble til Wi-Fi-nettverk.

Slå på Wi-Fi: Velg Innstillinger > Wi-Fi, og slå på Wi-Fi.

Koble til et Wi-Fi-nettverk: Velg Innstillinger > Wi-Fi, vent et øyeblikk mens iPad finner nettverkene som er innenfor rekkevidde, og velg et nettverk (kostnader kan påløpe ved tilkobling til enkelte Wi-Fi-nettverk). Hvis det er nødvendig, skriver du inn et passord og trykker på Koble til (nettverk som krever passord, er merket med en hengelåssymbol .

Når du først har koblet til et Wi-Fi-nettverk, vil iPad automatisk koble til nettverket når det er innenfor rekkevidde. Hvis flere enn ett tidligere brukt nettverk er tilgjengelig, kobler iPad seg til det nettverket du brukte sist.

Når iPad er koblet til et Wi-Fi-nettverk, viser Wi-Fi-symbolet i statuslinjen signalstyrken. Jo flere streker, jo bedre forbindelse.

Hvis du vil vite mer om hvordan du konfigurerer Wi-Fi-innstillinger, kan du lese «Wi-Fi» på side 148.

Koble til et mobildatanettverk

Før du kan koble til et mobildatanettverk med iPad Wi-Fi + 3G, må du ha et mobildataabonnement hos en iPad-mobiloperatør som dekker ditt område. Med enkelte operatører kan du velge et abonnement, holde oversikt over databruken, og endre eller avslutte abonnementet på iPad.

Med 3G, EDGE og GPRS kan iPad koble til Internett via mobilnettverket som er tilgjengelig gjennom operatørens trådløse tjeneste. Kontroller operatørens nettverksdekning i området du er i.

Når iPad er koblet til Internett via mobildatanettverket ser du 3G- (**3G**), EDGE- (**E**) eller GPRS-symbolet (**o**) i statuslinjen.

Slå på dataroaming: Hvis du er utenfor operatørens nettverk, er det mulig du kan få tilgang til Internett via en annen operatør. I Innstillinger velger du Mobildata og slår på Dataroaming.

Viktig: Det er mulig at roamingutgifter påløper. Hvis du vil slippe dataroamingutgifter, forsikrer du deg om at dataroaming er slått av.

Overvåk bruk av mobildatanettverk: I Innstillinger velger du Mobildata > Vis konto.

Konfigurer et mobildataabonnement på iPad: Trykk på Innstillinger på Hjem-skjermen på iPad og velg Mobildata. Klikk på Vis konto, og følg instruksjonene på skjermen.

Mobildatainnstillinger kan variere avhengig av operatøren.

iPad er ikke låst, slik at du kan velge hvilken leverandør du vil. Mobildatainnstillinger varierer avhengig av operatøren. Hvis iPad Wi-Fi + 3G-enheten din ikke ble levert med et mikro-SIM-kort, kontakter du operatøren for å opprette en konto og få et mikro-SIM-kort. Ikke alle operatører tilbyr 3G-dataabonnementer.

Internett-tilgang på et fly

Flymodus på iPad Wi-Fi + 3G deaktiverer radiosendere på iPad slik at den er kompatibel med retningslinjene. I enkelte land eller områder, hvor gjeldende lovgivning og flyselskapet tillater det, kan du slå på Wi-Fi når flymodus er slått på. Da kan du:

- sende og motta e-postmeldinger
- surfe på Internett
- synkronisere kontakter og kalendere trådløst
- streame YouTube-videoer
- kjøpe musikk og programmer

Hvis du vil vite mer, kan du lese «Flymodus» på side 147.

Legge til kontoer for e-post, kontakter og kalendere

iPad fungerer med MobileMe, Microsoft Exchange og mange av de mest populære leverandørene av Internett-baserte e-post-, kontaktinformasjon- og kalendertjenester. Hvis du ikke har en e-postkonto fra før, kan du få en gratis e-postkonto på Internett på www.yahoo.com, www.google.no og www.aol.com. Hvis du vil prøve et gratis MobileMe-prøvemedlemskap, går du til www.apple.com/no/mobileme.

Hvis du vil ha informasjon om hvordan du konfigurerer en Microsoft Exchange-konto i et bedriftsmiljø, leser du «Konfigurere Microsoft Exchange-kontoer» på side 166.

Konfigurere MobileMe-kontoer

Hvis du vil bruke MobileMe på iPad, kan du opprette en gratis MobileMe-konto eller et betalt MobileMe-abonnement.

Med en gratis MobileMe-konto kan du bruke Finn min iPad. Dette er en funksjon som hjelper deg med å finne igjen iPad-enheten hvis du mister den eller den har blitt stjålet, og med å beskytte informasjonen på den (ikke tilgjengelig i alle land eller områder). Les «Sikkerhetsfunksjoner» på side 47.

Med et betalt MobileMe-abonnement kan du bruke Finn min iPad i tillegg til følgende funksjoner:

- E-postkonto på me.com
- Trådløs synkronisering av kontakter, kalendere, bokmerker og notater
- MobileMe-galleri for deling av bilder og videoer
- MobileMe iDisk for oppbevaring og deling av filer

Du kan opprette en gratis MobileMe-prøvekonto på www.apple.com/no/mobileme.

Gratis MobileMe-konto er tilgjengelig for kunder med iPad som bruker iOS 4.2 or eller nyere. Hvis du allerede har opprettet en Apple-ID for bruk med App Store eller Game Center, kan du bruke den samme Apple-ID-en når du skal opprette MobileMe-kontoen. Hvis du ikke har en konto fra før av, kan du opprette en ny konto.

Konfigurer en gratis MobileMe-konto:

- 1 Trykk på «E-post, kontakter, kalendere» i Innstillinger.
- 2 Trykk på Legg til konto, og trykk deretter på MobileMe.
- 3 Skriv inn Apple-ID og passord, og klikk på Opprett gratis Apple-ID.
- 4 Følg instruksjonene på skjermen.
Bekreft e-postadressen din hvis du blir bedt om det.
- 5 Kontroller at Finn min iPad er slått på.

Konfigurer et betalt MobileMe-abonnement:

- 1 Trykk på «E-post, kontakter, kalendere» i Innstillinger.

- 2 Trykk på Legg til konto, og trykk deretter på MobileMe.
- 3 Skriv inn Apple-ID og passord, eller velg å opprette en ny konto.
- 4 Slå på tjenestene du vil bruke på iPad.
  - Mail
  - Kontakter
  - Kalendere
  - Bokmerker
  - Notater
  - Finn min iPad

Tjenester du slår på, synkroniseres automatisk og trådløst. Du trenger ikke å koble iPad til datamaskinen. Les «Synkronisere med iTunes» på side 25.

Du kan konfigurere flere MobileMe-kontoer. Du kan imidlertid kun bruke én MobileMe-konto om gangen for Finn min iPad og for synkronisering av kontakter, kalendere, bokmerker og notater.

Hvis du vil bruke Galleri, iDisk og Finn min iPad på iPad, laster du ned gratisprogrammene MobileMe Gallery, MobileMe iDisk og Find My iPhone fra App Store.

Konfigurere Google-, Yahoo!- og AOL-kontoer

For mange av de mest populære e-postkontoene (Google, Yahoo!, AOL) oppgir iPad automatisk de fleste innstillingene for deg. Når du konfigurerer kontoen, kan du velge hvilke kontotjenester du vil bruke sammen med iPad. Tjenestene du slår på, synkroniseres automatisk trådløst. Les «Synkronisere med iTunes» på side 25.

Konfigurer en konto:

- 1 Trykk på «E-post, kontakter, kalendere» i Innstillinger.
- 2 Trykk på Legg til konto, og trykk deretter på Google, Yahoo! eller AOL.
- 3 Skriv inn navn, e-postadresse, passord og en beskrivelse.
- 4 Trykk på tjenestene du vil bruke på iPad. Tilgjengelige tjenester avhenger av tjenesteleverandøren.

Konfigurere andre kontoer

Velg Annet for å konfigurere andre typer kontoer for e-post (for eksempel POP), kontakter (for eksempel LDAP eller CardDAV) eller kalendere (for eksempel CalDAV). Du får kontoinnstillingene du må oppgi, fra tjenesteleverandøren eller systemadministratoren din.

Konfigurer en konto:

- 1 Trykk på «E-post, kontakter, kalendere» i Innstillinger.

- 2 Trykk på Legg til konto, og trykk deretter på Annet.
- 3 Velg hvilken kontotype du vil legge til (e-post, kontakter eller kalendere).
- 4 Skriv inn kontoinformasjonen, og trykk på Arkiver.

Koble iPad fra datamaskinen

Med mindre iPad synkroniserer med datamaskinen, kan du koble den fra når som helst.

Når iPad synkroniseres med datamaskinen, vises «Synkronisering pågår» på Hjem-skjermen på iPad. Hvis du kobler fra iPad før synkroniseringen er fullført, er det mulig at noe data ikke blir overført. Når iPad er ferdig med synkroniseringen, viser iTunes meldingen «iPad-synkronisering fullført».

Avbryt en synkronisering: Flytt på skyveknappen på iPad.

Vise brukerhåndboken på iPad

iPad-brukerhåndboken, optimalisert for visning på iPad, er tilgjengelig på help.apple.com/ipad.

Vis håndboken på iPad: I Safari trykker du på og deretter på Brukerhåndbok for iPad-bokmerket.

Vis håndboken som en ePub-bok på iPad: Last ned gratisprogrammet iBooks fra App store, og last deretter ned *iPad-brukerhåndboken* fra iBookstore. Les Kapittel 16, «iBooks,» på side 118.

Legg til et symbol for håndboken på Hjem-skjermen: Når du leser håndboken, trykker du på og deretter på «Legg til på Hjem-skjerm».

Vis håndboken på et annet språk: Trykk på Språk under navnet på håndboken, og trykk deretter på språket du vil ha.

Batteri

iPad inneholder et innebygd, oppladbart batteri. Batteriet kan ikke byttes av brukeren. Det skal byttes kun av en Apple-autorisert serviceleverandør.

Lade batteriet

ADVARSEL: Du finner viktig sikkerhetsinformasjon om lading av iPad i *iPad Viktig produktinformasjon* på support.apple.com/no_NO/manuals/ipad.

Batterisymbolet øverst til høyre i statuslinjen viser batterinivå eller status for lading.

Lad batteriet: Den beste måten å lade iPad-batteriet på er å koble iPad til et strømuttak ved hjelp av Dock Connector-til-USB-kabelen og 10 watts strømforsyningsenheten som følger med. Når du kobler iPad til en USB 2.0-port på en Mac med Dock Connector-til-USB-kabelen, er det mulig at iPad lader sakte under synkronisering.

Viktig: Hvis iPad er koblet til en datamaskin som er slått av eller er i dvalemodus eller til en USB-hub eller USB-porten på tastaturet, kan iPad-batteriet bli tappet for strøm i stedet for å lades.

Hvis Mac-maskinen eller PC-en ikke overfører nok strøm til å lade iPad, vises en Lader ikke-melding i statuslinjen. Hvis du vil lade iPad-enheten, kobler du den fra datamaskinen og kobler den til en veggkontakt ved hjelp av USB-kabelen og 10 W USB-strømforsyningsenheten som fulgte med.

Viktig: Hvis det er svært lite strøm igjen på iPad-batteriet, er det mulig at ett av følgende bilder vises for å fortelle deg at iPad må lades i opptil ti minutter før du kan bruke den. Hvis det er svært lite strøm igjen på iPad-batteriet, er det mulig at skjermen er tom i opptil to minutter før et av bildene nedenfor vises.

Få best mulig batteribrukstid

iPad bruker et litiumionebatteri. Hvis du vil vite mer om hvordan du kan få best mulig levetid og batteribrukstid på iPad, går du til www.apple.com/no/batteries/ipad.html.

Bytte batteriet

Oppladbare batterier har et begrenset antall ladesykluser. Det er mulig at batteriet til slutt må skiftes. Batteriet i iPad kan ikke byttes av brukeren. Det kan byttes kun av en Apple-autorisert serviceleverandør. Apple-autoriserte serviceleverandører resirkulerer også iPad-batterier i overensstemmelse med lokale regler og forskrifter. Du finner mer informasjon på www.apple.com/no/batteries/replacements.html.

Bruke og rengjøre iPad

iPad bør behandles forsiktig for å opprettholde utseendet. Hvis du er bekymret for riper, kan du bruke en av de mange bæreeskene som selges separat.

Behagelig bruk av iPad

Det er viktig å finne en behagelig stilling når du bruker iPad og å ta hyppige pauser. Bruk fanget, et bord, en bæreeske eller docktilbehør som støtte for iPad under bruk.

Rengjøre iPad

Når du skal rengjøre iPad, kobler du fra alle kabler og slår av iPad (hold Dvale/vekkeknappen nede, og flytt deretter skyveknappen på skjermen). Bruk et mykt, lett fuktet og lofritt tøystykke. Pass på at fukt ikke kommer inn i åpningene. Du må ikke bruke vindusvaskemidler, husholdningsrengjøringsmidler, midler på sprayboks, løsemidler, alkohol, ammoniakk eller slipemidler for å rengjøre iPad. iPad har et oljeavvisende belegg på skjermen. Tørk iPad-skjermen med en myk klut som ikke løser for å fjerne fett som etterlates av fingrene. Vær oppmerksom på at dette lagets evne til å avstøte olje vil avta over tid ved normal bruk, og at hvis du gnir skjermen med et grovt stoff, reduserer du lagets effektivitet ytterligere og du kan lage riper i skjermen.

Du finner mer informasjon om håndtering av iPad i *iPad Viktig produktinformasjon* på support.apple.com/no_NO/manuals/ipad.

Les dette kapitlet for å finne ut hvordan du bruker programmer på iPad og hvordan du søker, skriver ut, deler filer og annet.

Bruke programmer

Med den høyoppløste Multi-Touch-skjermen og enkle fingerbevegelser er det enkelt å bruke iPad-programmer. Du åpner et program ved å trykke på programsymbolet. Du kan bytte mellom programmer, endre programmenes plassering og organisere dem i mapper.

Åpne og bytte mellom programmer

Åpne et program: Trykk på programmets symbol på Hjem-skjermen.

Gå tilbake til Hjem-skjermen: Trykk på Hjem-knappen .

Flerprogramkjøring tillater at noen programmer kan utføres i bakgrunnen, slik at du kan bytte raskt mellom programmene du bruker.

Vis de sist brukte programmene: Dobbelttrykk på Hjem-knappen.

De sist brukte programmene vises i listen nederst på skjermen. Dra fingeren mot venstre for å vise flere programmer.

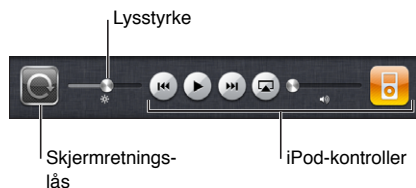

Fjern et program fra listen over sist brukte programmer: Hold fingeren på programsymbolet til det begynner å vibrere, og trykk deretter på .

Neste gang du åpner programmet, blir det lagt til i denne listen igjen.

Lås skjermretningen eller bruk iPod-kontrollene: Dobbeltrykk på Hjem-knappen, og dra deretter fingeren fra venstre mot høyre nederst på skjermen.

Skjermretningslåsen, lysstyrkeskyveknappen og iPod-kontrollene vises.

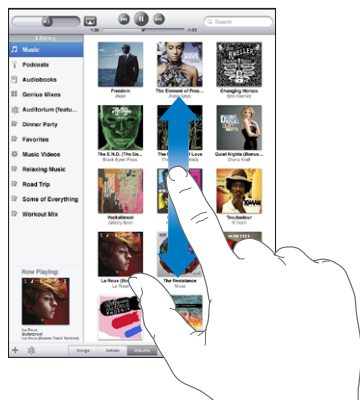

Slett et program fra Hjem-skjermen: Hold fingeren på symbolet til det begynner å vibrere og en vises. Trykk på for å slette programmet.

Viktig: Når du sletter et program fra iPad, slettes også dokumentene og dataene som er opprettet av programmet.

Rulle

Dra opp eller ned for å rulle. Du kan også rulle til sidene i programmer som Safari, Bilder og Kart.

Når du drar fingeren over skjermen for å bla eller rulle, blir ikke noe på skjermen markert eller aktivert.

Flytt fingeren raskere for å øke hastigheten på rullingen.

Du kan vente til rullingene stopper av seg selv, eller du kan trykke hvor som helst på skjermen for å stoppe umiddelbart. Når du trykker på skjermen for å stoppe rullingene, blir ingenting på skjermen markert eller aktivert.

Hvis du vil gå raskt til toppen av en liste, nettside eller e-postmelding, trykker du på statuslinjen øverst på skjermen.

Endre plasseringen av programsymboler

Du kan endre plasseringen av programsymbolene på Hjem-skjermen – også Dock-symbolene nederst på skjermen. Hvis du vil, kan du fordele symbolene på flere Hjem-skjermer.

Endre plasseringen av symboler:

- 1 Trykk og hold på et symbol til symbolene begynner å vibrere.
- 2 Flytt symbolene.
- 3 Trykk på Hjem-knappen for å arkivere plasseringen.

Du kan også omorganisere symbolene på Hjem-skjermen, i tillegg til å endre rekkefølgen på skjermene, når du kobler iPad til datamaskinen. Marker iPad i sidepanelet i iTunes, og klikk deretter på Programmer-fanen.

Opprett flere Hjem-skjermer: Mens du omorganiserer symboler, kan du flytte et symbol til kanten av skjermen slik at en ny skjerm vises. Du kan gå tilbake til en tidligere skjerm og flytte flere symboler til den nye skjermen.

Du kan ha opptil 11 skjermer. Prikkene over Dock viser hvor mange skjermer du har, og du kan se hvilken av skjermene som vises.

Gå til en annen Hjem-skjerm: Dra fingeren til venstre eller høyre på skjermen eller trykk til høyre eller venstre for raden med prikker.

Gå til den første Hjem-skjermen: Trykk på Hjem-knappen .

Gjenopprett originalayouten for Hjem-skjermen: Velg Innstillinger > Generelt > Nullstill, og trykk på Nullstill layout på Hjem-skjerm.

Organisere med mapper

Du kan bruke mapper for å organisere symboler på Hjem-skjermen. Du kan legge til opptil 12 symboler i en mappe. iPad gir mappen et navn automatisk når du oppretter den, basert på det symbolene du bruker for å opprette mappen, men du kan endre navnet. Endre plasseringen til mapper ved å flytte dem på Hjem-skjermen eller ved å flytte dem til en ny Hjem-skjerm eller til Dock nederst på skjermen.

Opprett en mappe: Hold fingeren på et symbol til symbolene på Hjem-skjermen begynner å vibrere, og flytt symbolet til et annet symbol.

iPad oppretter en ny mappe som inneholder de to symbolene, og mappenavnet vises. Du kan gi mappen et nytt navn ved å trykke på navnefeltet.

Du kan også opprette iPad-mapper i iTunes.

Opprett en mappe ved hjelp av iTunes: Når iPad er koblet til datamaskinen, markerer du iPad-symbolet i listen over enheter i iTunes. Klikk på Programmer øverst på skjermen. Flytt et programsymbol opp på et annet symbol på Hjem-skjermen nesten øverst i vinduet

Legge til et symbol i en mappe	Flytt et symbol til mappen når du endrer plasseringen av symboler.
Fjerne et symbol fra en mappe	Når du endrer plasseringen av symboler, trykker du for å åpne mappen og flytter et symbol ut av mappen.
Åpne en mappe	Trykk på mappen. Du kan deretter trykke på et programsymbol for å åpne et program.
Lukke en mappe	Trykk utenfor mappen, eller trykk på Hjem-knappen.
Slette en mappe	Fjern alle symboler fra mappen. Mappen slettes automatisk når den er tom.
Endre navn på en mappe	Når du endrer plasseringen av symboler, trykker du for å åpne mappen. Deretter trykker du på navnet øverst og bruker tastaturet for å skrive inn et nytt navn. Trykk på Hjem-knappen for å arkivere endringene.

Når du er ferdig med å organisere Hjem-skjermen, trykker du på Hjem-knappen for å arkivere endringene.

Mange programmer, for eksempel Mail og App Store, viser et merke på symbolet på Hjem-skjermen med et tall (angir innkommende objekter) eller et utropstegn (angir at et problem har oppstått). Hvis programmet er i en mappe, vises merket også på mappen. Et merke med et tall viser samlet antall objekter som krever din oppmerksomhet, for eksempel innkommende e-postmeldinger og programoppdateringer. Et varselmerke angir at det er et problem med programmet.

Utskrift

Med AirPrint kan du skrive ut trådløst på AirPrint-kompatible skrivere. Du kan skrive ut fra følgende iPad-programmer:

- Mail – e-postmeldinger og vedlegg som kan vises på skjermen
- Bilder – fotografier
- Safari – nettsider, PDF-filer og vedlegg som kan vises på skjermen
- iBooks – PDF-filer

Andre programmer som er tilgjengelig fra App Store, kan også ha støtte for AirPrint.

AirPrint-kompatible skrivere krever ingen skriverprogramvare. De må bare være koblet til det samme Wi-Fi-nettverket som iPad. Hvis du er usikker på om skriveren din er AirPrint-kompatibel, slår du opp i dokumentasjonen som fulgte med skriveren.

Du finner mer informasjon på support.apple.com/kb/HT4356?viewlocale=no_NO.

Skrive ut et dokument

AirPrint sender utskriftsjobber trådløst til skriveren via Wi-Fi-nettverket ditt. iPad må være koblet til det samme trådløse nettverket som AirPrint-skriveren.

Skriv ut et dokument:

- 1 Trykk på eller (avhengig av programmet du bruker), og trykk deretter på Skriv ut.
- 2 Trykk på Velg skriver for å velge en skriver.
- 3 Angi skrivervalg, for eksempel antall eksemplarer og dobbeltsidig utskrift (hvis skriveren har støtte for det). I noen programmer er det også mulig å angi hvilke sider som skal skrives ut.
- 4 Trykk på Skriv ut.

Hvis du dobbeltrykker på Hjem-knappen mens et dokument skrives ut, vises Utskriftssenter som det sist brukte programmet. Et merke på symbolet indikerer hvor mange dokumenter som er klare for utskrift, inkludert det som skrives ut nå.

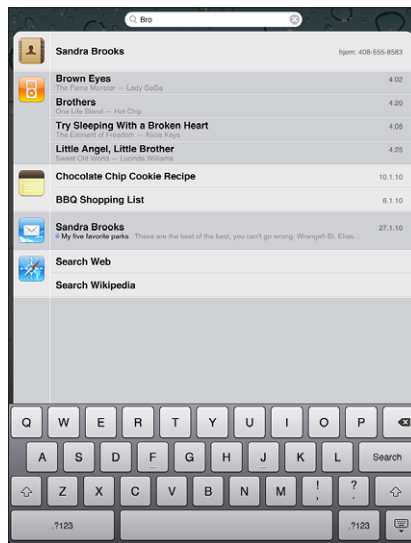
Vis status for en utskriftsjobb: Dobbelttrykk på Hjem-knappen, trykk på Utskriftssenter-symbolet, og marker deretter en utskriftsjobb.

Avbryt en utskriftsjobb: Dobbelttrykk på Hjem-knappen, trykk på Utskriftssenter-symbolet, marker utskriftsjobben, og trykk deretter på Avbryt utskrift.

Søke

Du kan søke i de innebygde programmene på iPad, inkludert Mail, Kalender, iPod, Videoer, Notater og Kontakter. Du kan søke i enkeltprogrammer, eller bruke Spotlight for å søke i alle programmene samtidig.

Gå til Spotlight: Bla fra venstre mot høyre på hovedsiden for Hjem-skjermen, eller trykk på Hjem-knappen. På Spotlight-siden kan du trykke på Hjem-knappen for å gå tilbake til hovedsiden for Hjem-skjermen.

Søk på iPad: Skriv inn tekst i søkefeltet på Spotlight-siden. Søkeresultater vises automatisk mens du skriver. Trykk på Søk for å skjule tastaturet og vise flere resultater.

Trykk på et objekt i resultatlisten for å åpne objektet. Symboler til venstre for søkeresultatene viser hvilket program treffene er fra.

Øverst i listen viser iPad toptreff basert på tidligere søk. Nederst i listen finner du valg som gjør at du også kan søke på Internett eller i Wikipedia.

Program	Innhold det søkes i
Kontakter	Fornavn, etternavn og navn på firmaer
Mail	Til-, Fra- og Emne-feltene i alle kontoer (det søkes ikke i teksten i meldingene)
Kalender	Hendelsestitler, navn på inviterte og steder
iPod	Musikk (navn på sanger, artister og album) og titler på podcaster og lydbøker
Notater	Tekst i notater

Spotlight søker også i navnene på innebygde og installerte programmer på iPad. Hvis du har mange programmer, kan du bruke Spotlight til å finne og åpne dem.

Åpne et program fra Spotlight: Skriv inn programnavnet, og trykk for å åpne programmet.

Du kan velge hvilke programmer det søkes i og i hvilken rekkefølge det søkes. Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Spotlight-søk.

Bruke Bluetooth-enheter

Du kan bruke iPad med Apple Wireless Keyboard og andre Bluetooth-enheter, for eksempel Bluetooth-hodetelefoner. Hvis du vil ha en oversikt Bluetooth-profiler, går du til support.apple.com/kb/HT3647?viewlocale=no_NO.

Sammenkoble Bluetooth-enheter

Du må sammenkoble Bluetooth-tastaturet eller -hodetelefonene med iPad før du kan bruke dem.

Sammenkoble en Bluetooth-enhet med iPad:

- 1 Følg instruksjonene som fulgte med enheten for å gjøre den søkbar.
- 2 I Innstillinger velger du Generelt > Bluetooth og slår på Bluetooth.
- 3 Marker enheten. Hvis du blir bedt om det, oppgir du sikkerhetskoden eller PIN-koden. Følg instruksjonene om sikkerhetskode eller PIN-kode som fulgte med enheten.

Merk: Før du sammenkobler et Apple Wireless Keyboard-tastatur, slår du på tastaturet ved å trykke på på/av-knappen. Kun ett Apple Wireless Keyboard kan være sammenkoblet med iPad om gangen. Hvis du vil sammenkoble enheten med et annet tastatur, må du fjerne sammenkoblingen med det første.

Når du sammenkobler tastaturet med iPad, vises produktnavnet og et Bluetooth-symbol på skjermen.

Når du har sammenkoblet hodetelefonene med iPad, vises produktnavnet og et Bluetooth-lydsymbol på skjermen når avspillingskontroller for lyd eller video vises. Trykk på for å bytte til en annen lydavspillingsenhet, for eksempel den interne høyttaleren.

Hvis du vil bruke det skjermbaserte tastaturet, slår du av Bluetooth (Innstillinger > Generelt > Bluetooth), eller trykker på Mat ut-tasten på Bluetooth-tastaturet.

Bluetooth-status

Bluetooth-symbolet vises i statuslinjen øverst på iPad-skjermen:

- (hvitt): Bluetooth er på, og enheten er koblet til iPad.
- (grått): Bluetooth er på, men ingen enheter er koblet til. Hvis du har sammenkoblet en enhet med iPad, er det mulig at enheten er utenfor rekkevidde eller slått av.

- *Bluetooth-symbolet vises ikke:* Bluetooth er slått av.

Slette en sammenkobling mellom en Bluetooth-enhet og iPad

Hvis du sammenkobler iPad med en Bluetooth-enhet og deretter vil bruke en annen enhet av samme type i stedet, må du først frakoble den første enheten.

Fjern en sammenkobling med en Bluetooth-enhet:

- 1 I Innstillinger velger du Generelt > Bluetooth og slår på Bluetooth.
- 2 Velg enheten, og trykk på «Glem denne enheten».

Fildeling

Med fildeling kan du overføre filer mellom iPad og datamaskinen. Du kan dele filer som er laget med et kompatibelt program, og er arkivert i et format som støttes.

Programmer som støtter fildeling, vises i fildelingsprogramlisten i iTunes. Fillisten viser hvilke dokumenter som er på iPad for hvert program. Slå opp i dokumentasjonen for programmet for å finne ut hvordan det deler filer. Ikke alle programmer støtter denne funksjonen.

Overfør en fil fra iPad til datamaskinen:

- 1 Koble iPad til datamaskinen.
- 2 I iTunes markerer du iPad i listen over enheter og klikker på Programmer øverst på skjermen.
- 3 Marker et program fra listen til venstre i Fildeling-delen.
- 4 Marker filen du vil overføre, på høyre side, og klikk deretter på «Arkiver i» og velg en plassering på datamaskinen.

Overfør en fil fra datamaskinen til iPad:

- 1 Koble iPad til datamaskinen.
- 2 I iTunes markerer du iPad i listen over enheter og klikker på Programmer øverst på skjermen.
- 3 Klikk på Legg til i Fildeling-delen.
- 4 Marker en fil, og klikk deretter på Velg (Mac) eller OK (PC).

Filen overføres til enheten og kan åpnes ved hjelp av et program som støtter den aktuelle filtypen. Hvis du vil overføre flere enn én fil, markerer du filene du skal overføre.

Slett en fil fra iPad: Marker filen i Filer-listen, og trykk deretter på Slett.

Sikkerhetsfunksjoner

Sikkerhetsfunksjoner hjelper deg med å beskytte informasjonen på iPad slik at andre ikke får tilgang til den.

Kodelås og databeskyttelse

Hvis du vil øke sikkerheten, kan du angi en kode som må oppgis hver gang du slår på eller vekker iPad.

Angi en kode: Velg Innstillinger > Generelt > Kodelås > Slå på kode. Angi en firesifret kode, og oppgi koden igjen for å bekrefte. iPad vil da kreve at du oppgir koden for å låse den opp og når du skal vise kodelåsinnstillingene.

Når du tar i bruk koden, slås databeskyttelse på. Databeskyttelsen bruke sikkerhetskoden som nøkkel for kryptering av e-postmeldinger og vedlegg som finnes på iPad. (Databeskyttelse kan også brukes av enkelte programmer som er tilgjengelig på App Store.) Det vises en melding nederst på Kodelås-skjermen i Innstillinger når databeskyttelse er aktivert.

Hvis du vil øke sikkerheten, slår du av Enkel kode (et firesifret tall) og bruker en kode som er en kombinasjon av tall, bokstaver, tegnsetting og spesialtegn. Hvis du vil vite mer, kan du lese «Kodelås» på side 153.

Finn min iPad

Finn min iPad hjelper deg med å finne igjen iPad-enheten ved hjelp av en annen iPhone, iPad eller iPod touch ved hjelp av gratisprogrammet Finn min iPhone eller en Mac eller PC med en nettleser. Finn min iPad omfatter:

- **Finn:** Viser hvor iPad-enheten befinner seg, på et kart i fullskjerm på datamaskinen.
- **Vis en melding eller spill en lyd:** Lar deg skrive en melding som skal vises på iPad-skjermen eller spille av et lydsignal
- **Ekstern kodelås:** Lar deg låse iPad-enheten fra en annen maskin og angi en firesifret sikkerhetskode, hvis du ikke har angitt en kode tidligere.
- **Ekstern sletting:** Sletter all informasjon og alt medieinnhold på iPad-enheten, slik at den tilbakestilles til fabrikkinnstillingene.

Bruk Finn min iPad: Slå på Finn min iPad i MobileMe-kontoinnstillingene. Les «Konfigurerer MobileMe-kontoer» på side 32.

Finn iPad-enheten din: Last ned gratisprogrammet Finn min iPhone fra App Store på en annen iOS-enhet, eller logg på me.com i en nettleser på en Mac-maskin eller PC.

Merk: Finn min iPad krever en MobileMe-konto. MobileMe er en Internett-basert tjeneste som tilbyr Finn min iPad gratis til kunder med iPad, iPhone og iPod touch (fjerde generasjon). Et fullt MobileMe-medlemskap (medlemsavgift påløper) gir deg tilgang til flere funksjoner. Det er mulig at MobileMe ikke er tilgjengelig i alle land eller områder. Du finner mer informasjon ved å gå til www.apple.com/no/mobileme.

Om Safari

Bruk Safari på iPad når du skal surfe på Internett og se på favorittnettstedene dine. Bruk AirPrint til å skrive ut nettsider og PDF-er. Åpne flere sider, og legg til Web Clip-koblinger på Hjem-skjermen, slik at du får rask tilgang. Opprett bokmerker på iPad og synkroniser dem med datamaskinen.

Hvis du vil bruke Safari, må iPad være koblet til Internett. Les «Tilkobling til Internett» på side 30.

Vise nettsider

Du kan vise nettsider i stående eller liggende format. Hvis du snur iPad, snus nettsiden også. Siden tilpasses automatisk til skjermen.

Åpne nettsider

Åpne en nettside: Trykk på adressefeltet (i tittelinjen) for å vise det skjermbaserte tastaturet, skriv inn Internett-adressen, og trykk på Gå. Hvis adressefeltet ikke vises, trykker du på statuslinjen øverst på skjermen for å gå til adressefeltet.

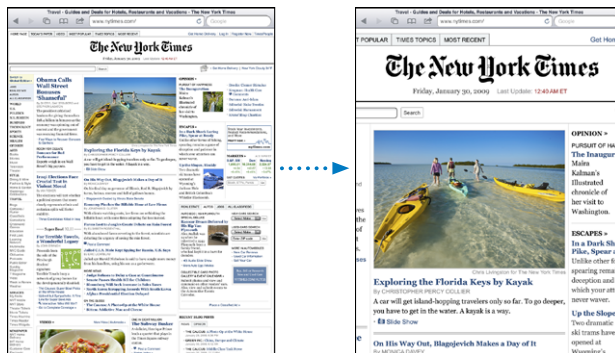

Mens du skriver, vises adresser som begynner med bokstavene du skriver. Dette er bokmerker eller sider du nylig har besøkt. Trykk på en adresse for å gå til siden. Hvis nettadressen du vil gå til, ikke vises i listen, fortsetter du å skrive.

Slett teksten i adressefeltet: Trykk på adressefeltet, og trykk deretter på ✕.

Zoom og rulle

Zoom inn eller ut: Dobbeltrykk på en kolonne på en nettside for å forstørre kolonnen. Dobbeltrykk på nytt for å zoome ut.

Du kan også knipe med fingrene for å zoome inn eller ut.

Navigere på en nettside

Dra fingeren opp, ned eller sidelengs på skjermen. Når du ruller, kan du berøre skjermen hvor som helst og dra, uten å aktivere koblinger.

Navigere i en ramme på en nettside

Bruk to fingre for å navigere i en ramme på en nettside. Bruk én finger for å navigere på hele nettsiden.

Gå til toppen av en nettside

Trykk på statuslinjen øverst på iPad-skjermen.

Navigere på nettsider

Koblinger på nettsider fører vanligvis til et annet sted på Internett.

Følg en kobling på en nettside: Trykk på koblingen.

Koblinger på iPad kan også åpne et sted i Kart eller opprette en forhåndsadressert e-postmelding. Hvis du vil gå tilbake til Safari etter at en kobling har åpnet et annet program, dobbeltrykker du på Hjem-knappen og deretter trykker du på Safari.

Vise måladressen for en kobling	Hold fingeren på koblingen. Adressen vises i et vindu ved siden av fingeren din. Du kan åpne koblingen i den aktive siden, åpne den i en ny side eller kopiere adressen.
Stoppe innlasting av en nettside	Trykk på ✕.
Laste inn en nettside på nytt	Trykk på ↻.
Gå til forrige eller neste side	Trykk på ◀ eller ▶ øverst på skjermen.
Legge til et bokmerke for en nettside	Trykk på +, og trykk på Legg til bokmerke.
Legge til et webklipp av en side på Hjem-skjermen	Trykk på +, og trykk på «Legg til på Hjem-skjerm».
Gå tilbake til en side du nylig har vist	Trykk på 📖, og trykk på Logg. Hvis du vil slette loggen, trykker du på Slett.
Sende en nettsideadresse via e-post	Trykk på +, og trykk på «Send kobling med e-post».
Arkivere et bilde i bildebiblioteket	Hold fingeren på et bilde, og trykk deretter på «Arkiver bilde».

Åpne flere sider

Du kan ha opptil ni sider åpne samtidig. Noen koblinger åpner automatisk en ny side i stedet for å erstatte den siden som allerede er åpen.

Åpne en ny side: Trykk på 🖱, og trykk på Ny side.

Gå til en annen side: Trykk på 🖱, og trykk på siden du vil vise.

Lukk en side: Trykk på 🖱, og trykk på ✕.

Skrive tekst og fylle ut skjemaer

På noen nettsider er det tekstfelter og skjemaer som skal fylles ut. Du kan angi at Safari skal huske navn og passord for nettsteder du besøker, og fylle ut tekstfelt automatisk med informasjon fra Kontakter.

Vise tastaturet	Trykk i et tekstfelt.
Gå til et annet tekstfelt	Trykk på et annet tekstfelt, eller trykk på Neste- eller Forrige-knappene over det skjermbaserte tastaturet.
Sende inn et skjema	Når du er ferdig med å fylle ut et skjema, trykker du på Gå eller Søk. De fleste sider har også en egen knapp du kan trykke på for å sende inn skjemaet.
Skjule tastaturet uten å sende inn skjemaet	Trykk på Tastatur-tasten for å skjule det skjermbaserte tastaturet.

Aktiver Autoutfyll for å fylle ut nettskjemaer: I Innstillinger velger du Safari > Autoutfyll og gjør én av følgende ting:

- *Hvis du vil bruke informasjon om deg selv fra Kontakter*, slår du på Bruk kontaktinfo, velger Min info og markerer kontakten du vil bruke.
Safari bruker informasjon fra Kontakter for å fylle ut felter for kontaktinformasjon i nettskjemaer.
- *Hvis du vil bruke informasjon om navn og passord*, slår du på Navn og passord.
Når denne funksjonen er slått på, husker Safari navn og passord for nettstedet du besøker, og fyller ut informasjonen automatisk neste gang du besøker nettstedet.
- *Hvis du vil fjerne all Autoutfyll-informasjon*, trykker du på Slett alle.

Skrive ut nettsider og PDF-filer

Skriv ut nettsider og PDF-er fra Safari ved hjelp av AirPrint.

Skriv ut en nettside eller PDF: Trykk på øverst på skjermen, og trykk deretter på Skriv ut. Trykk på Velg skriver for å velge en skriver og angi skrivervalg. Trykk deretter på Skriv ut.

Hvis du vil ha mer informasjon om hvordan du skriver ut fra iPad, leser du «Utskrift» på side 41.

Søke på Internett

Skriv inn ett eller flere ord i søkefeltet for å søke på Internett og den aktive nettsiden. Mens du skriver, vises forslag til søk og nylig brukte søk.

Søk på Internett:

- 1 Trykk på søkefeltet (til høyre på tittellinjen).
- 2 Skriv inn et ord eller en setning som beskriver det du leter etter, og trykk på Søk.
- 3 Trykk på en kobling i listen over søkeresultater for å åpne en nettside.

Hvis du vil ha tips om hvordan du søker effektivt på Internett, besøker du www.google.com/help/features.html eller help.yahoo.com/us/yahoo/search/basics.

Finn søkeordet eller søkeordene på den aktive nettsiden: Trykk på oppføringen under «På denne siden» nederst i resultatlisten for å finne første forekomsten av ett eller flere ord. Hvis du vil se de neste søketreffene, trykker du på Neste nederst på skjermen.

Standardinnstillingen i Safari er at Google brukes til søk. Hvis du vil endre standardinnstillingen for søkemotor, går du til Innstillinger og velger Safari > Søkemotor og velger en søkemotor.

Bokmerker

Du kan legge til bokmerker for nettsider du vil besøke senere.

Legg til bokmerke for en nettside: Åpne siden, og trykk på . Deretter trykker du på Legg til bokmerke.

Når du arkiverer et bokmerke, kan du endre navnet på det. Standardinnstillingen er at bokmerker arkiveres på øverste nivå i Bokmerker. Trykk på Bokmerker for å velge en annen mappe.

Hvis du bruker Safari på en Mac, eller Safari eller Microsoft Internet Explorer på en PC, kan du synkronisere bokmerkene med nettleseren på datamaskinen.

Synkroniser bokmerker med datamaskinen:

- 1 Koble iPad til datamaskinen.
- 2 Marker iPad i sidepanelet i iTunes.
- 3 Klikk på Info-fanen, marker «Synkroniser Safari-bokmerker» under Annet, og klikk deretter på Bruk.

Hvis du vil vite mer, kan du lese «Synkronisere med iTunes» på side 25.

Synkroniser bokmerker med MobileMe: Gå til MobileMe-kontoen din i Innstillinger på iPad, og velg Bokmerker. Les «Konfigurere MobileMe-kontoer» på side 32.

Åpne en side som har et bokmerke: Trykk på , og velg et bokmerke, eller trykk på en mappe for å se bokmerkene i mappen.

Endre et bokmerke eller en bokmerkemappe: Trykk på , velg mappen som inneholder bokmerket eller mappen du vil endre, og trykk på Rediger. Gjør én av følgende ting:

- Hvis du vil opprette en ny mappe, trykker du på Ny mappe.
- Hvis du vil slette et bokmerke eller en mappe, trykker du på , og deretter på Slett.
- Hvis du vil endre plasseringen til et bokmerke eller en mappe, flytter du på .

- Hvis du vil endre navnet eller adressen, eller hvis du vil legge objektet i en annen mappe, trykker du på bokmerket eller mappen.

Når du er ferdig, trykker du på Ferdig.

Web Clip-koblinger

Legg til Web Clip-koblinger på Hjem-skjermen for å få rask tilgang til favorittnettsidene dine. Web Clip-koblinger vises som symboler på Hjem-skjermen, og du kan flytte dem på samme måte som andre symboler. Les «Endre plasseringen av programsymboler» på side 39.

Legg til en Web Clip-kobling: Åpne nettsiden, og trykk på **+**. Deretter trykker du på «Legg til på Hjem-skjerm».

Når du åpner en Web Clip-kobling, navigerer Safari automatisk til riktig del av nettsiden og zoomer inn hvis det er nødvendig for å vise nettsiden slik den ble vist da du opprettet koblingen. Delen som vises, brukes også til å opprette symbolet for Web Clip-koblingen på Hjem-skjermen, med mindre nettsiden har sitt eget symbol.

Når du legger til en Web Clip-kobling, kan du endre navnet på den. Hvis navnet er for langt (mer enn omtrent 10 tegn), er det mulig at det blir forkortet på Hjem-skjermen.

Web clip-koblinger synkroniseres ikke med MobileMe eller iTunes, men de sikkerhetskopieres av iTunes.

Slett en Web Clip-kobling:

- 1 Hold fingeren på et hvilket som helst symbol på Hjem-skjermen til symbolene begynner å vibrere.
- 2 Trykk på i hjørnet av web clip-koblingen du vil slette.
- 3 Trykk på Slett, og trykk deretter på Hjem-knappen for å arkivere plasseringen av symbolene.

Om Mail

Bruk Mail til å lese e-postmeldingene dine og til å skrive meldinger ved hjelp av det skjermbaserte tastaturet.

Mail fungerer med MobileMe, Microsoft Exchange og mange av de mest populære e-posttjenestene – inkludert Yahoo! Mail, Google email og AOL — i tillegg til andre standard POP3- og IMAP-e-posttjenester. Du kan vise meldinger fra alle kontoene samtidig, og Mail viser meldingstråder, slik at det er enkelt å følge en e-postutveksling. Send og motta e-postmeldinger med bilder og grafikk, og vis PDF-er og andre vedlegg. Bruk AirPrint til å skrive ut meldinger og vedlegg. Hvis du vil motta og svare på meldinger i Mail, må iPad være koblet til Internett. Les «Tilkobling til Internett» på side 30.

Konfigurere e-postkontoer

Du kan konfigurere e-postkontoer på iPad på en av følgende måter:

- Konfigurer en konto direkte på iPad. Les «Legge til kontoer for e-post, kontakter og kalendere» på side 32.
- I iTunes kan du bruke iPad-valgpanelet for å synkronisere innstillinger for e-postkontoer med datamaskinen. Les «Synkronisere med iTunes» på side 25.

Sende e-postmeldinger

Du kan sende e-postmeldinger til en hvilken som helst mottaker som har en e-postadresse.

Skriv og send en melding:

- 1 Trykk på øverst på skjermen.

- 2 Skriv inn et navn eller en e-postadresse i Til-feltet, eller trykk på for å legge til et navn fra kontaktene dine.

Når du skriver en e-postadresse, vises mulige e-postadresser fra kontaktlisten. Trykk på en adresse for å legge den til. Hvis du vil legge til flere navn, trykker du på .

Merk: Hvis du skriver en melding fra Microsoft Exchange-kontoen din, og du har tilgang til firmaets globale adresseliste, vises først adresser fra kontakter på iPad, og deretter adresser fra den globale adresselisten.

- 3 Trykk på Kopi/Blindkopi/Fra hvis du vil sende en kopi eller blindkopi av meldingen til andre, eller hvis du vil sende meldingen fra en annen konto. Hvis du har flere enn én e-postkonto, kan du trykke på Fra-feltet for å endre kontoen du sender fra.
- 4 Gi meldingen et emne, og skriv deretter meldingen.

Du kan trykke på «retur» for å gå fra Emne-feltet til meldingsfeltet.

- 5 Trykk på Send.

Sende et bilde i en e-postmelding

Når du er i Bilder, markerer du et bilde, trykker på og trykker deretter på Send med e-post. Hvis du vil sende flere bilder i samme melding, trykker du på når du ser på miniatyrbildene i et album. Du kan også kopiere bilder og lime dem inn.

Bildet sendes med e-postkontoen du bruker som standard. Hvis du vil endre standardkontoen for sending av e-post, leser du «E-post, kontakter, kalendere» på side 157.

Arkivere en melding som utkast, slik at du kan fullføre den senere

Trykk på Avbryt, og trykk deretter på Arkiver. Meldingen blir arkivert i Utkast-postkassen. Du kan åpne det sist arkiverte utkastet raskt ved å holde fingeren på .

Svare på en melding

Åpne en melding, og trykk på . Trykk på Svar for å sende svaret kun til avsenderen, eller trykk på Svar alle for å sende svaret til avsenderen og alle mottakerne. Skriv svarmeldingen, og trykk deretter på Send.

Filer og bilder som var lagt ved originalmeldingen, blir ikke returnert sammen med svaret.

Videresende en melding

Åpne en melding, trykk på , og trykk deretter på Videresend. Legg til én eller flere e-postadresser, skriv en melding, og trykk deretter på Send.

Når du videresender en melding, kan du legge ved filer og bilder som var lagt ved originalmeldingen.

Dele kontaktinformasjon

Velg en kontakt i Kontakter, og trykk deretter på Del. Legg til én eller flere e-postadresser, skriv en melding, og trykk deretter på Send.

Lese e-post

Mail-symbolet viser antallet uleste meldinger i alle innboksene dine. Det er mulig at det finnes andre uleste meldinger i andre postkasser.

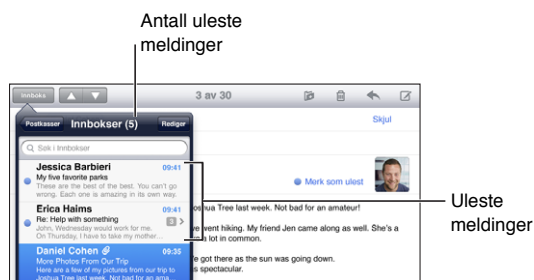

Antall uleste meldinger i innboksene dine

Se etter nye meldinger: Velg en postkasse, trykk på Innboks, eller når som helst.

På hver kontoskjerm kan du se antallet uleste meldinger i hver postkasse. Trykk på en postkasse for å se meldingene. Uleste meldinger er merket med en blå prikk .

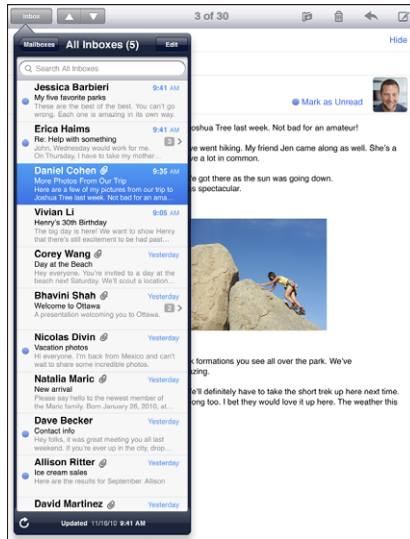
Hvis du har flere enn én e-postkonto, kan du bytte mellom kontoer ved å trykke på Postkasser. Hvis du vil at alle meldingene skal vises i samme innboks, trykker du på Alle innbokser.

Meldinger som er svar på hverandre, grupperes i en *tråd*. Kun den første meldingen vises i innboksen og antallet relaterte meldinger indikeres. Hvis du vil lese tråden, trykker du på den. Hvis du vil slå av visning av meldingstråder, går du til Innstillinger > «E-post, kontakter, kalendere» og slår av Organiser etter tråd.

Når du åpner en postkasse, laster Mail inn antallet nye meldinger som er angitt i Mail-innstillinger, hvis meldingene ikke allerede har blitt lastet inn automatisk. Les «E-post, kontakter, kalendere» på side 157.

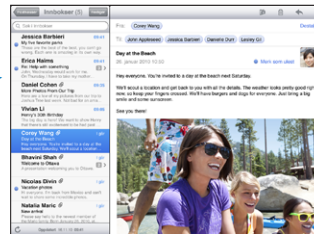

Last inn flere meldinger: Bla til nederst i meldingslisten, og trykk på «Last inn flere meldinger».

Les en melding: Trykk på en postkasse, og trykk deretter på en melding. Når en melding er åpen, trykker du på ▲ eller ▼ for å vise neste eller forrige melding.

Du kan veksle mellom å holde iPad i stående eller liggende retning for å fokusere på en enkelt melding eller for å vise alle meldingene slik at du raskt får oversikten og finner de meldingene du vil lese.

Zoom inn på en del av en melding

Dobbeltrykk på området for å zoom inn.
Dobbeltrykk på nytt for å zoom ut.

Endre størrelse på en tekstkolonne slik at den fyller skjermen

Dobbeltrykk på teksten.

Endre størrelse på en melding.

Knip for å zoom inn eller ut.

Følge en kobling	Trykk på koblingen. Tekstkoblinger er vanligvis understreket og med blå tekst. Mange bilder er også koblinger. En kobling kan åpne en nettside, et kart eller en ny forhåndsadressert e-postmelding. Web- og kartkoblinger åpner Safari eller Kart på iPad. Hvis du vil gå tilbake til Mail, trykker du på Hjem-knappen og deretter på Mail.
Vise måladressen for en kobling	Hold fingeren på koblingen. Du kan åpne koblingen i Safari eller kopiere koblingsadressen til utklipp.

iPad kan vise bildevedlegg i mange vanlige formater (JPEG, GIF og TIFF) sammen med teksten i e-postmeldinger. iPad kan spille av mange lydvedlegg, blant annet MP3, AAC, WAV og AIFF. Du kan laste ned og vise filer (for eksempel PDF-filer, nettsider, tekstfiler og Pages-, Keynote-, Numbers-, Word-, Excel- og PowerPoint-dokumenter) som er vedlegg i meldinger du mottar.

Åpne en vedleggsfil: Trykk på vedlegget for å laste det ned til iPad og deretter åpne det. Hvis iPad ikke støtter formatet til en vedlagt fil, kan du se filnavnet, men du kan ikke åpne filen.

Åpne en vedleggsfil med et annet program: Hold fingeren på vedlegget, og velg deretter et program. Hvis du ikke har et program som kan åpne vedlegget, kan du likevel se på det hvis filtypen støttes av iPad.

Du finner en liste med dokumentformater som støttes under «E-postvedlegg åpnes ikke» på side 174.

Arkiver et bildevedlegg i Arkiverte bilder-albumet: Trykk på et bilde, og trykk deretter på Arkiver bilde.

Vise alle mottakere for en melding	Trykk på Detaljer øverst på skjermen. Trykk på et navn eller en e-postadresse for å vise mottakerens kontaktinformasjon. Trykk på e-postadressen for å sende en melding til vedkommende. Trykk på Skjul hvis du vil skjule mottakerne.
Legge til en mottaker i kontaktlisten	Trykk på meldingen, og trykk på Detaljer for å vise mottakere. Trykk på et navn eller en e-postadresse, og trykk deretter på «Opprett ny kontakt» eller «Legg til i eksist. kontakt».
Merke en melding som ulest	Åpne meldingen, og trykk på «Merk som ulest» ved siden av emnelinjen. En blå prikk vises ved siden av meldingen i postkasselisten til du åpner den igjen.

Åpne en møteinvitasjon: Trykk på invitasjonen.

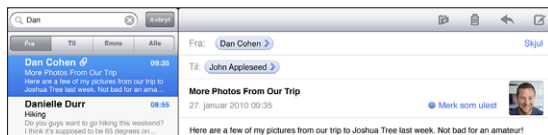

Du kan hente kontakinformasjonen til arrangøren og andre inviterte, angi varsling, legge til notater for hendelsen og legge til kommentarer som følger med svaret du sender til arrangøren. Du kan godta invitasjonen, godta den med forbehold eller avslå den. Les «Svare på møteinvitasjoner» på side 83.

Arkiver et bildevedlegg i Bilder: Trykk på et bilde, og trykk deretter på Arkiver bilde.

Søke i e-postmeldinger

Du kan søke i Til-, Fra- og Emne-feltene i e-postmeldinger. Mail søker i nedlastede meldinger i den åpne postkassen. I MobileMe- og Exchange-e-postkontoer og enkelte IMAP-kontoer kan du også søke i meldinger på tjeneren.

Søk i e-postmeldinger: Åpne en postkasse, gå til øverst på skjermen, og skriv inn tekst i søkefeltet. Trykk på Fra, Til, Emne eller Alle (Fra, Til og Emne) for å angi hvilke felt du vil søke i. (Trykk på statuslinjen for å gå raskt til toppen av listen og vise søkefeltet.)

Søkeresultater for meldinger som allerede er lastet ned til iPad, vises automatisk mens du skriver. Trykk på Søk for å skjule tastaturet og vise flere resultater.

Slett eller flytt meldinger etter søk: Når du har utført et søk, trykker du på Rediger og markerer meldingene du vil slette eller flytte. Meldingene du markerer, merkes med et hakemerke. Hvis du vil slette meldingene, trykker du på Slett. Hvis du vil flytte meldingene, trykker du på Flytt og trykker deretter på en målmappe.

Søk i meldinger på tjeneren: Trykk på «Fortsett søk på tjener» nederst i søkeresultatene.

Merk: Søkeresultater for meldinger på tjeneren kan variere avhengig av hvilken type konto det gjelder. Det er mulig at noen tjenerer søker kun på hele ord.

Skrive ut meldinger og vedlegg

Ved hjelp av AirPrint kan du skrive ut e-postmeldinger og vedlegg som kan vises av iPad.

Skriv ut en e-postmelding: Trykk på , og trykk deretter på Skriv ut. Angi utskriftsvalg, og trykk deretter på Skriv ut.

Hvis du vil skrive ut et bilde, men ikke det øvrige innholdet i e-postmeldingen, arkiverer du bildet (trykk på bildet, og trykk på Arkiver bilde), åpner Bilder og skriver ut bildet fra Arkiverte bilder-albumet.

Skriv ut et vedlegg: Trykk på vedlegget for å vise det, trykk på , og trykk deretter på Skriv ut. Angi valg, og trykk deretter på Skriv ut.

Hvis du vil ha informasjon om bruk av AirPrint-skrivere, leser du «Utskrift» på side 41.

Organisere e-postmeldinger

Du kan slette én melding av gangen, eller du kan markere en gruppe meldinger som skal slettes. Du kan også flytte meldinger fra en postkasse eller mappe til en annen.

Slett en melding: Åpne meldingen, og trykk på . Eller dra fingeren mot venstre eller høyre over meldingstittelen i meldingslisten, og trykk deretter på Slett.

Slett flere meldinger: Når en liste med meldinger vises, trykker du på Rediger, markerer meldingene du vil slette, og trykker på Slett. Du kan også søke etter meldinger og velge de du vil slette. Les «Søke i e-postmeldinger» på side 59.

Flytt en melding til en annen postkasse eller mappe: Når en melding vises, trykker du på og velger en postkasse eller mappe.

Flytt flere meldinger: Når en liste med meldinger vises, trykker du på Rediger og markerer meldingene du vil flytte. Trykk deretter på Flytt, og marker en postkasse eller mappe. Du kan også søke etter meldinger og velge de du vil flytte. Les «Søke i e-postmeldinger» på side 59.

Om Bilder

Ta med deg bilder og videoer på iPad, slik at du kan se dem uansett hvor du er. Du kan også dele dem med familie og venner, enten direkte på iPad eller på en HD-TV ved hjelp av AirPlay og Apple TV. Du kan til og med skrive ut bilder fra iPad ved hjelp av AirPrint. Du kan synkronisere bilder og videoer fra datamaskinen, importere dem fra et digitalkamera eller iPhone eller arkivere dem fra e-post eller Internett. Du kan bruke dem i programmer, sende dem i e-postmeldinger eller laste dem opp til MobileMe-galleri. Du kan også bruke iPad som en bilderamme som viser en animert lysbildeserie med bildene dine.

Synkronisere bilder og videoer med datamaskinen

iPad støtter standard bildeformater som JPEG, TIFF, GIF og PNG. Du bruker iTunes til å synkronisere bilder med iPad. Når du synkroniserer bilder med iPad, oppretter iTunes automatisk en størrelse som er optimalisert for iPad, hvis det er nødvendig. Les «Konfigurere synkronisering» på side 25.

iPad støtter videoformatene H.264 og MPEG-4, med AAC-lyd. Du kan bruke iTunes til å synkronisere videoer som er tatt opp med et digitalt kamera, iPhone eller iPod touch (fjerde generasjon) til iPad.

Importere bilder og videoer fra iPhone eller et digitalt kamera

Ved hjelp av iPad Camera Connection Kit (selges separat) kan du importere bilder og videoer direkte fra et digitalt kamera eller iPhone eller fra et SD-minnekort.

Importer bilder:

- 1 Koble SD Card Reader eller Camera Connector, som følger med i iPad Camera Connection Kit, til iPad-docktilkoblingen.
  - Hvis du vil koble til et kamera eller iPhone, bruker du USB-kabelen som fulgte med kameraet eller iPhone, og kobler den til USB-porten på Camera Connector. Hvis du bruker iPhone, kontrollerer du at den er slått på og ikke er låst. Hvis du kobler til et kamera, forsikrer du deg om at kameraet er slått på og er i overføringsmodus. Slå opp i dokumentasjonen som fulgte med kameraet hvis du trenger hjelp. USB-porten på Camera Connector er kun beregnet til bruk sammen med kameraer. Andre USB-enheter støttes ikke.
  - Hvis du vil bruke et SD-minnekort, setter du det inn i plassen på SD-kortleseren. Ikke tving kortet inn i plassen. Det passer kun en vei.

Hvis du vil ha mer informasjon om kontaktene, slår du opp i dokumentasjonen for iPad Camera Connection Kit.

- 2 Lås opp iPad
- 3 Bilder-programmet starter og viser bildene og videoene som er tilgjengelige for import.
- 4 Marker bildene og videoene du vil importere.
  - Hvis du vil importere alle objektene, trykker du på Importer alle.
  - Hvis du kun vil importere noen av objektene, trykker du på bildene du vil inkludere (et hakemerke vises på hvert av objektene) og deretter trykker du på Importer og velger Importer markerte.
- 5 Når bildene er importert, kan du velge om du vil beholde bildene og videoene på minnekortet, kameraet eller iPhone.
- 6 Koble fra SD Card Reader eller Camera Connector.

Hvis du vil se bildene, åpner du Siste import-albumet. En ny hendelse som inneholder alle bildene som ble importert opprettes også.

Hvis du vil overføre bildene til datamaskinen, kobler du iPad til datamaskinen og importerer bildene ved hjelp av et bildeprogram som iPhoto eller Adobe Elements.

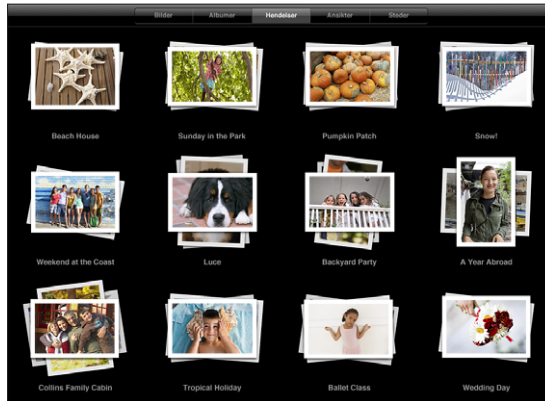
Vise bilder og videoer

Med Bilder kan du vise bilder som er synkronisert fra maskinens bildeprogram, importert fra et digitalkamera eller iPhone, eller arkivert fra en e-postmelding eller en nettside.

Bilder organiserer samlinger etter Albumer, Hendelser, Ansikter og Steder. Steder-funksjonen bruker stedsinformasjon som er integrert i bildene, men siden dette krever at kameraet har støtte for geotagging er det ikke alle bilder som inneholder denne informasjonen. Hendelser og Ansikter må først konfigureres med iPhoto eller Aperture på en Mac og deretter synkroniseres med iPad.

Vise bilder:

- 1 Trykk på Albumer, Hendelser, Ansikter eller Steder i Bilder.

Trykk på en samling for å åpne den. Du kan også knipe samlingen for å spre en forhåndsvisning av bildene den inneholder, og deretter slippe for å åpne den. Bilder sorteres etter datoen de ble opprettet.

Når du viser Steder, trykker du på en nål på kartet for å vise stedet og kniper deretter for å zoome og vise alle bildene som er tatt på det stedet.

- 2 Trykk på et miniatyrbilde for vise bildet i fullskjermvisning. Du kan også knipe for å zoome inn på bildet.

Vis eller skjul kontrollene: Trykk på skjermen for å vise kontrollene. Trykk på nytt for å skjule kontrollene.

Vise et bilde i liggende visning: Vend iPad horisontalt. Bildet eller videoen endrer størrelse automatisk for å passe til skjermen.

Zoom inn på en del av et bilde: Dobbelttrykk der du vil zoome inn. Dobbelttrykk igjen for å zoome ut. Du kan også knipe med fingrene for å zoome inn eller ut.

Panorere i et bilde: Dra i bildet.

Vise neste eller forrige bilde: Dra fingeren til venstre eller høyre. Eller trykk på skjermen for å vise miniatyrbildene nederst på skjermen, og trykk eller flytt for å vise et annet bilde.

Slette et bilde: Du kan slette bilder fra Arkiverte bilder-albumet, som inneholder bilder du arkiverer fra e-post eller Internett. For bilder som er synkronisert fra datamaskinen, må du slette bildet fra albumet på datamaskinen, og deretter synkronisere iPad på nytt.

Roter et bilde: Trykk på . Hvis du vil rotere det igjen, trykker du en gang til.

Vis bilder eller videoer på en TV ved hjelp av AirPlay: Forsikre deg om at iPad-enheten er koblet til det samme nettverket som Apple TV-enheten, trykk på og velg deretter Apple TV-enheten fra listen. Hvis eieren av Apple TV-enheten har angitt et AirPlay-passord, oppgir du det når du blir bedt om det. Når du blar gjennom bildene på iPad-enheten, oppdateres videoen på TV-en når du stopper. Hvis du vil gå tilbake til visning på iPad-enheten, trykker du på igjen og velger iPad-enheten fra listen.

Dele bilder

Du kan dele bildene dine som lysbildeserier, sammen med musikk og overganger. Med AirPlay og Apple TV kan du streame bildene dine trådløst til en TV. Du kan sende bilder og videoer i e-postmeldinger, og du kan legge til bilder i MobileMe-gallerier. Du kan også kopiere og lime inn bilder, arkivere bilder fra e-postmeldinger i Bilder og arkivere bilder du finner på nettsider, i et bildealbum.

Lysbildeserier

Du kan opprette og vise en lysbildeserie som presenterer bildene dine med overganger og musikk. Du kan vise en lysbildeserie på iPad eller streame den trådløst til en Apple TV-enhet. Du kan også bruke iPad for å vise en lysbildeserie på en ekstern visningsenhet, for eksempel en projektor.

Vise en lysbildeserie:

- 1 Trykk på at album for å åpne det.
- 2 Trykk på Lysbildeserie-knappen, og velg lysbildeseriealternativer fra listen som vises. Du kan:
  - Velge en sang fra musikkbiblioteket slik at du kan spille musikk under lysbildeserien.
  - Velge en overgangseffekt som spilles mellom bilder.Hvis du vil angi hvor lenge hvert bilde vises, går du til Innstillinger > Bilder. Du kan også angi om lysbildeserien gjentas eller spilles av i tilfeldig rekkefølge.
Hvis du kobler iPad-enheten til en TV eller en projektor ved hjelp av en videokabel, velger du Overtoning-overgangen. Hvis du vil vite hvordan du kobler til en ekstern skjerm, leser du «Bilder» på side 164.
- 3 Trykk på Start lysbildeserie.
Trykk på skjermen for å stoppe lysbildeserien.

Hvis du bruker AirPlay til å streame bilder trådløst til en Apple TV-enhet, trykker du på og velger Apple TV-enheten fra listen. Hvis du ikke ser -knappen, kontrollerer du at iPad-enheten og Apple TV-enheten er koblet til det samme Wi-Fi-nettverket.

Sende et bilde eller en video i en e-postmelding

Send et bilde eller en video: Velg et bilde eller en video, trykk på , og trykk deretter på «Send med e-post».

Hvis du ikke ser , trykker du på skjermen for å vise kontrollene.

Send flere bilder eller videoer: Trykk på et album, og trykk deretter på . Trykk på hvert av bildene eller videoene du vil sende (et hakemerke vises på hvert miniatyrbilde), og trykk deretter på Del.

Kopier et bilde eller en video:

- 1 Trykk på .
- 2 Trykk for å markere bildet eller videoen du vil kopiere.
- 3 Trykk på Kopier.

Lim inn et bilde eller en video: Trykk for å plassere innsetningspunktet der du vil lime inn bildet eller videoen, trykk på innsetningspunktet, og trykk på Lim inn.

Laste opp et bilde eller en video til et MobileMe-galleri

Hvis du er MobileMe-abonnent, kan du legge til bilder og videoer fra iPad i MobileMe-galleriet ditt. Du kan også legge til objekter i andres MobileMe-gallerier hvis de tillater bidrag via e-post.

Før du kan legge til bilder i et galleri på MobileMe-kontoen din, må du:

- Konfigurere MobileMe-kontoen på iPad Hvis du ikke har en MobileMe-konto, går du til www.me.com.
- Publisert et MobileMe-galleri og tillat at bilder kan lastes opp med e-post eller iPad.

Hvis du vil vite mer, kan du lese MobileMe-hjelp på www.me.com.

Last opp et bilde eller en video til galleriet ditt: Velg et bilde eller en video, trykk på , og trykk deretter på «Send til MobileMe». Hvis du vil, legger du til en tittel og en beskrivelse. Marker deretter albumet der du vil legge til bildet, og trykk på Publisert.

Hvis du ikke ser , trykker du på skjermen for å vise kontrollene.

iPad gir deg beskjed når bildet har blitt publisert, og du får mulighet til å vise bildet på MobileMe eller sende en kobling til en venn via e-post.

Legg til et bilde i noen andres galleri: Velg et bilde, trykk på , og trykk deretter på «Send med e-post». Skriv inn e-postadressen til albumet, og trykk deretter på Send.

Arkivere bilder fra e-postmeldinger eller nettsider

Arkivere et bilde fra en e-postmelding i Arkiverte bilder-albumet: Trykk på et bilde, og trykk deretter på Arkiver bilde. Hvis bildet ikke har blitt lastet ned ennå, trykker du på nedlastingssymbolet først.

Arkivere et bilde fra en nettside i Arkiverte bilder-albumet: Hold fingeren på et bilde, og trykk deretter på «Arkiver bilde».

Kopiere bilder fra Arkiverte bilder-albumet til datamaskinen: Koble iPad til en USB-port på datamaskinen og bruk deretter et bildeprogram, for eksempel iPhoto på Mac, til å kopiere bildene.

Legge inn bilder for kontakter

Du kan knytte bilder til kontaktene dine.

Knytte et bilde til en kontakt:

- 1 Velg et bilde på iPad, og trykk deretter på .
- 2 Trykk på «Tilordne til kontakt», og velg en kontakt.
- 3 Flytt på bildet for å panorere, og zoom inn eller ut ved å knipe med fingrene til du har et utsnitt du er fornøyd med.
- 4 Trykk på Velg bilde.

Du kan også knytte et bilde til en kontakt i Kontakter ved å trykke på Rediger og deretter trykke på bildesymbolet.

Skrive ut bilder

Du kan skrive ut bilder fra iPad ved hjelp av AirPrint.

Skriv ut et bilde: Trykk på , og trykk deretter på Skriv ut. Trykk på Velg skriver for å velge en skriver og angi skrivervalg, for eksempel antall eksemplarer, og trykk deretter på Skriv ut. Hvis du har en skriver med eget brett for fotopapir, er det mulig at den automatisk velger dette brettet når du skriver ut et bilde.

Hvis du vil vite mer, kan du lese «Utskrift» på side 41.

Bakgrunnsbilde bilde på låst skjerm

Du kan bruke et bilde som bakgrunnsbilde for skjermen når den er låst og på Hjem-skjermen. Du kan velge blant flere bakgrunnsbilder som følger med iPad, eller du kan bruke et av dine egne bilder.

Bruk et bilde som bakgrunnsbilde:

- 1 Velg et bilde, trykk på , og trykk deretter på Bruk som bakgrunn.
- 2 Flytt på bildet for å panorere, eller og zoom inn eller ut ved å knipe med fingrene til du har et utsnitt du er fornøyd med. Husk på at bildet vil vises i både stående og liggende retning, men at det ikke vil roteres.
- 3 Trykk på Angi bakgrunn. Deretter trykker du for å bruke bildet som bakgrunnsbilde for Hjem-skjermen, Låst-skjermen eller begge.

Hvis du vil velge blant flere bakgrunnsbilder som følger med iPad, går du til Innstillinger > Lysstyrke og bakgrunn.

Bruke Bilderamme

Når iPad er låst, kan du vise et album med bilder. Dette er en flott måte å nyte iPad mens den lades i en iPad-dock.

Hvis du vil endre Bilderamme-innstillinger, går du til Innstillinger > Bilderamme, og angir følgende alternativer:

- Overgangen du velger spilles mellom bilder. Lysbildeseriens varighet kan ikke endres.
- Bilderamme kan zoome bildet for å fokusere på ansikter i bildet. Det kan også velge et tilfeldig ansikt som fokuspunkt hvis det er flere ansikter til stede i bildet. Bilderamme bruker ansiktsgjenkjenning sin informasjonen i bilder som er importert fra iPhoto eller Aperture på Mac. Zooming på ansikter er ikke mulig med Origami-overgangen.
- Bilderamme kan vise alle bildene, eller de som kun finnes i en Album-, Ansikter- eller Hendelse-kategori. Velg et alternativ, og tilpass alternativet ytterligere i listen som vises. Ansikter-, Albumer-, og Hendelse-alternativene er de samme som de i Bilder-programmet.

Starte eller stoppe Bilderamme.

- 1 Trykk på Dvale/vekke-knappen for å låse iPad.
- 2 Trykk på på låseskjermen.

- 3 Trykk på skjermen for å sette lysbildeserien på pause, og trykk deretter på for å gå tilbake til Låst-skjermen, eller flytt skyveknappen for å låse opp iPad.

Hvis du vil deaktivere bilderammefunksjonen, går du til Innstillinger > Kodelås.

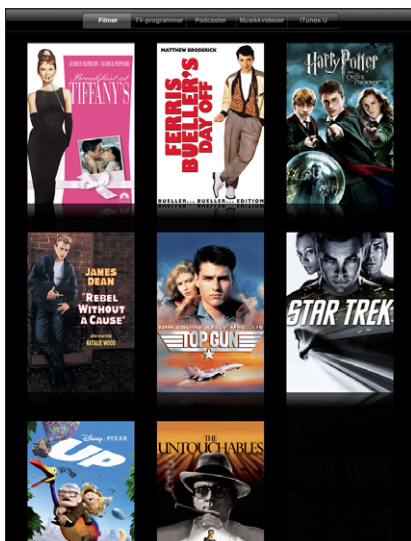
Om Videoer

Du kan bruke iPad til å vise filmer, musikkvideoer, videopodcaster og TV-programmer (hvis tilgjengelig). iPad støtter også spesialfunksjoner som kapitler, tekster, alternativ lyd og spesialtekst.

Du kan leie eller kjøpe videoer fra iTunes Store, og du kan bruke en videoadapterkabel til å vise videoer på en TV eller en projektor. Hvis du har en Apple TV, kan du se videoer på en TV ved hjelp av AirPlay.

Spille av videoer

Spill av en video: Trykk Videoer, og trykk deretter på en videokategori, for eksempel Filmer. Trykk på videoen du vil vise. Hvis videoen har kapitler, trykker du på en kapiteltittel, eller trykker på ►.

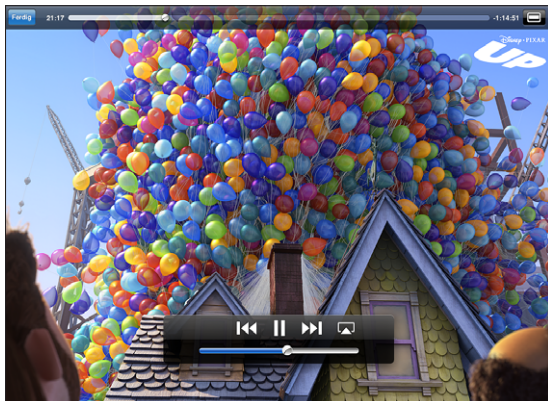

Vis avspillingskontroller: Når du viser en video, trykker du på skjermen for å vise kontrollene. Trykk på nytt for å skjule dem.

Styre videoavspilling

Roter iPad for å vise videoer i liggende format slik at hele skjermen utnyttes.

Flytt spillehodet langs navigeringslinjen for å gå til et hvilket som helst sted i videoen. Juster navigeringshastigheten fra raskt til sakte ved å dra fingeren nedover mens du flytter spillehodet langs navigeringslinjen.

Up er tilgjengelig fra iTunes. Up © Disney/Pixar. Alle rettigheter forbeholdes.

Sette en video på pause	Trykk på eller trykk på den midterste knappen (eller tilsvarende knapp) på kompatible hodetelefoner.
Fortsette avspilling	Trykk på ▶ eller trykk på den midterste knappen (eller tilsvarende knapp) på kompatible hodetelefoner.
Øke eller redusere volumet	Flytt på volumskyveknappen, eller bruk volumknappene på kompatible hodetelefoner.
Starte en video på nytt	Flytt spillehodet på navigeringslinjen helt til venstre, eller trykk på ◀◀ hvis videoen ikke inneholder kapitler.
Gå til neste kapittel (hvis kapitler er tilgjengelig)	Trykk på ▶▶ eller trykk på den midterste knappen (eller tilsvarende knapp) to ganger raskt på kompatible hodetelefoner.
Gå til forrige kapittel (hvis kapitler er tilgjengelig)	Trykk på ◀◀ eller trykk raskt tre ganger på den midterste knappen (eller tilsvarende knapp) på kompatible headset.
Spille et bestemt kapittel (hvis kapitler er tilgjengelig)	Trykk på ☰ , og velg deretter et kapittel fra listen.
Spole fram eller tilbake	Hold fingeren på ◀◀ eller ▶▶ .

Gå til et punkt i en video	Flytt spillehodet langs navigeringslinjen. Dra fingeren nedover for å justere navigeringshastigheten fra raskt til sakte.
Stoppe en video før den er ferdig	Trykk på Ferdig, eller trykk på Hjem-knappen .
Skalere en video slik at den fyller skjermen eller tilpasses skjermen	Trykk på for å få videoen til å fylle skjermen, eller trykk på for å tilpasse videoen til skjermen. Du kan også dobbeltrykke på videoen for å bytte visning. Når du skalerer en video slik at den fyller skjermen, er det mulig at sidene eller toppen beskjæres. Når du skalerer den for å passe til skjermen, er det mulig at det vises svarte linjer på sidene av videoen eller over og under videoen.
Spill en video på Apple TV ved hjelp av AirPlay	Trykk på , og velg Apple TV-enhet. Les «Vise videoer på en TV» på side 73.
Velge et alternativt språk på lyden (hvis tilgjengelig)	Trykk på , og velg deretter et språk fra Lyd-listen.
Vise eller skjule tekster (hvis tilgjengelig)	Trykk på , og velg deretter et språk eller Av fra Undertekster-listen.
Vise eller skjule spesialtekster (hvis tilgjengelig)	Trykk på , og velg om du vil vise eller skjule spesialtekst, hvis filmen inneholder det.

Synkronisere videoer

Bruk iTunes til å synkronisere videoer med iPad. Når iPad er koblet til datamaskinen, bruker du Filmer-, TV-programmer-, Podcaster-, og iTunes U-panelene til å velge videoene som skal synkroniseres.

Vise leide filmer

Du kan leie filmer fra iTunes Store med standard eller HD-format og se dem på iPad. Du kan laste ned leiefilmer direkte til iPad, eller du kan overføre dem fra iTunes på datamaskinen til iPad. (Leiefilmer er ikke tilgjengelige i alle områder.)

Filmen må være ferdig nedlastet før du kan begynne å se den. Du kan sette filmen på pause og fortsette senere. Leide filmer utløper etter et bestemt antall dager, og når du har begynt å se en film, må du se den ferdig innen et bestemt tidspunkt. Filmer slettes automatisk når tidsfristen utløper. Kontroller leietiden før du leier en film på iTunes Store.

Vis en leid film: Velg Videoer, trykk på Filmer-kategorien, og trykk deretter på filmen du vil se. Velg et kapittel, eller trykk på ►.

Overføre leide filmer til iPad: Koble iPad til datamaskinen. Deretter velger du iPad i sidepanelet i iTunes, klikker på Filmer og markerer de leide filmene du vil overføre. Datamaskinen må være koblet til Internett. Filmer som er leid på iPad kan ikke overføres til en datamaskin.

Vise videoer på en TV

Hvis du vil vise videoer på en TV, kan du koble enheten til TV-en ved hjelp av AirPlay og Apple TV eller koble iPad-enheten direkte til TV-en eller en hjemmekinoforsterker med en kabel. Bruk en Apple Component AV-kabel, Apple Composite AV-kabel, Apple iPad Dock Connector-til-VGA-adapter eller en annen iPad-kompatibel kabel. Apple-kabler og -dokkingstasjoner kan kjøpes separat i mange land. Gå til www.apple.com/no/store.

Hvis du vil ha mer informasjon om hvordan du kobler en iPad til en TV eller projektor, leser du «Video» på side 163.

Koble til med AirPlay: Start videoavspillingen, og trykk deretter på og velg Apple TV-enheten fra listen med AirPlay-enheter. Hvis du ikke ser Apple TV-enheten din i listen, kontrollerer du at iPad-enheten og Apple TV-enheten er koblet til det samme trådløse nettverket. Hvis Apple TV-enheten krever en kode, vil du bli bedt om å oppgi den.

Du kan gå ut av Video-programmet mens videoavspillingen pågår.

Slik får du avspillingen tilbake til iPad: Åpne Videoer, og trykk deretter på , og velg iPad-enheten fra listen.

Slette videoer fra iPad

Du kan slette videoer fra iPad for å frigjøre plass.

Slett en video: Trykk og hold på en video i videolisten til Slett-knappen vises, og trykk på . Trykk på Avbryt eller Hjem når du er ferdig med å slette videoer.

Når du sletter en video (bortsett fra leide filmer) fra iPad, slettes ikke videoen fra iTunes-biblioteket på datamaskinen, og du kan synkronisere videoen til iPad senere. Hvis du ikke vil synkronisere videoen tilbake til iPad, stiller du inn iTunes til ikke å synkronisere videoen. Les «Synkronisere med iTunes» på side 25.

Viktig: Hvis du sletter en leid film på iPad, slettes den permanent. Du kan ikke overføre den tilbake til maskinen.

Finne og vise videoer

YouTube inneholder korte videoer som er sendt inn av brukere fra hele verden. Du kan se de nyeste, mest populære videoene, søke etter videoer som interesserer deg, flagge favorittene dine og få rask tilgang til videoer du laster opp til YouTube fra datamaskinen.

Noen av YouTube-funksjonene på iPad krever at du logger på en YouTube-konto når du blir bedt om det. Du finner informasjon om systemkrav og hvordan du oppretter en YouTube-konto, på www.youtube.com.

Merk: YouTube er ikke tilgjengelig på alle språk og alle steder.

Hvis du vil bruke YouTube, må iPad være koblet til Internett. Les «Tilkobling til Internett» på side 30.

Bla gjennom videoer: Trykk på en knapp i verktøylinjen for å velge en kategori.

- *Anbefalte:* Videoer som er gjennomgått og anbefalt av YouTube.
- *Toppvurdert:* Videoene som har fått høyest vurdering på YouTube. Du kan vurdere videoer på iPad hvis du har en YouTube-konto.
- *Mest vist:* Videoene som er sett av flest på YouTube. Trykk på Alle for de mest sette videoene gjennom tidene, eller I dag eller Denne uken for de mest sette videoene for dagen eller uken.
- *Favoritter:* Videoer du har lagt til som favoritter. Du må være logget på YouTube-kontoen for å bruke denne funksjonen.
- *Nyeste:* De nyeste videoene som er lastet opp til YouTube.
- *Abonnementer:* Videoer fra YouTube-kontoer du abonnerer på. Du må være logget på YouTube-kontoen for å bruke denne funksjonen.

- *Spillelister*: Videoer du har lagt til i spillelister. Du må være logget på YouTube-kontoen for å bruke denne funksjonen.
- *Mine videoer*: Videoer du har lastet opp til YouTube. Du må være logget på YouTube-kontoen for å bruke denne funksjonen.
- *Logg*: Videoer du nylig har sett.

Søk etter en video:

- 1 Trykk i YouTube-søkefeltet.
- 2 Skriv inn et ord eller en setning, og trykk på Søk.

YouTube viser resultater basert på videotitler, beskrivelser, merknader og brukernavn. Hvert søkeresultat vises med tittel, vurdering, ganger vist, lengde og kontonavnet til brukeren som la ut videoen.

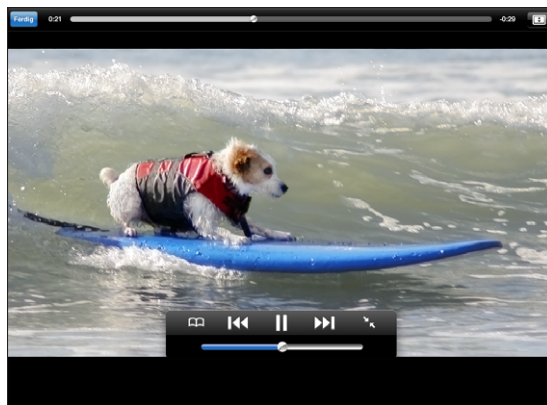
Spill av en video: Trykk på videoen.

Nedlasting av videoen til iPad starter, og en framdriftsindikator vises. Når nok av videoen har blitt lastet ned, starter avspillingen. Du kan også trykke på ► for å starte videoen.

Styre videoavspilling

Roter iPad til liggende retning for å vise videoen med maksimal størrelse. Når videoavspillingen starter, forsvinner kontrollene slik at de ikke dekker videoen.

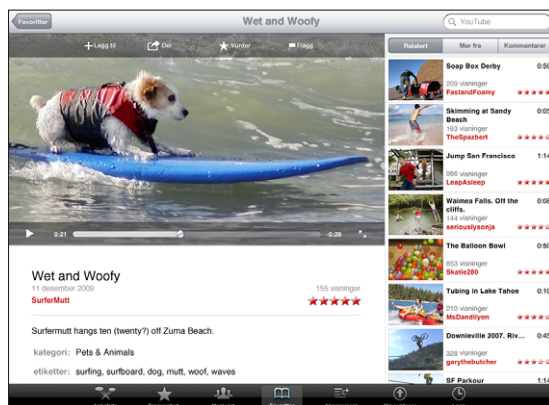
Vis eller skjul videokontrollene: Trykk på skjermen.

Starte en video eller sette den på pause	Trykk på ► eller . Du kan også trykke på den midterste knappen (eller tilsvarende knapp) på compatible hodetelefoner.
Justere volumet	Flytt på volumskyveknappen, eller bruk volumknappene på iPad eller på compatible hodetelefoner.
Starte en video på nytt	Trykk på ◀◀.
Gå til neste eller forrige video i en liste	Trykk på ◀◀ to ganger for å gå til forrige video. Trykk på ▶▶ for å gå til neste video.
Spole fram eller tilbake	Hold fingeren på ◀◀ eller ▶▶.
Gå til et punkt i en video	Flytt spillehodet langs navigeringslinjen.
Stoppe avspilling av video	Trykk på Ferdig, eller trykk på Hjem-knappen □.
Bytte mellom fullskjerm- og standardmodus	Dobbeltrykk på videoen. Du kan også trykke på ⌘ for å få videoen til å fylle skjermen, eller trykke på ⌘ for å tilpasse videoen til skjermen.
Legge til en video i Favoritter	Start avspilling av en video, og trykk på 📌.
Sende en kobling til videoen via e-post	Start avspilling av en video, og trykk på ✉.
Spill en video på Apple TV ved hjelp av AirPlay	Trykk på 📺, og velg Apple TV-enhet. Hvis du ikke Apple TV-enheten, kontrollerer du at den er koblet til samme trådløse nettverk.
Vise informasjon om en video	Trykk på 📄 for å avslutte fullskjermmodus og vise relaterte videoer, kommentarer og flere kontroller.

Håndtere videoer

Når du ser på en video i fullskjermmodus, trykker du for å vise kontrollen, og trykker deretter 📄 for å se relaterte videoer og alternativer for håndtering av videoer.

Gi videoen en vurdering eller legg til en kommentar	Trykk på videoen for å vise verktøylinjen, og trykk på Vurder og velg en vurdering. Du må være logget på en YouTube-konto.
Vis flere videoer fra denne YouTube-brukeren	Trykk på «Mer fra» i sidepanelet. Du må være logget på en YouTube-konto.
Se videoer som ligner på denne	Trykk på «Relatert» i sidepanelet.
Abonner på videoer fra denne YouTube-brukeren	På Mer info-skjermen trykker du på Flere videoer og deretter på «Abonner på <i>konto</i> » nederst i videolisten. Du må være logget på en YouTube-konto.
Legge til en video i Favoritter eller en spilleliste	Trykk på Legg til og velg deretter Favoritter eller en spilleliste.
Sende en kobling til en video via e-post	Trykk på Del.
Flagge en video	Trykk på videoen for å vise verktøylinjen, og trykk på .

Vise YouTube på en TV

Hvis du har en Apple TV, kan du se YouTube-videoer på en TV ved hjelp av AirPlay. Les «Styre videoavspilling» på side 76.

Du kan også koble iPad-enheten til en TV eller projektor og vise YouTube på den store skjermen. Bruk en Apple Component AV-kabel, Apple Composite AV-kabel, Apple iPad Dock Connector-til-VGA-adapter eller en annen iPad-kompatibel kabel. Apple-kabler og -dokkingstasjoner kan kjøpes separat i mange land. Gå til www.apple.com/no/store.

Hvis du vil vite mer om hvordan du bruker iPad sammen med en en TV eller projektor, leser du «Video» på side 163.

Om Kalender

iPad gjør det enkelt å holde avtaler. Du kan vise kalendere enkeltvis, eller du kan vise flere samtidig. Du kan vise hendelser etter dag, uke eller måned eller i en liste. Du kan søke i hendelser etter tittel, navn på inviterte og steder.

Du kan synkronisere iPad med kalenderne på datamaskinen. Du kan også opprette, redigere og avlyse hendelser på iPad og synkronisere dem tilbake til datamaskinen. Du kan abonnere på Google, Yahoo! eller iCal-kalendere. Du kan abonnere på skrivebeskyttede iCalendar-kalendere (.ics) eller importere .ics-filer fra e-postmeldinger. Hvis du har en Microsoft Exchange-konto, eller hvis du har en CalDAV-konto som støttes, kan du motta og svare på møteinvitasjoner fra andre og invitere personer til hendelser du har planlagt.

Synkronisere kalendere

Du kan synkronisere kalenderene dine på følgende måter:

- I iTunes kan du bruke iPad-innstillingspanelet til å synkronisere med iCal eller med Microsoft Entourage på Mac eller Microsoft Outlook 2003, 2007 eller 2010 på en PC når du kobler iPad til datamaskinen. Les «Synkronisere med iTunes» på side 25.
- I Innstillinger på iPad, slår du på Kalendere i MobileMe-, Google-, Yahoo!- eller Microsoft Exchange-kontoen for å synkronisere kalenderinformasjonen din trådløst. Hvis arbeidsplassen din har støtte for det, kan du også konfigurere en CalDAV-konto. Les «Legge til kontoer for e-post, kontakter og kalendere» på side 32. Hvis du vil synkronisere kalendere trådløst, må iPad være koblet til Internett.

Legge til, redigere og slette kalenderhendelser

Du kan opprette og redigere kalenderhendelser direkte på iPad.

Hvis du har en Microsoft Exchange-konto med kalendere aktivert, eller hvis du har en CalDAV-som støttes, kan du invitere andre til hendelser eller møter.

Legg til en hendelse: Trykk på **+**, skriv inn informasjon om hendelsen, og trykk deretter på Ferdig.

Du kan oppgi følgende:

- Tittel
- Sted
- Start- og sluttidspunkt (eller gjøre det til en heldagshendelse)
- Tidspunkt for gjentakelse – aldri eller hver dag, hver uke, annenhver uke, hver måned eller hvert år
- Varslingstidspunkt – fra fem minutter til to dager før hendelsen

Når du stiller inn varsling, har du mulighet til å stille inn et varsel til. iPad viser en melding på varslingstidspunktet. Hvis du vil stille inn iPad til å varsle med lyd, kan du lese «Varslinger» på side 84.

Viktig: Hvis du er ute og reiser, er det mulig at iPad ikke varsler deg på riktig lokal tid. Hvis du vil stille inn riktig tid manuelt, leser du «Dato og tid» på side 155. Hvis du vil ha informasjon om justering av kalendertidssonen, leser du «Vise kalendere» på side 80.

- Notater

Hvis du har flere enn én kalender, kan du velge hvilken kalender du vil legge til hendelsen i. Kun-les-kalendere vises ikke i listen.

Redigere en hendelse	Trykk på hendelsen, og trykk deretter på Rediger.
Slette en hendelse	Trykk på hendelsen, trykk på Rediger, rull nedover, og trykk på Slett hendelse.

Vise kalendere

Du kan vise enkeltkalendere, utvalgte kalendere eller alle kalendere samtidig. Dette gjør det enkelt å organisere jobb- og familiekalendere samtidig.

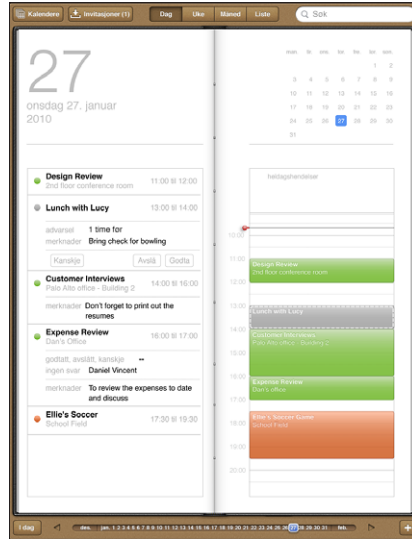
Vis en annen kalender: Trykk på Kalendere, og marker deretter kalenderne du vil vise. Hvis du vil at bursdage til kontaktene dine, slik de er oppgitt i Kontakter, skal vises, markerer du Bursdager-kalenderen.

Du kan vise kalenderhendelser i en liste, eller etter dag uke eller måned. Hendelsene for alle markerte kalendere vises på iPad.

Bytt visning: Trykk på Liste, Dag, Uke eller Måned.

- *Listevisning:* Alle avtaler og hendelser vises i en liste du kan bla i ved siden av den markerte dagen. Hvis du vil vise en annen dag, trykker du på ◀ eller ▶ eller velger en dag fra tidslinjen under kalenderen.

- *Dagsvisning:* Bla opp eller ned for å se dagens hendelser. Trykk på ◀ eller ▶ for å se hendelser for forrige eller neste dag, eller velg en dag fra tidslinjen under kalenderen.
- *Ukevisning:* Bla opp eller ned for å se ukens hendelser. Trykk på ◀ eller ▶ for å se hendelser for forrige eller neste uke, eller velg en uke fra tidslinjen under kalenderen.
- *Månedvisning:* Trykk på en dag for å se dagens hendelser. Trykk på ◀ eller ▶ for å se forrige eller neste måned, eller velg en måned fra tidslinjen under kalenderen.

Vis detaljene for en hendelse: Trykk på hendelsen.

Vis hendelser justert etter tidssone: Gå til «E-post, kontakter, kalendere» i Innstillinger. Under Kalendere, trykker du på Tidssonestøtte. Slå på Tidssonestøtte, og velg en større by i tidssonen du vil bruke. Når tidssonestøtte er slått av, viser iPad Wi-Fi + 3G hendelser med tidssonen til gjeldende plassering, som bestemt av mobilnettverkstiden.

Søke i kalendere

Du kan søke etter navn på hendelser, navn på inviterte, notater og steder for hendelsene i kalenderne dine. Kalender søker kun i kalenderen eller kalenderne som vises.

Søk etter hendelser: Skriv inn tekst i søkefeltet.

Søkeresultater vises mens du skriver. Trykk på et resultat for å vise hendelsen. Trykk på kalenderen for å lukke listen med søkeresultater.

Abonnere på kalendere

Du kan abonnere på kalendere som bruker iCalendar-formatet (.ics). Mange kalenderbaserte tjenester støtter abonnering på kalendere, blant annet Yahoo!, Google og iCal-programmet på Mac.

Kalendere du abonnerer på, er skrivebeskyttede. Du kan lese hendelser fra kalendere du abonnerer på, fra iPad, men du kan ikke redigere dem eller opprette nye hendelser.

Abonner på en CalDAV- eller ics-kalender:

- 1 I innstillinger velger du «E-post, kontakter, kalendere». Deretter trykker du på Legg til konto.
- 2 Velg Annet, og velg deretter Legg til abonnementskalender.
- 3 Oppgi kontoinformasjonen, og trykk på Neste for å verifisere abonnementet.
- 4 Trykk på Arkiver.

Apple tilbyr koblinger til en rekke gratis iCal-kalendere – for eksempel for merkedager og sportsarrangementer – som du kan abonnere på.

Du kan også abonnere på en iCal-kalender (eller andre .ics-kalendere) som er publisert på Internett, ved å trykke på kalenderkoblinger du mottar i e-postmeldinger på iPad.

Svare på møteinvitasjoner

Hvis en Microsoft Exchange-konto på iPad er konfigurert og Kalendere er aktivert, en CalDAV-konto som støttes, eller en MobileMe-kalender, kan du motta og svare på møteinvitasjoner fra andre personer i organisasjonen.

Når du mottar en invitasjon, vises møtet i kalenderen med en stiplet linje rundt. nede i høyre hjørne på skjermen viser antallet nye invitasjoner. Hvis du vil motta og svare på møteinvitasjoner, må iPad være koblet til Internett.

Svar på en invitasjon i Kalender:

- 1 Trykk på en møteinvitasjon i kalenderen, eller trykk på for å vise Hendelse-skjermen, og trykk deretter på en invitasjon.
  - Trykk på «Invitasjon fra» for å vise kontaktinformasjonen til møtearrangøren. Trykk på e-postadressen for å sende en melding til arrangøren.
  - Trykk på Inviterte for å se hvem som er invitert til møtet. Trykk på et navn for å vise deltakerens kontaktinformasjon. Trykk på e-postadressen for å sende en melding til deltakeren.
  - Hvis du vil at iPad skal varsle deg før møtet begynner, trykker du på Varsling.
  - Trykk på Legg til kommentar for å legge til kommentarer for arrangøren. Kommentarene dine vises også i Info-skjermen for møtet.

Notater opprettes av møtearrangøren.

- 2 Trykk på Godta, Kanskje eller Avslå.

Når du godtar invitasjonen, godtar den med forbehold eller avslår den, sendes det et svar til arrangøren som inkluderer eventuelle kommentarer du har lagt til.

Du kan endre svaret senere, med mindre du avslår. Trykk på Legg til kommentarer for å endre eller legge til kommentarer.

Importere kalenderfiler fra Mail

Du kan legge til hendelser i en kalender ved å importere en kalenderfil fra en e-postmelding. Du kan importere alle standard .ics-kalenderfiler.

Importer hendelser fra en kalenderfil: Gå til e-postmeldingen i Mail, og trykk på kalenderfilen. Når listen med hendelser vises, trykker du på Legg til alle, velger kalenderen du vil legge til hendelsene i, og trykker på Ferdig.

Varslinger

Still inn kalendervarsling: Gå til innstillinger, velg Generelt > Lyder, og slå på Kalendervarsling. Hvis Kalendervarsling er slått av, viser iPad en melding når hendelsen inntreffer, men lager ikke lyd.

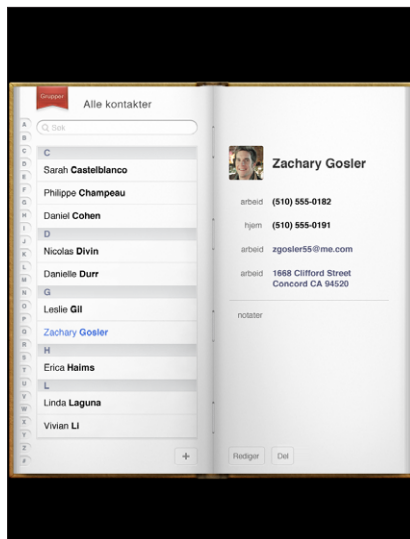
Varsellyd for invitasjoner: Velg «E-post, kontakter, kalendere» i Innstillinger. Trykk på Invitasjonsvarsel under Kalendere for å slå på varsellyd.

Om Kontakter

iPad gjør det enkelt å få tilgang til og redigere kontaktlistene dine fra personlige kontoer, jobbkontoer og organisasjonskontoer. Du kan søke gjennom alle gruppene dine, og informasjonen i Kontakter brukes automatisk slik at det går fort å finne e-postadresser.

Du kan legge til kontakter direkte på iPad, eller du kan synkronisere kontakter fra programmer på datamaskinen. Hvis du har en MobileMe- eller Microsoft Exchange-konto med Kontakter aktivert, eller hvis du har en CardDAV-konto som støttes, kan du synkronisere kontaktene dine trådløst i stedet for å koble iPad til datamaskinen.

Synkronisere og legge til kontakter

Du kan legge til kontakter på iPad på følgende måter:

- Opprett kontakter direkte på iPad
- Synkroniser kontakter fra Google eller Yahoo! i iTunes, eller synkroniser med programmer på datamaskinen (les «Synkronisere med iTunes» på side 25)
- Konfigurer en MobileMe- eller Microsoft Exchange-konto på iPad, med Kontakter aktivert (les «Legge til kontoer for e-post, kontakter og kalendere» på side 32)
- Installer en profil som konfigurerer en Exchange-konto, med Kontakter aktivert (les «Konfigurere Microsoft Exchange-kontoer» på side 166)
- Konfigurer en LDAP- eller CardDAV-konto på iPad for tilgang til jobb- eller skolekataloger (les «LDAP- og CardDAV-kontoer» på side 167)

Søke i kontakter

Du kan søke etter fornavn, etternavn og firmanavn i kontaktene dine på iPad. Hvis du har en Microsoft Exchange-konto på iPad, er det mulig at du også kan søke i firmaets globale adresseliste etter kontakter i firmaet. Hvis du har en LDAP-konto på iPad, kan du søke etter kontakter på LDAP-tjeneren til firmaet ditt. Hvis du har en CardDAV-konto, kan du søke etter kontakter som er synkronisert med iPad, eller søkbare kontakter på en CardDAV-tjener som støttes.

Når du skriver inn søkeinformasjon, vises kontakter med samme informasjon mens du skriver.

Søk i kontakter: I Kontakter trykker du på søkefeltet øverst på skjermen og skriver inn fornavn, etternavn eller bedriftsnavn. Trykk på statuslinjen for å gå raskt til toppen av listen.

Søk i en global adresseliste: Trykk på Grupper, trykk på navnet til Exchange-tjeneren, og skriv inn et fornavn, etternavn eller bedriftsnavn.

Du kan ikke redigere kontakter i globale adresselister eller arkivere dem på iPad.

Søk på en LDAP-tjener: Trykk på Grupper, trykk på navnet til LDAP-tjeneren, og skriv inn et fornavn, etternavn eller bedriftsnavn.

Du kan ikke redigere LDAP-kontakter eller arkivere dem på iPad.

Søk på en CardDAV-tjener: Trykk på Grupper, trykk på den søkbare CardDAV-gruppen nederst i listen, og skriv deretter inn det du søker etter.

Du kan ikke redigere søkbare CardDAV-kontakter fra tjeneren, men du kan redigere synkroniserte CardDAV-kontakter på iPad.

Organisere kontakter

Legg til en kontakt på iPad: Trykk på Kontakter, og trykk på **+**.

Slette en kontakt	Velg en kontakt i Kontakter, og trykk deretter på Rediger. Rull nedover, og trykk på Slett kontakt.
Redigere kontaktinformasjon	Velg en kontakt i Kontakter, og trykk deretter på Rediger. Hvis du vil legge til et objekt, trykker du på . Hvis du vil slette et objekt, trykker du på .

Knytte et bilde til en kontakt:

- 1 Trykk på Kontakter, og velg en kontakt.
- 2 Trykk på Rediger og deretter på Legg til bilde, eller trykk på det eksisterende bildet.
- 3 Trykk på et album, og trykk deretter på et bilde.
- 4 Dra og skaler bildet.
- 5 Trykk på Velg.

Bruke kontaktinformasjon

Du kan bruke informasjonen på Info-skjermen til en kontakt for å:

- opprette en e-postmelding i Mail med kontakten som mottaker
- åpne kontaktens hjemmeside i Safari
- vise kontaktens adresse i Kart og få veibeskrivelser
- dele kontaktinformasjonen med andre

Bruk infoskjermen for en kontakt: Trykk på Kontakter, velg en kontakt, og trykk på et objekt.

Samlede kontakter

Når du synkroniserer kontakter med flere kontoer, kan oppføringen for samme person finnes i flere enn én konto. For å unngå at like kontaktoppføringer vises i Alle kontakter-listen på kan du vise kontakter som har samme fornavn og etternavn (og som ikke har en annen tittel eller mellomnavn), som én *samlet kontakt*. Når du viser en samlet kontakt, vises tittelen Samlet info nederst på skjermen i kontaktoppføringen. Samlede kontakter vises kun i Alle kontakter-listen.

Koble sammen kontakter: Finn den første kontakten du vil koble sammen, og trykk deretter på Rediger. Trykk på , marker den andre kontakten, og trykk deretter på Koble til.

Når en kontakt er koblet til en annen kontakt, kan du vise, legge til eller slette sammenkoblede kontakter ved å trykke på silhuettsymbolet.

Sammenkoblede kontakter slås ikke sammen. Med mindre du redigerer en samlet kontakt, vil kontaktene i kildekontoene forbli separate. Hvis du endrer informasjon i en samlet kontakt, vil endringene bli kopiert til hver enkelt kildekonto der informasjonen som endres, finnes. Hvis du legger til informasjon i en samlet kontakt, vil informasjonen bli lagt til i kontakten i hver enkelt kildekonto.

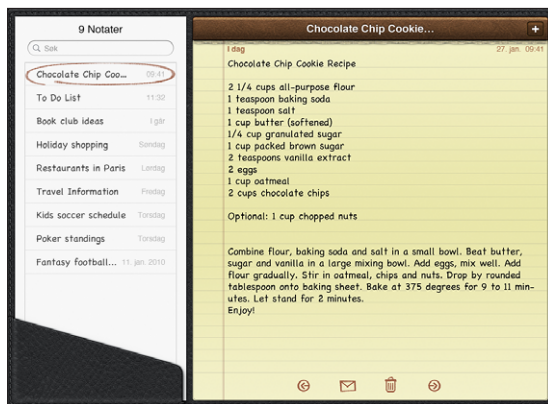

Skrive og lese notater

Med den store skjermen og det store skjermbaserte tastaturet, er det enkelt å ta notater på iPad.

Du kan vise notater i liggende eller stående format. I stående retning trykker du på Notater for å vise en liste med notatene dine. I liggende visning vises listen med notater til venstre og gjeldende notat er omsluttet av en rød sirkel.

Notater vises etter datoen de sist ble endret. Notatet med den siste endringen står øverst. De første ordene i hvert av notatene vises i listen. Trykk på et notat i listen for å vise eller redigere det.

Legg til et notat: Trykk på **+**, skriv notatet, og trykk på Ferdig.

Les et notat: Trykk på notatet. Trykk på **➡** eller **⬅** for å se neste eller forrige notat.

Rediger et notat: Trykk hvor som helst i notatet for å vise tastaturet. Rediger notatet, og trykk på Ferdig.

Slett et notat: Trykk på notatet, og trykk deretter på .

Send et notat med e-post: Trykk på notatet, og trykk deretter på .

Endre fonten som brukes til å vise notater med: Gå til Innstillinger, velg Notater, og velg en font i listen.

Søke i notater

Du kan søke etter tekst i notater for å finne et bestemt notat.

Søk i notater: Skriv inn tekst i søkefeltet øverst i notaterlisten. (I stående retning trykker du på Notater for å vise en notaterlisten.)

Søkeresultater vises automatisk mens du skriver. Trykk på tastaturknappen for å skjule tastaturet og vise flere resultater. Trykk på et notat i søkeresultatlisten for å vise det.

Sende notater med e-post

Send et notat med e-post: Trykk på notatet, og trykk deretter på .

Hvis du vil sende et notat med e-post, må iPad være konfigurert for e-post. Les «Konfigurere e-postkontoer» på side 54.

Synkronisere notater

Du kan stille inn iTunes til å synkronisere notatene dine automatisk med enkelte e-postprogrammer. Les «Konfigurere synkronisering» på side 25.

Du kan også synkronisere notater trådløst når iPad er koblet til Internett. Gå til Innstillinger > Notater, og angi standard e-postkonto for synkronisering av notater. Nye notater som du oppretter på iPad, vil bli oppbevart på kontoen du angir. Hvis du vil vise notater som oppbevares på en bestemt konto, åpner du Notater og trykker på Kontoer.

Om Kart

Kart viser gatekart, satellittbilder, hybrid eller terrengvisning fra steder over hele verden. Søk etter et sted, og få detaljerte veibeskrivelser for bil, offentlig transport og forflytning til fots, i tillegg til trafikkinformasjon.

ADVARSEL: Du finner viktig informasjon om sikker kjøring og navigering i *Viktig produktinformasjon* på support.apple.com/no_NO/manuals/ipad.

Hvis du vil bruke Kart, må iPad være koblet til Internett. Les «Tilkobling til Internett» på side 30.

Viktig: Kart, veibeskrivelser og stedsbaserte programmer som leveres av Apple er avhengig av datatjenester som leveres av tredjeparter. Disse datatjenestene kan bli endret, og det er mulig at de ikke er tilgjengelig i alle geografiske områder. Dette kan resultere i at kart, veibeskrivelser eller stedsbasert informasjon ikke er tilgjengelig eller inneholder upresis eller ufullstendig informasjon. Sammenligne informasjonen som vises på iPad-enheten, med omgivelsene, og følg skilting ved avvik. For å finne stedet der du befinner deg, samles det inn data som ikke identifiserer deg personlig. Hvis du ikke vil at disse dataene skal samles inn, bruker du ikke denne funksjonen. Hvis du ikke bruker denne funksjonen, påvirker det ikke funksjonalitet som ikke er stedsbasert på iPad.

Hvis Stedstjenester er slått av når du åpner Kart, kan du bli bedt om å slå funksjonen på. Du kan bruke Kart uten å slå på Stedstjenester. Les «Stedstjenester» på side 152.

Finne og vise steder

Du kan søke etter steder, finne ut hvor du er, merke steder med en kartnål, og se forskjellige kartvisninger, inkludert Google gatevisning.

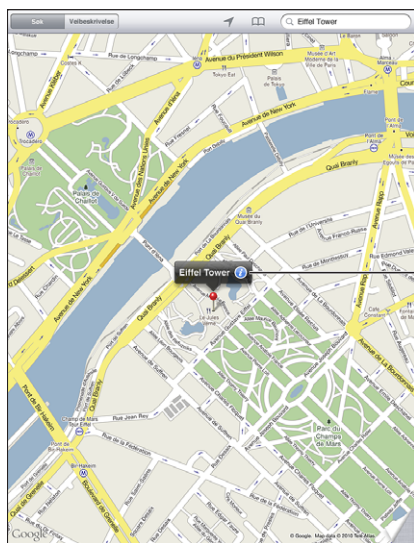
Søke etter steder

Du kan søke etter steder på flere måter – etter adresse, veikryss, område, landemerke, bokmerke, kontakt eller postnummer.

Finn et sted og vis et kart:

- 1 Trykk på søkefeltet for å få fram tastaturet.
- 2 Skriv inn en adresse eller annen søkeinformasjon.
- 3 Trykk på Søk.

En kartnål markerer stedet.

Trykk på for å vise informasjon om stedet, få veibeskrivelser, legge til stedet i bokmerkene eller Kontakter-listen eller sende en Google Maps-kobling via e-post.

Steder kan ha blitt lagt til av Google My Maps-brukere («innhold fra brukere») og være sponsede koblinger som vises som spesialsymboler (for eksempel).

Zoom inn

Knip på kartet med to fingre. Eller dobbeltrykk på den delen av kartet du vil zoom inn på. Dobbelttrykk igjen for å zoom inn enda mer.

Zoom ut

Før fingrene fra hverandre på kartet. Eller trykk på kartet med to fingre. Trykk med to fingre igjen for å zoom ut enda mer.

Panorere eller bla

Dra fingeren opp, ned, til venstre eller til høyre for å vise en annen del av kartet.

Vis adressen til noen i kontaktlisten på kartet: Trykk på øverst på skjermen, og velg en kontakt.

Kontakten må ha minst én adresse. Hvis kontakten har flere adresser, velger du adressen du vil finne. Du kan også trykke på en adresse i Kontakter for å finne et sted.

Finn ut hvor du er

Med et raskt trykk kan du finne ut hvor du er. Med det skjermbaserte digitale kompasset kan du se hvilken himmelretning du står vendt mot.

Finn ut hvor du befinner deg: Trykk på i statuslinjen øverst på skjermen.

En blå markør viser din nåværende posisjon. Hvis Kart ikke kan fastslå posisjonen din nøyaktig, vises en blå sirkel rundt markøren. Størrelsen på sirkelen viser hvor nøyaktig posisjonen din kan fastslås. Presisjonen er større jo mindre sirkelen er.

Hvis du flytter kartet og trykker på igjen, sentrerer iPad kartet tilbake til din omtrentlige posisjon.

Bruke det digitale kompasset: Trykk på en gang til. endres til og et lite digitalt kompass vises på skjermen. Bruk det digitale kompasset til å se hvilken himmelretning du står vendt mot.

Merk: Kompasset må kalibreres første gang du bruker det, og det er mulig at det må kalibreres av og til senere.

Kalibrer det digitale kompasset: Når kalibreringssymbolet vises, beveger du iPad i et åttetallsmønster. Det er mulig at du blir bedt om å bevege deg bort fra forstyrrelseskilden.

Finn ut hvilken himmelretning du står vendt mot: Hold iPad parallelt med bakken. Kompasset roterer slik at den peker mot nord.

Gå tilbake til kartvisning: Trykk på for å gå tilbake til kartvisning.

iPad bruker Stedstjenester for å finne ut hvor du befinner deg. Stedstjenester bruker tilgjengelig informasjon fra lokale Wi-Fi-nettverk i nærheten hvis Wi-Fi er aktivert. Denne funksjonen er ikke tilgjengelig i alle områder.

Din nåværende plassering blir ikke funnet hvis Stedstjenester er slått av, og det er mulig at du blir bedt om å slå funksjonen på. Les «Stedstjenester» på side 152.

Når du ikke bruker Stedstjenester, kan du slå det av for å spare batteri. Velg Innstillinger > Generelt > Stedstjenester.

Vis informasjon om nåværende posisjon: Trykk på den blå markøren, og trykk deretter på . Hvis det er mulig, viser iPad adressen til din nåværende posisjon. Med denne informasjonen kan du å:

- Få veibeskrivelse til eller fra dette stedet
- legge til stedet i kontakter

- Sende adressen via e-post
- legge til et bokmerke for stedet
- Se gatevisning (der det er tilgjengelig)

Merke et sted med en kartnål

Du kan markere steder ved hjelp av en kartnål.

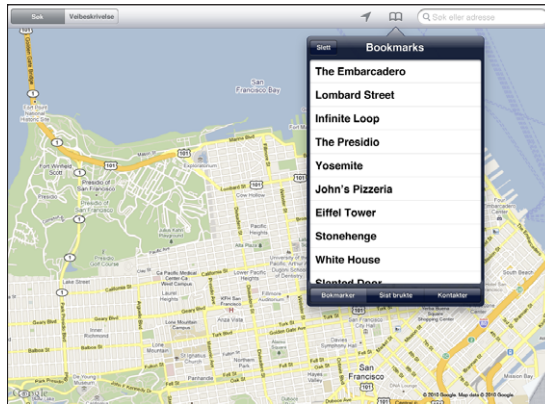
Plasser en kartnål: Hold fingeren på et sted på kartet. Du kan også dra eller trykke nede i høyre hjørne på skjermen og deretter trykke på Fest nål.

En nål festes på kartet. Trykk og hold på nålen, og flytt den deretter dit du vil ha den.

Legge til bokmerke for steder

Du kan legge til bokmerker for steder, slik at det er enkelt å finne igjen stedene senere.

Legg til et bokmerke for et sted: Finn et sted, trykk på nålen, trykk på ⓘ ved siden av navnet eller beskrivelsen, og trykk på «Legg til i bokmerker».

Vis et sted som er lagt til i bokmerker, eller som nylig er vist: Trykk på ☰ øverst på skjermen, og trykk deretter på Bokmerker eller Sist brukte.

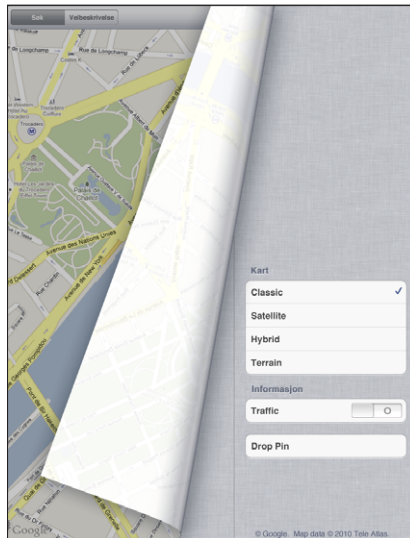
Slette listen med sist brukte: Trykk på Slett.

Omorganisere eller fjerne et bokmerke: Trykk på Rediger.

Kartvisninger

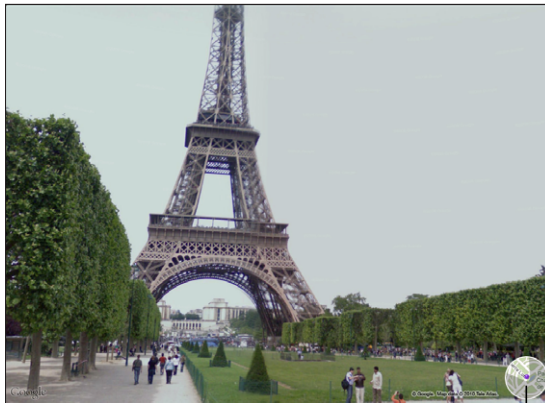
Du kan velge mellom klassisk, satellitt-, hybrid- eller terrengvisning. Du kan også vise et sted i gatevisning, hvis det er tilgjengelig.

Endre visning: Trykk eller flytt nederste høyre hjørne av skjermen, og trykk deretter på Klassisk, Satellitt, Hybrid eller Terreng.

Vise gatevisning: Trykk på en festet nål, og trykk deretter på . Bla opp eller ned eller til venstre eller høyre for å panorere i 360-gradersvisningen. Det innfelte området nederst til høyre viser hvor du ser. Trykk på en pil for å gå nedover gaten. Gatevisning er ikke tilgjengelig i alle områder.

Trykk på det innfelte området for å gå tilbake til kartvisning.

Trykk for å gå tilbake til kartvisning

Veibeskrivelser

Du kan få detaljerte veibeskrivelser for bil, offentlig transport og forflytning til fots.

Få en veibeskrivelse:

- 1 Trykk på Veibeskrivelse.
- 2 Trykk på feltene øverst på skjermen for å angi start- og sluttpunktene. Standardinnstillingen er at iPad tar utgangspunkt i den gjeldende plasseringen din (hvis denne er tilgjengelig).

Hvis en adresse er i kontakterlisten din, trykker du på , velg kontakten og trykk på Veibeskrivelse hit eller Veibeskrivelse herfra.

Trykk på for å få veibeskrivelsen i motsatt rekkefølge.

- 3 Velg veibeskrivelse for bil () , offentlig transport () , eller til fots () nederst på skjermen.

De tilgjengelige reisealternativene avhenger av ruten.

- 4 Bruk en av følgende framgangsmåter:
  - Hvis du vil vise veibeskrivelsen ett trinn av gangen, trykker du på Start og deretter på for å vise neste strekning. Trykk på for å gå tilbake.
  - Hvis du vil vise veibeskrivelsen i en liste, trykker du på Start og deretter på . Trykk på et objekt i listen for å vise en strekning av turen. Hvis du vil gå tilbake til oversiktsskjermen, trykker du på Ruteoversikt.

Du kan også få en veibeskrivelse ved å finne et sted på kartet, trykke på kartnålen som peker på stedet, trykke på og deretter trykke på Veibeskrivelse hit eller Veibeskrivelse herfra.

Få motsatt veibeskrivelse: Trykk på for å bytte start- og sluttpunktene.

Vis sist brukte veibeskrivelser: Trykk på i søkefeltet, og trykk deretter på Sist brukte.

Se veibeskrivelse for bil eller til fots: Trykk på eller .

Hvis du kjører eller går, vises den omtrentlige avstanden og tiden det vil ta på skjermen. Hvis trafikkinformasjon er tilgjengelig, justeres kjøretiden deretter.

Vis veibeskrivelse for offentlig transport: Trykk på .

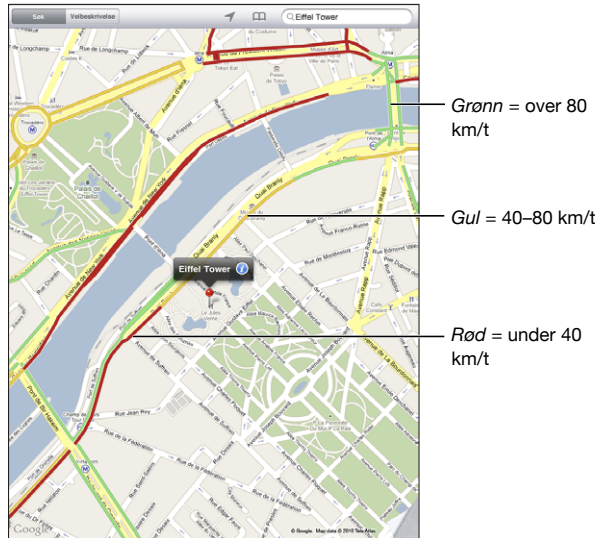
- Trykk på for å angi avgangs- eller ankomsttid og for å velge en reiseplan.
- Trykk på Start, og trykk på for å se Ruteoversikt-skjermen. Der ser du anslått ankomsttid, billettpris, informasjon om hver etappe på turen og framkomstmiddel, inkludert hvor du må gå til fots.

Vise trafikkinformasjon

Når det er tilgjengelig, kan du se trafikksituasjonen for viktige gater og motorveier på kartet.

Vis eller skjul trafikkinformasjon: Trykk eller flytt nederste høyre hjørne av skjermen, og slå deretter Trafikk på eller av.

Gater og motorveier vises med fargekoder som angir flyten i trafikken: Hvis en gate eller motorvei er farget grått, er trafikldata ikke tilgjengelig.

Hvis du ikke ser trafikkforhold, zoomer du ut slik at du ser hovedveier. Informasjon om trafikksituasjonen er ikke tilgjengelig i alle områder.

Finne fram til og kontakte firmaer

Finn firmaer i et område:

- 1 Finn et sted – for eksempel en by eller en gateadresse – eller naviger til et sted på kartet.
- 2 Skriv inn hvilken type firma du er ute etter, i søkefeltet, og trykk på Søk på tastaturet.

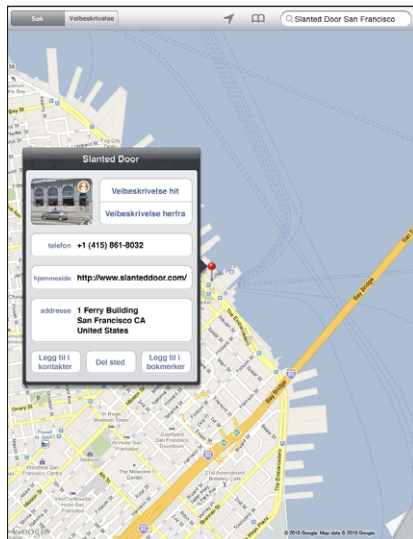
Kartnåler indikerer hvor firmaer av den aktuelle typen finnes i området. Hvis du for eksempel finner fram til byen du er i, og deretter skriver «hotell» og trykker på Søk, vises det nåler som markerer hoteller i byen.

Trykk på kartnålen for et firma for å vise navnet på eller en beskrivelse av firmaet.

Finn firmaer uten å finne stedet først: Skriv noe slikt som:

- restaurant oslo
- apple inc new york

Kontakt et firma eller få en veibeskrivelse: Trykk på nålen for et firma, og trykk deretter på ⓘ ved siden av navnet.

Her kan du gjøre følgende:

- Hvis du vil ha en veibeskrivelse, trykker du på Veibeskrivelse hit eller Veibeskrivelse herfra.
- Trykk på Hjemmeside for å besøke nettstedet, eller E-post for å sende en e-postmelding.
- Trykk på «Legg til i kontakter», og trykk deretter på «Opprett ny kontakt» eller «Legg til i eksist. kontakt».
- Del adressen til firmaet via e-post.
- Trykk på ⓘ for å se gatevisning.

Vise en liste over alle firmaer som ble funnet: Trykk på ☰ i søkefeltet.

Trykk på et firma i Resultater-listen for å vise firmaet på kartet. Trykk på nålen for et firma, og trykk deretter på ⓘ ved siden av navnet for å vise informasjon.

Dele stedsinformasjon

Du kan legge til et sted i kontakter. Du kan også sende koblinger til et kartsted via e-post.

Legg til et sted i kontaktlisten: Finn et sted, trykk på nålen som markerer stedet, trykk på ⓘ ved siden av navnet eller beskrivelsen, trykk på «Legg til i kontakter», og trykk deretter på «Opprett ny kontakt» eller «Legg til i eksist. kontakt».

Send en kobling til et kartsted via e-post: Finn et sted, trykk på nålen, trykk på ⓘ, og trykk deretter på Del sted.

Legge til musikk og annet på iPad

Naviger i musikk-samlingen etter sang, artist, album, sjanger eller komponist. Hør på sanger, lydbøker og podcaster. Opprett og organiser spillelister, eller bruk Genius-funksjonen til å lage spillelister for deg. Stream musikk, podcaster eller lydbøker trådløst til en Apple TV ved hjelp av AirPlay.

Du kan fylle iPad med musikk og annet innhold på to forskjellige måter:

- Overfør innhold ved å synkronisere det fra iTunes på datamaskinen. Du kan synkronisere all musikken din, eller du kan markere bestemte sanger, podcaster og iTunes U-samlinger. Les «Synkronisere med iTunes» på side 25.
- Bruk iTunes Store på iPad til å kjøpe og laste ned sanger, albumer, TV-programmer, filmer, musikkvideoer og lydbøker. Du kan også streame og laste ned lyd- og videopodcaster, i tillegg til iTunes U-innhold. Når du har hørt på en podcast eller sett en TV-serie, kan du trykke på en kobling for å laste ned flere episoder fra iTunes Store. Les Kapittel 14, «iTunes Store,» på side 107.

Spille musikk og annet lydinnhold

Spill av lyd via den innebygde høyttaleren. Du kan også koble hodetelefoner til hodetelefonutgangen, eller du kan sammenkoble Bluetooth-hodetelefoner. Det kommer ikke lyd gjennom høyttaleren når hodetelefoner er koblet til eller sammenkoblet.

ADVARSEL: Du finner viktig informasjon om hvordan du unngår hørselsskader i *iPad* *Viktig produktinformasjon* på support.apple.com/no_NO/manuals/ipad.

Spille sanger

Bla gjennom samlingen: Trykk på Musikk, Podcaster, Lydbøker, iTunes U eller Kjøpt. Trykk på Sanger, Artister, Album, Sjanger eller Komponister nederst på skjermen for å navigere.

Bla gjennom Genius-spillelister eller Genius-mikser: Trykk på Genius eller Genius-mikser. Hvis Genius ikke vises, må du slå på Genius i iTunes og deretter synkronisere iPad. Les «Opprette Genius-spillelister» på side 105.

Spill av en sang: Trykk på sangen.

Styre sangavspilling

Spilles nå-skjermen vises når du spiller av en sang.

Sette en sang på pause	Trykk på .
Fortsette avspilling	Trykk på ▶ .
Øke eller redusere volumet	Flytt på volumskyveknappen på skjermen, eller bruk knappene på siden av iPad.
Starte avspillingen av en sang eller et kapittel i en lydbok eller podcast på nytt	Trykk på ⏮ .
Gå til neste sang eller til neste kapittel i en lydbok eller podcast	Trykk på ⏭ .
Gå til forrige sang eller kapittel i en lydbok eller podcast	Trykk to ganger på ⏮ .
Spole fram eller tilbake	Hold nede ⏮ eller ⏭ . Jo lenger du holder nede kontrollen, jo raskere spoles sangen fram eller tilbake.

Du kan vise avspillingskontrollene når som helst mens du hører på musikk og bruker et annet program – eller til og med når iPad er låst.

Vis lydkontroller mens du bruker et annet program eller er på låseskjermen:

Dobbelklikk på Hjem-knappen , og dra deretter fingeren fra venstre mot høyre nederst på skjermen.

Når du er ferdig med å bruke kontrollene, trykker du på iPod for å gå tilbake til iPod-biblioteket eller på Hjem-knappen for å gå tilbake til programmet du brukte.

Hvis iPad er låst, vises kontrollene øverst på skjermen og forsvinner når du er ferdig med å bruke dem.

Andre lydkontroller

Trykk på albumcoveret i Spilles nå-skjermen for å vise kontrollene.

Repeter- , og Miks-kontrollene vises sammen med navigeringslinjen. Du kan se hvor mye som er spilt, tiden som gjenstår, og nummeret på sangen.

Flytt spillehodet langs navigeringslinjen for å gå til et hvilket som helst sted i sangen. Du kan justere navigeringshastigheten fra rask til nøyaktig ved å dra fingeren nedover mens du flytter spillehodet langs navigeringslinjen. Navigeringshastigheten blir lavere jo lengre ned du drar fingeren.

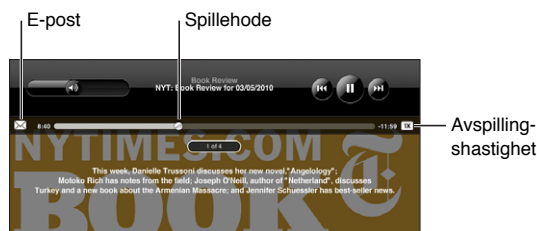

<p>Angi at iPad skal repetere sanger</p>	<p>Trykk på . Trykk på igjen for å angi at iPad skal repetere kun den nåværende sangen.</p> <p> = iPad er stilt inn til å repetere alle sangene i nåværende album eller liste.</p> <p> = iPad er stilt inn til å repetere den nåværende sangen om og om igjen.</p> <p> = iPad er ikke stilt inn til å repetere sanger.</p>
<p>Gå til et punkt i en sang</p>	<p>Flytt spillehodet langs navigeringslinjen. Dra fingeren nedover for å justere navigeringshastigheten. Navigeringshastigheten blir lavere jo lengre ned du drar fingeren.</p>
<p>Angi at iPad skal spille sanger i tilfeldig rekkefølge</p>	<p>Trykk på for å spille sanger i tilfeldig rekkefølge. Trykk på igjen for å angi at iPad skal spille sanger i vanlig rekkefølge.</p> <p> = iPad er stilt inn til å spille sanger i tilfeldig rekkefølge.</p> <p> = iPad er stilt inn til å spille sanger i vanlig rekkefølge.</p>
<p>Mikse sporene i alle spillelister, albumer eller andre sanglister</p>	<p>Trykk på albumcoveret i Spilles nå-skjermen for å vise sangkontrollene på skjermen. Trykk på mederst på skjermen, og trykk på Miks øverst i sanglisten.</p> <p>Hvis du trykker på Miks øverst i en liste med sanger, vil iPad spille sangene i den listen i tilfeldig rekkefølge, uansett om iPad er stilt inn til å spille sanger i tilfeldig rekkefølge eller ikke.</p>
<p>Spill musikk på et AirPlay-lydanlegg eller Apple TV</p>	<p>Trykk på , og velg et lydanlegg. Hvis ikke vises, eller hvis du ikke ser AirPlay-lydanlegget du ser etter, kontrollerer du at det er koblet til det samme trådløse nettverket.</p>
<p>Bytt tilbake til iPad fra AirPlay</p>	<p>Trykk på , og velg iPad-enheten fra listen.</p>

Podcast- og lydbokkontroller

Trykk på podcast- eller lydbokcoveret i Spilles nå-skjermen for å vise kontrollene.

Kontrollene for å sende med e-post og endre avspillingshastighet vises sammen med navigeringslinjen. Du kan se hvor mye som er spilt, tiden som gjenstår, og episode- eller kapittelnummeret. Du kan bruke navigeringslinjen til å gå til et hvilket som helst punkt i podcasten eller lydboken.

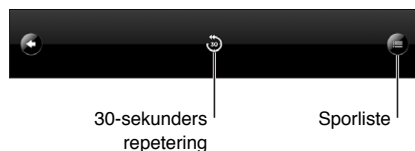

Sende en kobling til denne podcasten via e-post: Trykk på .

Gå til et bestemt punkt: Flytt spillehodet langs navigeringslinjen. Juster navigeringshastigheten fra rask til nøyaktig ved å dra fingeren nedover mens du flytter spillehodet langs navigeringslinjen. Navigeringshastigheten blir lavere jo lengre ned du drar fingeren.

Endre avspillingshastigheten: Trykk på for å endre hastigheten.

- = Spill med normal hastighet
- = Spill med dobbel hastighet
- = Spill av med halv hastighet

Reperer siste 30 sekunder-kontrollen og sporlistekontrollen vises nederst på skjermen.

Spille av de siste 30 sekundene: Trykk på .

Se andre podcaster i en serie eller kapitlene i en lydbok: Trykk på . Trykk på podcast- eller lydbokminiatyrbildet for å gå tilbake til Spilles nå-skjermen.

Vis alle sporene på et album

Se alle sporene på albumet som inneholder sangen som spilles: Trykk på på Spilles nå-skjermen. Trykk på et spor for å spille det. Trykk på albumminiatyrbildet for å gå tilbake til Spilles nå-skjermen.

I sporlistevissning kan du gi sanger vurderinger. Du kan bruke vurderinger til å opprette smarte spillelister i iTunes som kan oppdateres dynamisk slik at du for eksempel kan ta med sangene med høyest vurdering.

Vurder en sang: Flytt tommelen over vurderingslinjen (de fem prikkene under spillehodet) for å gi sangen fra null til fem stjerner.

Søke i musikk

Du kan søke etter titler, artister, albumer og komponister for sanger, podcaster og annet innhold du har synkronisert med iPad.

Søk i musikk, podcaster, lydbøker eller annet innhold i biblioteket: Skriv inn tekst i søkefeltet øverst i en sangliste, spilleliste, artistliste eller en annen visning av iPod-innholdet. (Trykk på statuslinjen for å gå raskt til toppen av listen og vise søkefeltet.)

Søkeresultater vises automatisk mens du skriver. Trykk på Søk for å skjule tastaturet og vise flere resultater.

Du kan også bruke Spotlight til å søke etter musikk. Les «Spotlight-søk» på side 153.

Bruke spillelister

En spilleliste er en tilpasset samling med sanger. Du kan opprette en spilleliste for en bestemt stemning eller anledning eller organisere musikkbiblioteket ditt. Du kan bruke tre typer spillelister på iPad— standardspillelister, Genius-spillelister og Genius-mikser.

Opprette spillelister

Du kan opprette spillelister fra musikken, podcastene eller lydbøkene i iPod-biblioteket.

Lage en standardspilleliste:

- 1 Trykk på iPod, og trykk deretter på **+** nederst på skjermen.
- 2 Skriv inn et navn for spillelisten, og trykk deretter på Arkiver.
- 3 Trykk på **+** ved siden av markeringene dine, og trykk på Ferdig når du er ferdig med å markere. Du kan også trykke på Kilder for å navigere for å finne musikk.
- 4 Når du er ferdig, trykker du på Ferdig.

Du kan opprette spillelister med andre kategorier i iPod-biblioteket, for eksempel podcaster eller lydbøker.

Når du oppretter en spilleliste på iPad, arkiveres også spillelisten i iTunes-biblioteket på datamaskinen neste gang du synkroniserer.

Rediger en spilleliste: Trykk på spillelisten, trykk på Rediger, og gjør ett av følgende:

- Hvis du vil flytte et objekt lengre opp eller ned på listen, flytter du på **≡** ved siden av sangen.
- Hvis du vil slette en sang, trykker du på **⊖** ved siden av sangen. Deretter trykker du på Slett. Når du sletter en sang fra en spilleliste, blir den ikke slettet fra iPad.

- Hvis du legger til flere sanger, trykker du på ved siden av sangen. Deretter trykker du på Ferdig.

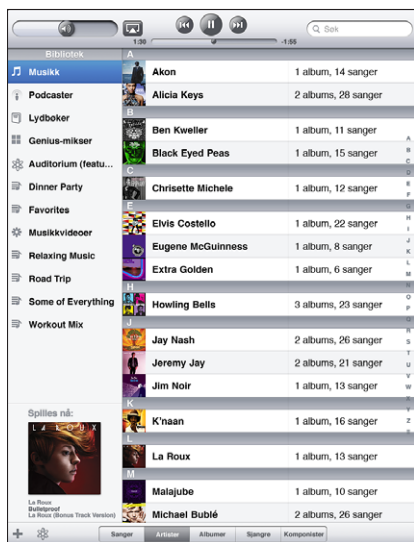
Tøm en spilleliste: Trykk på spillelisten, trykk på Rediger, og trykk deretter på .

Opprette Genius-spillelister

Genius finner sanger i biblioteket som passer sammen. En Genius-spilleliste er en samling med sanger som er valgt ut fordi de passer sammen med en sang du har valgt fra biblioteket ditt.

Du kan lage Genius-spillelister i iTunes og overføre dem til iPad. Du kan også lage og arkivere Genius-spillelister på iPad.

Hvis du vil bruke Genius på iPad, må du slå på Genius i iTunes og deretter synkronisere iPad med iTunes. Genius er en gratistjeneste, men du må ha en Apple-ID for å kunne bruke funksjonen.

Lag en Genius-spilleliste på iPad:

- 1 Trykk på , og trykk deretter på Ny.
- 2 Trykk på en sang i listen. Genius oppretter en spilleliste med lignende sanger.

Du kan også lage en Genius-spilleliste som passer til sangen som spilles av. Når Spilles nå-skjermen vises, trykker du på albumcoveret for å vise flere kontroller. Deretter trykker du på .

Arkiver en Genius-spilleliste: Trykk på Arkiver i spillelisten. Spillelisten arkiveres i Genius med sangtittelen til sangen du valgte.

Du kan lage og arkivere så mange Genius-spillelister du vil. Hvis du arkiverer en Genius-spilleliste du har laget på iPad, synkroniseres den tilbake til iTunes neste gang du kobler enheten til datamaskinen.

Oppdater en Genius-spilleliste: Trykk på Oppdater i spillelisten.

Når du oppdaterer en Genius-spilleliste, opprettes en Genius-spilleliste med andre sanger som passer sammen med sangen du valgte. Du kan oppdatere alle Genius-spillelister, uavhengig av om de ble opprettet i iTunes og overført til iPad eller opprettet direkte på iPad.

Opprette en Genius-spilleliste fra en ny sang: Trykk på Ny i spillelisten, og velg deretter en ny sang.

Slett en arkivert Genius-spilleliste: Trykk på Genius-spillelisten, og trykk deretter på Slett.

Når en spilleliste er synkronisert tilbake til iTunes, kan du ikke slette den direkte fra iPad. Du kan bruke iTunes til å endre navn på spillelisten, stoppe synkroniseringen eller slette spillelisten.

Spille Genius-mikser

Genius søker automatisk gjennom iPad-biblioteket og finner sanger med samme sjanger eller format. Genius-mikser endres hver gang du lytter til dem, slik at du alltid kan høre noe nytt.

Genius-mikser lager forskjellige mikser avhengig av musikkutvalget i iPad-biblioteket ditt. Du kan for eksempel ha Genius-mikser som inneholder sanger i sjangrene Klassisk, Jazz eller alternativ rock.

Bla gjennom Genius-mikser: Trykk på Genius-mikser (under Genius) til venstre i iPod-vinduet.

Spille en Genius-miks: Trykk på miksen.

Overføre innhold

Du kan overføre kjøp du gjør på iPad til en datamaskin som er autorisert til å spille innhold fra Apple-ID-en din. Hvis du vil autorisere datamaskinen, åpner du iTunes på datamaskinen og velger Butikk > Autoriser denne maskinen.

Overfør kjøpt innhold: Koble iPad til datamaskinen. iTunes spør om du vil overføre kjøpt innhold.

Om iTunes Store

Bruk iTunes Store til å legge til innhold på iPad. Du kan bla gjennom og kjøpe musikk og TV-programmer, kjøpe og leie filmer eller laste ned og spille podcaster eller iTunes U-samlinger.

Mange filmer og TV-programmer er tilgjengelige i både standard og HD-versjoner. Hvis du vil bruke iTunes Store, må iPad være koblet til Internett. Les «Tilkobling til Internett» på side 30.

Merk: Det er mulig at iTunes Store ikke er tilgjengelig i alle land eller områder, og innholdet på iTunes Store kan variere avhengig av land og område.

Overføre innhold

Du kan overføre kjøp du gjør på iPad til en datamaskin som er autorisert til å spille innhold fra Apple-ID-en din.

Autorisere en datamaskin: Åpne iTunes på datamaskinen, og velg Butikk > Autoriser denne maskinen.

Overfør kjøpt innhold: Koble iPad til datamaskinen. iTunes spør om du vil overføre kjøpt innhold.

Finne musikk, videoer og annet

Bla gjennom innhold: Naviger etter Genres, Featured, Top Charts eller Genius øverst på skjermen. Trykk på Music, Movies, TV Shows, Podcasts, Audiobooks, iTunes U eller Downloads nederst på skjermen.

Søk etter innhold: Trykk på søkefeltet øverst på skjermen, og bruk deretter det skjermbaserte tastaturet til å skrive inn ett eller flere ord. Trykk på Søk på tastaturet. Søkeresultatene er delt inn i kategorier, for eksempel Movies, Albums eller Podcasts.

Trykk på et objekt for å se mer informasjon. Du kan lese omtaler, skrive din egen omtale eller sende en kobling til objektet via e-post til en venn. Avhengig av hvilken type objekt det gjelder, kan du kjøpe det, laste det ned eller leie det.

Kjøpe musikk og lydbøker

Når du finner en sang, et album eller en lydbok du liker, i iTunes Store, kan du kjøpe det du vil ha og laste det ned til iPad. Du kan lytte til det slik at du kan være sikker på at det er objektet du vil ha.

Hvis du vil kjøpe noe eller skrive anmeldelser, må du ha en Apple-ID. iPad henter kontoinnstillingene fra iTunes når du synkroniserer. Hvis du ikke allerede har en Apple-ID, eller hvis du vil utføre kjøpe med en annen Apple-ID, går du til Innstillinger > Butikk.

Du trenger ikke en Apple-ID for å spille av eller laste ned podcaster eller iTunes U-forelesninger.

Lytte til en prøve av en sang: Trykk på tallet i kolonnen, og trykk på ►.

Hør en prøve på en lydbok: Trykk på objektet.

Kjøp og last ned en sang, et album eller en lydbok:

- 1 Trykk på prisen, og trykk deretter på Buy.
- 2 Logg på med Apple-ID-en din hvis du blir bedt om det, og trykk deretter på OK.

Hvis du ikke har en Apple-ID, trykker du på Opprett ny Apple-ID for å opprette en.

Kjøp du utfører, belastes via Apple-ID-en din. Hvis du utfører flere kjøp i løpet av de neste femten minuttene, trenger du ikke å skrive inn passordet på nytt.

Det vises et varsel hvis du tidligere har kjøpt én eller flere sanger fra et album. Trykk på Kjøp hvis du vil kjøpe hele albumet inkludert sangen du tidligere har kjøpt, eller trykk på Avbryt hvis du vil kjøpe de gjenstående sangene hver for seg.

Når du kjøper et objekt, starter nedlastingen umiddelbart. Les «Kontrollere nedlastingsstatus» på side 111.

Sanger du har kjøpt, blir lagt til i Kjøpt-spillelisten på iPad (iPod > Kjøpt). Hvis du sletter Kjøpt-spillelisten, oppretter iTunes en ny slik spilleliste når du kjøper et objekt fra iTunes Store.

Du kan løse inn iTunes Store Gift Card-kort, iTunes Store-gavekort og andre kampanjekoder når du skal kjøpe innhold. Når du logger på kontoen din, vises gjenstående beløp i iTunes Store sammen med kontoinformasjonen din nederst på de fleste iTunes Store-skjermer.

Oppgi en innløsningskode: Trykk på Musikk, bla nederst på skjermen, og trykk deretter på Redeem og følg instruksjonene på skjermen.

Kjøpe eller leie videoer

Når du finner en film, et TV-program eller en musikkvideo du liker i iTunes Store, kan du kjøpe det du vil ha og laste det ned til iPad. Du kan kjøpe filmer og TV-programmer i standardformat (480p) eller HD-format (720p). Hvis du kjøper HD-versjonen, mottar du også versjonen i standardformat.

Se en prøve av en video: Trykk på Forhåndsvisning.

Kjøp eller lei en video:

- 1 Trykk på Kjøp eller Lei.
- 2 Logg på med Apple-ID-en din hvis du blir bedt om det, og trykk deretter på OK.

Hvis du ikke har en Apple-ID, trykker du på Opprett ny Apple-ID for å opprette en.

Kjøp belastes via Apple-ID-en din. Hvis du kjøper noe annet i løpet av de neste femten minuttene, trenger du ikke å skrive inn passordet på nytt.

Når du kjøper et objekt, starter nedlastingen. Du kan ikke starte avspillingen av leide filmer før nedlastingen er fullført. Les «Kontrollere nedlastingsstatus» på side 111.

Videoer du har kjøpt, blir lagt til i Kjøpt-spillelisten på iPad (iPod > Kjøpt). Hvis du sletter Kjøpt-spillelisten, oppretter iTunes en ny neste gang du kjøper et objekt fra iTunes Store. Kjøpte videoer vises også i Video-programmet.

Du kan løse inn iTunes Store Gift Card-kort, iTunes Store-gavekort og andre kampanjekoder når du skal kjøpe innhold. Når du er logget på med Apple-ID-en din, vises gjenstående beløp sammen med kontoinformasjonen din nederst på de fleste iTunes Store-skjermer.

Oppgi en innløsningskode: Trykk på Musikk, og trykk deretter på Redeem nederst på skjermen og følg instruksjonene på skjermen.

Lytt til eller vise podcaster

Du kan også lytte til lydpodcaster eller vise videopodcaster på iPad. Du kan også laste ned podcaster til iPad og synkronisere dem med iTunes-biblioteket på datamaskinen når du kobler til datamaskinen.

Trykk på Podcasts nederst på iTunes Store-skjermen. Naviger etter Featured eller Top Charts. Hvis du vil se en oversikt over episoder, trykker du på en podcast. -symbolet indikerer videopodcaster.

Lytt til en podcast: Trykk på podcasttittelen.

Laste ned en podcast: Trykk på Free-knappen, og trykk deretter på Get Episode. Podcaster som har blitt lastet ned, vises i podcastlisten i iPod.

Lytt til eller se på en podcast du har lastet ned: Trykk på Podcaster i iPod, og trykk deretter på podcasten. Videopodcaster vises også i Video-programmet.

Laste ned flere episoder av podcasten du har lastet ned: Gå til Podcaster-listen i iPod, trykk på podcasten, og trykk deretter på Hent flere episoder.

Slette en podcast: Gå til Podcaster-listen i iPod, dra fingeren raskt til høyre eller venstre over podcasten, og trykk deretter på Slett.

Kontrollere nedlastingsstatus

På Downloads-skjermen kan du vise status for nedlastinger som pågår eller er planlagt, inkludert objekter du har forhåndsbestilt.

Se status for objekter som lastes ned: Trykk på Nedlastinger.

Hvis du vil sette en nedlasting på pause, trykker du på **II**.

Hvis en nedlasting er satt på pause eller avbrutt, starter iPad nedlastingen igjen neste gang enheten får tilgang til Internett. Du kan også fullføre nedlastingen ved å åpne iTunes på datamaskinen. Nedlastingen fullføres da i iTunes-biblioteket (hvis maskinen er koblet til Internett og du er logget på med samme Apple-ID).

Se status for forhåndsbestilte objekter: Trykk på Nedlastinger.

Forhåndsbestilte objekter vises i en liste fram til det blir tilgjengelig. Trykk på objektet for å vise informasjon om når det blir tilgjengelig. Når objektet er tilgjengelig for nedlasting, vises nedlastingssymbolet ved siden av nedlastingen.

Last ned et forhåndsbestilt objekt: Trykk på objektet, og trykk deretter på .

Forhåndsbestilte objekter lastes ikke ned automatisk når de blir tilgjengelige. Gå tilbake til Downloads-skjermen for å starte nedlastingen.

Noen albumer inneholder bonusinnhold som lastes ned til iTunes-biblioteket på datamaskinen din. Ikke alt bonusinnhold lastes ned direkte til iPad.

Laste ned bonusinnhold: Logg på med Apple-ID-en din. Velg Butikk > «Søk etter nedlastinger» i iTunes, og klikk deretter på Søk.

Synkronisere innhold

iTunes synkroniserer automatisk alt du har lastet ned eller kjøpt på iPad, til iTunes-biblioteket når du kobler iPad til datamaskinen din. Dette gjør at du kan få tilgang til nedlastede objekter på datamaskinen, og du får også en sikkerhetskopi i tilfelle du sletter kjøpt innhold fra iPad.

Innhold du har kjøpt, synkroniseres til «Kjøpt på <iPad-navn>»-spillelisten. iTunes oppretter spillelisten hvis den ikke allerede finnes. iTunes synkroniserer også de kjøpte objektene til Kjøpt-spillelisten som iTunes bruker til kjøp du gjør fra maskinen, hvis en slik spilleliste finnes og er stilt inn til å bli synkronisert med iPad.

Nedlastede podcaster synkroniseres til podcastlisten i iTunes-biblioteket.

Vise informasjon om Apple-ID

Hvis du vil vise iTunes Store-kontoinformasjon for Apple-ID-en din på iPad, ruller du til nederst på skjermen og trykker på Logg på. Hvis du allerede er logget på, trykker du på Konto. Du kan også gå til Innstillinger > Butikk og trykke på Vis Apple-ID. Du må være pålogget for å kunne vise kontoinformasjon.

Kontrollere kjøp

Du kan bruke iTunes på datamaskinen til å bekrefte at all musikk, alle videoer, alle programmer og alle andre objekter du har kjøpt fra iTunes Store eller App Store, er i iTunes-biblioteket. En slik bekreftelse kan være praktisk hvis en nedlasting har blitt avbrutt.

Bekreft kjøp:

- 1 Forsikre deg om at datamaskinen har en Internett-forbindelse.
- 2 I iTunes velger du Butikk > Se etter nedlastinger.
- 3 Skriv inn Apple-ID-en din og passordet ditt, og klikk på Kontroller.

Objekter du har kjøpt, men som ikke finnes på maskinen, blir lastet ned.

Kjøpt-spillelisten viser kjøpte objekter. Men siden du kan legge til og fjerne objekter fra listen, er det mulig at den ikke er komplett. Hvis du vil se alle objekter du har kjøpt, logger du på kontoen din, velger Butikk > Vis konto og klikker på Purchase history.

Om App Store

Bruk App Store til å legge til programmer på iPad. Bla gjennom utvalget, og kjøp og last ned programmer laget spesielt for iPad, eller for iPhone og iPod touch.

Programmer du laster ned og installerer fra App Store på iPad, sikkerhetskopieres automatisk til iTunes-biblioteket neste gang du synkroniserer. Når du synkroniserer, kan du også installere programmer på iPad som du kjøper via iTunes på datamaskinen. iPad fungerer med de fleste iPhone- og iPod touch-programmer, og hvis du allerede har programmer for iPhone eller iPod touch, kan du synkronisere dem med iPad fra en Mac eller PC. Du kan bruke dem i deres opprinnelige størrelse, eller du kan trykke på nede til høyre på skjermen for å forstørre dem.

Merk: App Store og enkelte programmer er ikke tilgjengelig i alle områder. Tilgjengelighet og priser for programmer kan endres.

Hvis du vil bruke App Store, må iPad være koblet til Internett. Les «Tilkobling til Internett» på side 30. Du må også ha en Apple-ID (ikke tilgjengelig i alle land) for å laste ned programmer. iPad henter Apple-ID-innstillingene dine fra iTunes. Hvis du ikke allerede har en Apple-ID, eller hvis du vil utføre kjøpe med en annen Apple-ID, går du til Innstillinger > Butikk. Les «Butikk» på side 164.

Bla gjennom og søke

I Anbefalte-seksjonen finner du utvalgte og nye utgivelser, og i Top Charts-seksjonen finner du de mest populære programmene. Hvis du er på utkikk etter et bestemt program, bruker du søkefunksjonen.

Bla gjennom programmer: Trykk på Featured, Top Charts, eller Categories nederst på skjermen.

Bruk Genius: Trykk på Genius for å vise en liste over programmer som anbefales basert på programmene du allerede har. Følg instruksjonene på skjermen for å aktivere Genius. Genius er en gratistjeneste, men du må ha en Apple-ID for å kunne bruke funksjonen.

Søk etter programmer: Trykk på søkefeltet øverst på skjermen, og skriv inn ett eller flere ord. Velg blant listen med forslag, eller trykk på Søk på tastaturet.

Finne mer informasjon

Trykk på et program i en liste for å vise Info-skjermen, som viser programmets pris, skjermbilder og vurderinger.

Send en kobling til programmets infoside via e-post: Trykk på «Tips en venn» øverst på skjermen.

Rapporter et problem: Trykk på «Rapporter et problem» øverst på infosiden. Velg et problem fra listen, eller skriv en kommentar, og trykk deretter på Rapporter.

Se skjermbilder: Rull ned til skjermbildene og bla deretter til venstre eller høyre for å se ytterligere skjermbilder.

Se vurderinger og les omtaler: Rull ned til «Customer Ratings and Reviews».

Kjøpe programmer

Når du finner et program du vil ha, i App Store, kan du kjøpe det og laste det ned til iPad. Hvis programmet er gratis, koster det ingenting å laste det ned.

Når du laster ned et program, blir det umiddelbart installert på iPad.

Kjøp og last ned et program:

- 1 Trykk på prisen og trykk deretter på Buy App (eller trykk på Free, og trykk deretter på Install App).
- 2 Logg på med Apple-ID-en din hvis du blir bedt om det, og trykk deretter på OK.

Hvis du ikke har en Apple-ID, trykker du på Opprett ny Apple-ID for å opprette en.

Kjøp du utfører, belastes via Apple-ID-en din. Hvis du utfører flere kjøp i løpet av de neste femten minuttene, trenger du ikke å skrive inn passordet på nytt.

Du kan løse inn iTunes Store Gift Card-kort, iTunes Store-gavekort og andre kampanjekoder når du skal kjøpe innhold. Når du logger på med Apple-ID-en din, vises gjenstående beløp sammen med kontoinformasjonen din nederst på de fleste App Store-skjermer.

Oppgi en innløsningskode: Trykk på Featured eller Top Charts, bla til nederst på skjermen, trykk på Redeem, og følg instruksjonene på skjermen.

Vis status for programnedlasting: Når du begynner å laste ned et program, dukker programmets symbol opp på Hjem-skjermen og viser en framdriftsindikator.

Hvis en nedlasting har blitt avbrutt, starter iPad nedlastingen igjen neste gang enheten får tilgang til Internett. Du kan også fullføre nedlastingen ved å åpne iTunes på datamaskinen. Nedlastingen fullføres da i iTunes-biblioteket (hvis maskinen er koblet til Internett og du er logget på med samme Apple-ID).

Bruke programmer

Programmer som er laget for iPad fungerer både i liggende eller stående format. Når du bruker et program i liggende format, fyller det skjermen.

På iPad kan du bruke programmer som er laget for iPhone eller iPod touch, i deres opprinnelige størrelse, eller du kan forstørre dem.

Forstørr et program: Trykk på nede i høyre hjørne.

Gå tilbake til programmets opprinnelige størrelse: Trykk på nede i høyre hjørne.

I noen programmer kan du kjøpe innhold fra selve programmet. I Innstillinger kan du begrense funksjonaliteten for kjøp i programmer. Les «Restriksjoner» på side 154.

Noen programmer bruker push-varsler for å gi beskjed om at ny informasjon er tilgjengelig, selv når programmet ikke er i bruk. Varslene varierer avhengig av hvilket program de kommer fra, men kan være tekst- eller lydvarsler eller et tall på programsymbolet på Hjem-skjermen.

Oppdatere programmer

App Store søker etter oppdateringer for programmer du installerer. App Store-symbolet viser samlet antall programoppdateringer som er tilgjengelig.

Hvis en oppdatering er tilgjengelig, og du åpner App Store, vises Oppdateringsskjermbildet. Hvis du velger å oppdatere programmer, lastes oppdateringene ned og installeres.

Merk: Programoppgraderinger er nye utgivelser som du kan kjøpe eller laste ned.

Oppdater et program:

- 1 Trykk på Oppdatering nederst på skjermen.
- 2 Trykk på et program for å se mer informasjon om oppdateringen.
- 3 Trykk på Oppdater.

Oppdater alle programmer: Trykk på Oppdatering nederst på skjermen, og trykk deretter på Oppdater alle.

Hvis du prøver å oppdatere et program som er kjøpt med en annen Apple-ID, blir du bedt om å oppgi Apple-ID-en og passordet som ble brukt.

Skrive omtaler

Du kan skrive og sende inn programomtaler på iPad.

Skriv en omtale:

- 1 Rull ned til «Customer Ratings and Reviews» på infoskjermen.
- 2 Trykk på «Write a Review».
- 3 Angi vurderingen (1–5 stjerner), skriv inn en tittel for omtalen, og legg til ytterligere kommentarer.
- 4 Trykk på Submit.

Før du kan sende inn en omtale må du logge på med Apple-ID-en din og ha kjøpt eller lastet ned programmet.

Slette programmer

Du kan slette iPad-programmer du har installert fra App Store. Du kan ikke slette de innebygde iPad-programmene.

Når du synkroniserer, sikkerhetskopierer iTunes automatisk programmer du laster ned til iPad. Hvis du sletter et program på iPad, kan du installere det på nytt hvis det tidligere har blitt synkronisert.

Viktig: Hvis du sletter et program, slettes dokumenter som er knyttet til programmet, fra iPad, med mindre du installerer programmet på nytt og gjenoppretter dataene fra en sikkerhetskopi ved hjelp av iTunes.

Slett et App Store-program:

- 1 Hold fingeren over et hvilket som helst programsymbol på Hjem-skjermen til symbolene begynner å vibrere.
- 2 Trykk på den i hjørnet av programmet du vil slette.
- 3 Trykk på Slett.

Trykk på Hjem-knappen for å avbryte.

Når du sletter et program, er programdataene ikke lenger tilgjengelige, men de slettes ikke fra iPad. Hvis du vil vite mer om hvordan du sletter alt innhold og alle innstillinger, kan du lese «Nullstille iPad» på side 157.

Synkronisere kjøp

Når du kobler iPad til datamaskinen, synkroniserer iTunes automatisk programmer du har lastet ned eller kjøpt på iPad, med iTunes-biblioteket. Dette gjør at du kan få tilgang til nedlastede programmer på datamaskinen, og du får også en sikkerhetskopi i tilfelle du sletter programmer fra iPad.

Nedlastede programmer sikkerhetskopieres neste gang du synkroniserer med iTunes. Senere er det kun programdata som sikkerhetskopieres når du synkroniserer med iTunes.

Programmer synkroniseres til Programmer-listen i iTunes-biblioteket.

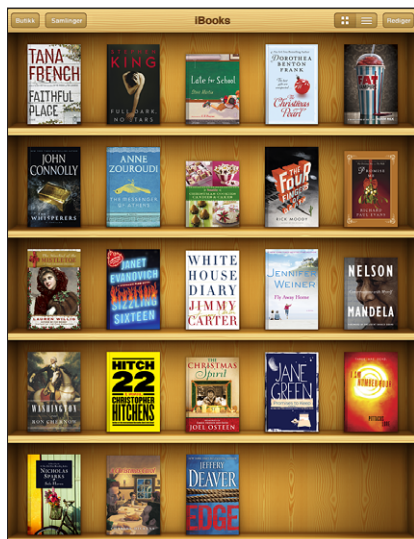

Om iBooks

Med iBooks kan du lese og laste ned bøker. Last ned gratisprogrammet iBooks fra App Store, så får du tilgang til alt fra gamle klassikere til nye bestselgere fra den innebygde iBookstore. Når du laster ned en bok, vises den i bokhyllen din.

Legg til bøker i ePub- og PDF-format i bokhyllen via iTunes. Trykk på en bok, så kan du begynne å lese. iBooks husker hvor du avsluttet, slik at du kan fortsette fra samme sted senere. iBooks har en rekke visningsalternativer som gjør det enkelt å lese bøker.

Det er mulig at iBookstore ikke er tilgjengelig på alle språk og i alle regioner.

Tilgjengelig på iBookstore. Tilgjengelighet for titler kan variere.

Hvis du vil laste ned iBooks-programmet og bruke iBookstore, må du ha en Internett-forbindelse og en Apple-konto. Hvis du ikke allerede har en Apple-konto, eller hvis du vil utføre kjøpe med en annen Apple-ID, går du til Innstillinger > Butikk.

Synkronisere bøker og PDF-er

Bøker kan kjøpes og lastes ned fra iBookstore. Du kan også legge til ePub-bøker uten DRM-beskyttelse og PDF-dokumenter som ikke er passordbeskyttede, i iTunes-biblioteket. Mange nettsteder tilbyr bøker i ePub- og PDF-format.

Bruk iTunes for å synkronisere bøker og PDF-er mellom iPad og datamaskinen. Når iPad er koblet til datamaskinen, kan du bruke Bøker-panelet for å velge hvilke bøker som skal synkroniseres.

Synkroniser en ePub-bok eller en PDF til iPad: Last ned boken eller PDF-en ved hjelp av datamaskinen. Åpne deretter iTunes, velg Arkiv > Legg til i biblioteket, og marker filen. Koble iPad til datamaskinen, marker boken eller PDF-en i Bøker-panelet i iTunes, og syknroniser deretter iPad.

Hvis en PDF ikke vises i Bøker-panelet, må du endre type for PDF-en i iTunes. Søk i iTunes-biblioteket for å finne PDF-en, marker den, og velg Arkiv > Vis info. I Valg-delen av filinformasjonvinduet velger du Bok fra Medietype-lokalmenyen og klikker deretter på OK.

Bruke iBookstore

I iBooks-programmet trykker du på Butikk for å åpne iBookstore. Derfra kan du se gjennom anbefalte bøker eller bestselgere og finne bøker av en bestemt forfatter eller innenfor et bestemt emne. Når du finner en bok du liker, kan du kjøpe den og laste den ned.

Merk: Det er mulig at noen funksjoner på iBookstore ikke er tilgjengelig i alle land.

Vis mer informasjon: I iBookstore kan du lese hva boken handler om, lese eller skrive en omtale og laste ned et utdrag av boken før du kjøper den.

Kjøp en bok: Finn en bok du vil ha, trykk på prisen, og trykk deretter på Buy Now. Logg på med Apple-ID-en din, og trykk deretter på OK. Noen bøker kan lastes ned gratis.

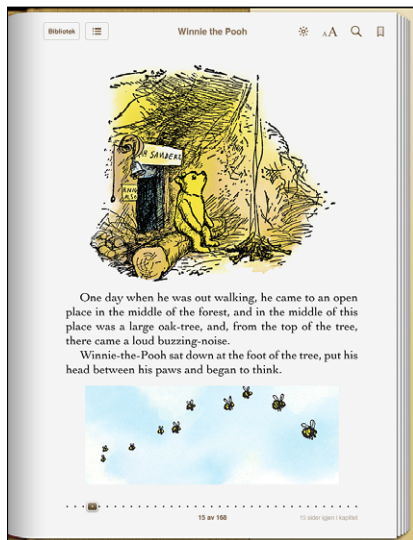
Kjøpet belastes Apple-kontoen din. Hvis du kjøper flere bøker de neste femten minuttene, trenger du ikke å skrive inn passordet på nytt.

Hvis du har kjøpt en bok fra før, og du vil laste den ned på nytt, trykker du på Purchases i iBookstore og finner boken i listen. Trykk deretter på Redownload.

Bøker du kjøper, synkroniseres med iTunes-biblioteket neste gang du synkroniserer iPad med datamaskinen. Dette gjør at du har en sikkerhetskopi i tilfelle du sletter boken fra iPad.

Lese bøker

Det er enkelt å lese bøker. Gå til bokhyllen, og trykk på boken du vil lese. Hvis du ikke finner boken du leter etter, trykker du på Samlinger for å vise andre grupper av bøker.

Bla om: Trykk i nærheten av høyre eller venstre marg på siden, eller bla til venstre eller høyre. Hvis du vil endre hvilken retning du blir i ved å trykke på venstre marg, går du til Innstillinger > iBooks.

Gå til en bestemt side: Trykk nær midten av den nåværende siden for å vise kontrollene. Flytt sidenavigeringskontrollen nederst på skjermen til du er på siden du vil gå til, og slipp.

Gå til innholdsfortegnelsen: Trykk nær midten av den nåværende siden for å vise kontrollene, og trykk deretter på . Trykk på en oppføring for å gå til siden det gjelder, eller trykk på Fortsett for å gå tilbake til siden du var på.

Legge til eller fjerne et bokmerke: Trykk på sløyfeknappen for å angi et bokmerke. Du kan legge til flere bokmerker. Hvis du vil fjerne et bokmerke, trykker du på bokmerket. Du trenger ikke å legge til et bokmerke når du lukker en bok. iBooks husker hvor du avsluttet, og åpner denne siden neste gang du åpner boken.

Legg til, fjern eller rediger en utheving: Trykk og hold fingeren på et ord til det er markert. Bruk markeringspunktene til å justere markeringen, og trykk deretter på Markering. Hvis du vil fjerne en utheving, trykker du på den uthevede teksten og trykker deretter på Fjern markering. Hvis du vil endre fargen på uthevingen, trykker du først på den uthevede teksten og deretter på Farger og velger en farge fra menyen.

Legg til, vis eller fjern et notat: Trykk og hold fingeren på et ord til det er markert. Bruk markeringspunktene til å justere markeringen, og trykk deretter på Notat. Skriv inn tekst, og trykk deretter på Ferdig. Hvis du vil vise et notat, trykker du på merket i margen ved siden av teksten du har uthevet. Hvis du vil fjerne et notat, trykker du på den uthevede teksten og velger deretter Slett notat. Hvis du vil endre fargen på notatet, trykker du først på den uthevede teksten og deretter på Farger og velger en farge fra menyen.

Vis alle bokmerker, uthevninger og notater: Hvis du vil se bokmerker, uthevninger og notater du har lagt til, trykker du på og trykker deretter på Bokmerker. Trykk på et notatmerke for å vise notatet.

Forstørre et bilde: Dobbelttrykk på et bilde.

Hvis du vil lese en bok mens du ligger, bruker du skjermroteringslåsen for å forhindre at iPad roterer skjermen når du snur iPad på siden. Les «Visning i stående eller liggende format» på side 13 for mer informasjon.

Lese PDF-er

Du kan lese PDF-er ved hjelp av iBooks. Gå til bokhyllen, trykk på Samlinger, marker en samling, og trykk deretter på PDF-en du vil lese.

Bla om: Dra fingeren til venstre eller høyre.

Forstør en side: Knip for å zoome inn på en side, og naviger på siden for å finne delen du vil vise.

Gå til en bestemt side: Trykk nær midten av den nåværende siden for å vise kontrollene. Deretter flytter du i sidenavigeringskontrollene nederst på siden til det ønskede sidetallet eller kapittelnavnet vises, eller trykker på et miniatyrbilde for å gå til den siden.

Legge til eller fjerne et bokmerke: Hvis du vil legge til et bokmerke, trykker du på bokmerkeknappen. Du kan legge til flere bokmerker. Hvis du vil fjerne et bokmerke, trykker du på bokmerket. Du trenger ikke å legge til et bokmerke når du lukker en PDF. iBooks husker hvor du avsluttet, og åpner denne siden neste gang du åpner PDF-en.

Gå til innholdsfortegnelsen: Trykk nær midten av den nåværende siden for å vise kontrollene, og trykk deretter på . Trykk på en oppføring for å gå til siden det gjelder, eller trykk på Fortsett for å gå tilbake til siden du var på. Hvis forfatteren ikke har definert en innholdsfortegnelse, kan du i stedet trykke på et sidesymbol.

Endre utseendet til en bok

Hvis du vil endre hvordan en bok ser ut, trykker du nær midten av siden for å vise kontrollene.

Endre fonttype eller fontstørrelse: Trykk på A . I listen som vises, trykker du på A eller A for å gjøre fontstørrelsen mindre eller større. Hvis du vil endre font, trykker du på **Font** og velger en font fra listen. Hvis du endrer font og fontstørrelse, endres også tekstformateringen.

Endre lysstyrke: Trykk på ☼ , og juster deretter lysstyrken. Denne innstillingen gjelder kun for iBooks.

Endre farge for sider og tekst: Trykk på A , og slå på **Sepia** for å endre fargen på sidene og teksten. Denne innstillingen gjelder for alle bøker.

Du kan endre avsnittsjusteringen i iBooks i **Innstillinger > iBooks**.

Søke i bøker og PDF-er

Du kan søke etter tittelen på eller forfatteren av en bok for å finne den i bokhyllen. Du kan også søke i innholdet til en bok for å finne alle referanser til et ord eller en setning. Du kan også sende søket til Wikipedia eller Google for å finne andre, beslektede ressurser.

Søk etter en bok: Gå til bokhyllen. Trykk på statuslinjen for å rulle raskt til toppen av skjermen, og trykk på søkefeltet. Skriv inn et ord fra tittelen på en bok, eller navnet på en forfatter, og trykk på **søk**. Bøker som passer til søket, vises i bokhyllen.

Søk i en bok: Åpne en bok, og trykk nær midten av siden for å vise kontrollene. Trykk på forstørrelsesglasset, skriv inn tekst du vil søke etter, og trykk på **Søk**. Trykk på et søkeresultat for å gå til den siden i boken.

Hvis du vil sende søket til Google eller Wikipedia, trykker du på **Søk med Google** eller **Søk i Wikipedia**. Safari åpnes, og treffene vises.

Hvis du vil søke etter et ord i en bko, kan du holde nede fingeren på ordet og deretter trykke på **Søk**.

Slå opp definisjonen av et ord

Du kan slå opp definisjonen av et ord i ordlisten.

Slå opp et ord: Marker et ord i en bok, og trykk på **Ordliste** i menyen som vises. Det er mulig at ordlister ikke er tilgjengelige på alle språk.

Få en bok lest høyt

Hvis du har svekket syn, kan du bruke VoiceOver for å få lest boken høyt for deg. Les «VoiceOver» på side 133.

Det er mulig at noen bøker ikke er kompatible med VoiceOver.

Skrive ut en PDF eller sende en PDF med e-post

Ved hjelp av iBooks kan du sende en kopi av en PDF via e-post eller skrive ut hele eller en del av en PDF til en kompatibel skriver.

Sende en PDF med e-post: Åpne PDF-en, trykk på , og trykk deretter på Send med e-post. En ny e-postmelding vises med PDF-en som vedlegg. Trykk på Send når du har lagt inn adresse og skrevet meldingen.

Skriv ut en PDF: Åpne PDF-en, trykk på , og trykk deretter på Skriv ut. Velg en skriver, sideområde og antall eksemplarer, og trykk deretter på Skriv ut. Hvis du vil ha informasjon om skrivere som støttes, leser du «Utskrift» på side 41.

Det er kun PDF-er som kan sendes med e-post eller skrives ut. Disse valgene er ikke tilgjengelig for ePub-bøker.

Organisere bokhyllen

Bruk bokhyllen til se hvilke bøker og PDF-er du har. Du kan også organisere objekter i samlinger.

Sorter bokhyllen: Gå til bokhyllen, trykk på , og velg en sorteringsmetode fra alternativene nederst på skjermen.

Endre rekkefølgen på objekter: Hold fingeren på en bok eller en PDF, og flytt den til et nytt sted i bokhyllen.

Slett et objekt fra bokhyllen: Gå til bokhyllen, og trykk på Rediger. Trykk på bøkene eller PDF-ene du vil slette, slik at det vises et hakemerke, og trykk deretter på Slett. Når du er ferdig med å slette, trykker du på Ferdig. Hvis du sletter en bok du har kjøpt, kan du laste den ned på nytt fra Purchases i iBookstore. Hvis du har synkronisert enheten med datamaskinen, ligger boken også fortsatt i iTunes-biblioteket.

Opprett, endre navn på eller slett en samling: Trykk på Samlinger for å vise listen med samlinger. Trykk på Ny hvis du vil legge til en ny samling. Hvis du vil slette en samling, trykker du på Rediger og deretter på før du trykker på Slett. Du kan ikke redigere eller fjerne de innebygde Bøker- og PDF-samlingene. Trykk på en samling hvis du vil endre navnet på den. Når du er ferdig, trykker du på Ferdig.

Flytt en bok eller PDF til en samling: Gå til bokhyllen, og trykk på Rediger. Trykk på bøkene eller PDF-ene du vil flytte, slik at det vises et hakemerke, trykk deretter på Flytt og marker en samling. Et objekt kan kun være i én samling om gangen. Når du legger til en bok eller PDF i bokhyllen, legges den i Bøker- eller PDF-samlingen. Derfra kan du flytte den til en annen samling. Du kan for eksempel opprette samlinger for jobb eller skole eller for oppslagsverk eller skjønnlitterære verker.

Vis en samling: Trykk på Samlinger, og trykk deretter på et objekt i listen som vises.

Om Game Center

Du kan oppdage nye spill og dele spilleopplevelsene dine med venner over hele verden i Game Center.

Inviter vennene dine for å spille, eller bruk autospill for å finne andre motstandere på samme nivå som deg. Se på ledertavlene for å se hvem de beste spillerne er. Tjen bonuspoeng ved å utføre spesielle prestasjoner i et spill.

Merk: Det er mulig at Game Center ikke er tilgjengelig i alle land eller områder, og de tilgjengelige spillene kan variere avhengig av land og område.

Hvis du vil bruke Game Center, må du ha en Internett-forbindelse og en Apple-ID. Hvis du allerede har en iTunes Store-, MobileMe- eller annen Apple-konto, kan du bruke den sammen med Game Center. Hvis du ikke allerede har en Apple-ID, kan du opprette en i Game Center, som beskrevet nedenfor.

Konfigurere Game Center

Når du åpner Game Center første gang, blir du spurt om du vil tillate push-varsling. Varsling inkluderer varsler, lyder og symbolmerker som gir deg informasjon om Game Center-hendelser, selv om du for ikke bruker Game Center. Du kan for eksempel motta en varsel om at en venn har invitert deg til å spille et spill.

Tillat varsling: Trykk på OK.

Hvis du trykker på Ikke tillat, vil du ikke motta varslinger for Game Center. Du kan slå på varslinger på et senere tidspunkt hvis du vil, og du kan angi hvilken type varslinger du vil motta.

Slå varslinger på eller av: Velg Innstillinger > Varsling. Hvis du slår av Varsling, deaktiveres varsling for alle programmer.

Angi hvilke meldinger du vil motta for Game Center: Velg Innstillinger > Varsling > Game Center, og konfigurere deretter Lyder-, Varsling- og Merker-innstillingene. Hvis Game Center ikke vises, slår du på Varsling.

Konfigurer Game Center-informasjon for Apple-ID-en din:

- 1 Skriv inn Apple-ID-en din og passordet ditt, og klikk på Logg på.
Det er mulig du blir bedt om å oppgi ytterligere informasjon. Hvis du ikke har en Apple-ID, kan du opprette ny ved å trykke på Opprett ny konto.
- 2 Trykk på Godta for å godta betingelser og vilkår for Game Center.
- 3 Angi et kallenavn — navnet andre vil se og gjenkjenne deg som.
- 4 Konfigurer Game Center-innstillingene:
  - Hvis du vil tillate at andre brukere kan invitere deg til å spille et spill, lar du Allow Game Invites være påslått. Hvis ikke, trykker du for å slå det av.
  - Hvis du vil tillate at andre brukere kan finne deg med e-postadressen din, lar du Find Me By Email være påslått. Hvis ikke, trykker du for å slå det av.
  - Bekreft e-postadressen din for kontoen. Du kan oppgi en annen adresse hvis du ikke vil bruke den som gjelder for Apple-ID-en du brukte til å logge på med. Du må svare på e-posten som vil bli sendt til denne adressen for å bekrefte at dette er din adresse.
  - Hvis du vil legge til andre e-postadresser andre kan bruke for å kontakte deg i Game Center, trykker du på Legg til ny e-post.
- 5 Trykk på Neste når kontoen din er konfigurert.

Endre Game Center-innstillinger for Apple-ID-en din:

- 1 Trykk på Meg, og trykk på kontobanneret.
- 2 Trykk på Vis konto.
- 3 Utfør endringene du vil gjøre, og trykk deretter på Ferdig.

Logg på med en annen Apple-ID:

- 1 Trykk på Meg, og trykk på kontobanneret.
- 2 Trykk på Logg ut.
- 3 Skriv inn den nye Apple-ID-en og passordet ditt, og klikk på Logg på.

Spill

Kjøpe og laste ned spill

Spill for Game Center er tilgjengelige fra App Store. Hvis du ikke har oppgitt betalingskortinformasjon for Apple-ID-en din, vil du bli bedt om å oppgi informasjonen før du kan kjøpe og laste ned spill.

Kjøp og laste ned spill: Trykk på Spill, og trykk deretter på Finn Game Center-spill.

Game Center-området i App Store viser spill som fungerer med Game Center. Du kan se gjennom dette området og kjøpe og laste ned spill fra det. Les Kapittel 15, «App Store,» på side 113.

Hvis du vil kjøpe et spill som en venn har, trykker du på spillet på vennens infoskjerm for å gå direkte til spillet i App Store.

Spill

Spill-skjermen viser spillene du laster ned fra App Store. Ditt prestasjonsantall og rangeringen din blant alle spillers spillere vises for hvert av spillene.

Finn informasjon om et spill: Trykk på Spill, og trykk deretter på et spill. Hvis det er tilgjengelig, kan du vise spillers ledertavler, dine prestasjoner for spillet, og finne ut hvem som nylig har spilt spillet.

Spill et spill: Trykk på Spill, velg et spill og trykk deretter på spill.

Avhengig av spillet, kan startskjermen for et spill vise instruksjoner eller annen informasjon og gi deg tilgang til ledertavler og prestasjoner, vise spillalternativer og la deg starte enkel- eller flerspillerspill. Hvis du vil spille mot andre, kan du enten invitere en venn eller bruke autospill for å få Game Center til å finne andre spillere for deg. Les «Venner» på side 129 hvis du vil ha informasjon om hvordan du finner venner i Game Center.

For flerspillerspill kan du også sende en spillinvitasjon fra Venner-skjermen.

Inviter en venn til et flerspillerspill fra Venner-skjermen:

- 1 Trykk Venner nederst på skjermen.
- 2 Velg en venn.
- 3 Velg et spill, og trykk på Spill.

Hvis spillet tillater eller krever flere spillere, kan du velge spillere du vil invitere, og deretter trykke på Neste.

- 4 Skriv og send invitasjonen, og vent mens mottakerne godtar den.
- 5 Start spillet.

Hvis en venn ikke er tilgjengelig eller ikke svarer på invitasjonen din, kan du trykke på Autospill for å få Game Center til å finne en annen spiller for deg, eller trykke på Inviter venn for å prøve å invitere en annen venn.

Det er mulig at andre spillere inviterer deg til å spille et spill.

Svar på en invitasjon til å spille et spill: Trykk på Godta eller Avslå i medlingen som vises.

Du kan deaktivere flerspillerspill i Restriksjoner. Les «Restriksjoner» på side 154. Du kan hindre andre spillere i å invitere deg til å spille spill ved å slå av Allow Game Invites i Game Center-innstillinger. Les «Status og kontoinformasjon» på side 130.

Returner til Game Center: Trykk på Hjem-knappen, og trykk deretter på Game Center på Hjem-skjermen.

Du kan også trykke raskt to ganger på Hjem-knappen og velge Game Center fra listen med nylig brukte programmer.

Ledertavler

Noen spill har én eller flere ledertavler som viser rangeringen av spillets spillere med poeng, tider eller andre mål på spillerens prestasjoner i spillet.

Vis ledertavlen for et spill: Trykk på Spill, velg spiller og trykk deretter på Ledertavle. Det kan også være mulig å vise ledertavler i et spill.

Hvis et spill har forskjellige vanskelighetsgrader (for eksempel enkelt, normalt og vanskelig), lar Kategorier-skjermen deg velge ledertavlen for spillet generelt eller for en av vanskelighetsgradene.

Ledertavlen viser rangeringen for vennene dine og for alle spillere. Det er mulig at du kan vise ledertavlestatistikk for en bestemt tidsperiode, for eksempel for i dag, denne uken eller gjennom historien.

32 VENNER		ALLE 4.345.679 SPILLERE	
1	Veggiegalactic 5.034.893 p.	1	Lyricyst 5.034.893 p.
2	The Hanster 4.922.572 p.	2	Boomshakalaka 4.922.572 p.
3	Gonedo 4.852.726 p.	3	Mr. X 4.852.726 p.
4	Boomshakalaka 4.888.008 p.	4	Zissou 4.888.008 p.
5	Expat2001 3.771.275 p.	5	the Kippa 3.771.275 p.
6	Heres Tommy 3.456.789 p.	6	Supacharga 3.456.789 p.
7	Mitch Multitouch 3.238.128 p.	7	Beatmaster 3.238.128 p.

Programmet vises kun som illustrasjon og er ikke tilgjengelig fra App Store.

Vend iPad for å vise en ledertavle i liggende format.

Start å spille et spill fra ledertavlen: Trykk på Spill i øverste høyre hjørne.

Prestasjoner

Noen spill belønner deg med bonuspoeng for bestemte prestasjoner.

Vis de mulige prestasjonene for et spill: Trykk på Spill, velg et spill og trykk deretter på Prestasjoner.

Game Center viser hvor mange bonuspoeng som gis for hver prestasjon og om du har fullført prestasjonen. Totalpoengene som tildeles for prestasjonene dine vises øverst. Du kan kun få bonuspoeng for en bestemt prestasjon én gang.

Det kan også være mulig å vise prestasjoner i et spill.

Nylig spilte

Noen spill lar deg se hvilke av vennene dine som nylig har spilt spillet.

Vis hvem som nylig har spilt et spill: Trykk på Spill, trykk på et spill og trykk deretter på Nylig spilte.

Finn informasjon om en spiller: Trykk på en spillers navn i listen.

Venner

Game Center setter deg i kontakt med spillere over hele verden. Du legger til venner i Game Center ved å sende en forespørsel eller godta en forespørsel fra en annen spiller.

Legg til en venn i Game Center:

- 1 Trykk på Venner eller Forespørsler.
- 2 Trykk på +, og oppgi deretter en venns e-postadresse eller Game Center-kallenavn. Adresser og navn fra kontakter vises mens du skriver. Trykk på en kontakt for å inkludere den personen i forespørselen din. Trykk på for å bla gjennom kontaktene. Hvis du vil legge til flere venner samtidig, oppgir du flere kontakter.
- 3 Skriv inn en melding for forespørselen din, og trykk deretter på Send.

En person må godta forespørselen din for å bli venn med deg.

Det er mulig at andre spillere sender deg en forespørsel. Hvis du mottar en melding, kan du godta forespørselen da, eller du kan lukke den og svare på forespørselen senere fra Forespørsler-skjermen. Et merke på Forespørsler-knappen viser hvor mange venneforespørsler som venter på svar.

Svar på en venneforespørsel: Trykk på Forespørsler, trykk på navnet til personen som sender forespørselen, og trykk deretter på Godta, Ignorer eller Rapportert et problem.

Når en spiller godtar en forespørsel fra en annen spiller, blir spillerne venner. Navnene til vennene dine vises på Venner-skjermen.

Finn informasjon om en venn: Trykk på vennens navn.

Søk etter en venn: Trykk på statuslinjen for å rulle raskt til toppen av skjermen, trykk på søkefeltet, og begynn å skrive. Venner som passer med søket vises mens du skriver.

En venns infoside viser hvor mange venner (inkludert deg) personen har, antallet forskjellige spill vennen din har spilt og hvor mange prestasjoner vennen din har fullført. Det er mulig at infoskjermen også viser:

- Spillene dere har spilt sammen
- Spillene dere har felles
- Andre spill vennen din har

Du kan trykke på et spill i en hvilken som helst liste for å se din og vennens stilling på den samlede ledertavlen og deres prestasjoner for spillet.

Inviter en venn til å spille et spill: Trykk på Venner, trykk på vennens navn, trykk på et spill, og trykk deretter på Spill. Les «Spill» på side 127.

Fjern en venn: Trykk på Venner, trykk på et navn, trykk på Fjern venn og trykk på Fjern.

Hvis spilleren har blitt aggressiv eller viser annen upassende oppførsel, kan du rapportere problemet.

Rapporter et problem med en venn: Trykk på Venner, trykk på vennens navn, og trykk deretter på «Rapporter et problem». Beskriv problemet, og trykk deretter på Rapport for å sende rapporten.

Hvis du slår av Flerspillerspill i Innstillinger, kan du ikke sende eller motta invitasjoner til å spille spill. Les «Restriksjoner» på side 154.

Status og kontoinformasjon

Meg-skjermen samler informasjon om venner, spill og prestasjoner.

Du kan bruke tekstfeltet midt på skjermen til å skrive inn en statusmelding. Statusen din vises sammen med kallenavnet ditt på andre spilleres Venner-skjermer.

Endre statusen din: Trykk på statusfeltet for å skrive inn eller oppdatere statusen din.

Vis kontoinformasjonen din: Trykk på kontobanneret, og trykk på Vis konto.

Du kan endre eller oppdatere følgende innstillinger:

- Kallenavn
- Tillat spillinvitasjoner
- Find Me By Email
- E-postadressen din for Game Center
- Flere e-postadresser

Når du er ferdig, trykker du på Ferdig.

Du kan også logge av og logge på en annen konto, eller opprette en ny konto.

Logg av: Trykk på kontobanneret, og trykk på Logg av.

Logg deg på en annen konto: Skriv inn brukernavn og passord, og klikk på Logg på.

Opprett en ny konto: Trykk på Opprett ny konto, og følg instruksjonene på skjermen.

Foreldrekontroll

Du kan bruke foreldrekontroll til å styre hvordan familien din legger til venner og kobler seg til flerspillerspill i Game Center.

Konfigurer foreldrekontroll i Game Center: Velg Innstillinger > Generelt > Restriksjoner, og trykk deretter på Aktiver restriksjoner. Angi en firesifret kode, og skriv deretter inn koden en gang til.

Du kan aktivere restriksjoner for følgende innstillinger:

- Flerspillerspill
- Legge til venner

Hvis du vil vite mer, kan du lese «Restriksjoner» på side 154.

I tillegg til de mange andre funksjonene som gjør det enkelt for alle å bruke iPad, har iPad funksjoner for særlige behov.

Funksjoner for særlige behov

Funksjoner for særlige behov gjør det enkelt å bruke iPad for personer som har nedsatt syn, er døve eller har hørselsproblemer, eller som har fysiske hemninger eller læringsvanskeligheter. Tilgjengelighetsfunksjonene på iPad inkluderer:

- Støtte for avspilling av innhold med spesialtekst
- VoiceOver-skjermleser
- Forstørring med zoom
- Hvitt på svart
- Stor tekst
- Monolyd
- Les opp autotekst
- Støtte for leselister

Zoom, Hvitt på svart og Monolyd fungerer med alle programmer. Stor tekst kan brukes med Mail og Notater. VoiceOver fungerer med de innebygde iPad-programmene, og også med enkelte programmer fra tredjepartsleverandører som du laster ned fra App Store. Spesialtekst fungerer med videoer og podcaster som inkluderer det.

Hvis du vil ha mer informasjon om tilgjengelighetsfunksjoner for iPad, går du til www.apple.com/no/accessibility/ipad.

Du kan slå tilgjengelighetsfunksjoner på eller av enkeltvis i Tilgjengelighet-innstillingene på iPad. Du kan også aktivere og deaktivere enkelte tilgjengelighetsfunksjoner i iTunes når iPad er koblet til datamaskinen.

Aktiver og deaktiver tilgjengelighetsfunksjoner i iTunes:

- 1 Koble iPad til datamaskinen.
- 2 Marker iPad i sidepanelet i iTunes.

- 3 Klikk på Konfigurer Særlige behov i Valg-delen i Oversikt-panelet.
- 4 Marker tilgjengelighetsfunksjonene du vil bruke, og klikk på OK.

Funksjonene du velger er umiddelbart tilgjengelige på iPad når du klikker på OK.

VoiceOver

VoiceOver leser opp det som vises på skjermen, slik at du kan bruke iPad uten å se på den.

VoiceOver forteller deg om elementer på skjermen etter hvert som du markerer dem. Når et element er markert, omgis elementet av et svart rektangel (for de som kan se skjermen), og VoiceOver leser opp navnet på elementet eller beskriver elementet. Firkanten kalles VoiceOver-markøren.

Ta på skjermen eller flytt fingrene for å høre forskjellige objekter på skjermen. Hvis du vil samhandle med objekter på skjermen, for eksempel knapper eller koblinger, bruker du bevegelsene som er beskrevet i «VoiceOver-bevegelser» på side 136. Når du markerer tekst, leser VoiceOver opp teksten. Hvis du slår på Les opp hint, er det mulig at VoiceOver leser opp navnet på objektet. Når du markerer en kontroll (for eksempel en knapp eller en bryter), leser VoiceOver opp instruksjoner – for eksempel «dobbeltrykk for å åpne».

Når du går til en ny skjerm, spiller VoiceOver en lyd og markerer og leser opp automatisk det første elementet på skjermen (vanligvis objektet øverst til venstre). VoiceOver forteller deg også når visningen endres til liggende eller stående visning, og når skjermen er låst eller låst opp.

Merk: VoiceOver snakker på det språket som er valgt i Internasjonalt-innstillingene, som kan være påvirket av områdeinnstillingen. VoiceOver er tilgjengelig på mange språk, men ikke alle.

Ta i bruk VoiceOver

VoiceOver endrer bevegelsene du bruker når du skal styre iPad. Når VoiceOver er slått på, må du bruke VoiceOver-bevegelser for å styre iPad – til og med når du skal slå av VoiceOver og gå tilbake til standard bruk.

Slå VoiceOver på eller av på iPad: Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver, og trykk på VoiceOver-bryteren.

Slå VoiceOver på eller av i iTunes: Marker iPad i sidepanelet i iTunes. Klikk på Konfigurer Særlige behov i Valg-delen i Oversikt-panelet. Veg VoiceOver, og klikk på OK.

Du kan også angi at trippeltrykk på Hjem-knappen skal slå VoiceOver på eller av. Les «Trippelklikk på Hjem» på side 146.

Merk: VoiceOver og fullskjermzoom kan ikke brukes samtidig.

VoiceOver-innstillinger

Du kan stille inn VoiceOver til å lese opp hint, øke eller redusere talehastigheten eller gi skrivetilbakemeldinger.

Slå talte tips på eller av: Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver, og trykk på Tal tips-bryteren. Standardinnstillingen er at Tal tips er slått på.

Angi talehastighet for VoiceOver: Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver, og juster Talehastighet-skyveknappen.

Du kan velge hva slags tilbakemelding du skal motta når du skriver. Du kan få VoiceOver til å lese opp tegn, ord, begge deler eller ingenting. Hvis du velger å få lest opp både tegn og ord, leser VoiceOver opp hvert tegn når du skriver det, og leser opp hele ordet når du avslutter det med et mellomrom eller tegnsetting.

Velg tilbakemelding for skriving: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Skrivetilbakemelding. Du kan velge Tegn, Ord, Tegn og ord eller Ingenting for programvaretastaturer og Apple Wireless Keyboard-tastaturer.

<p>Bruke fonetikk</p>	<p>Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver, og trykk på Bruk fonetikk-bryteren for å aktivere denne funksjonen.</p> <p>Bruk denne funksjonen når du skriver eller leser tegn for tegn, så blir det gjort mer tydelig hvilke tegn som leses opp. Når Bruk fonetikk er slått på, leser VoiceOver først opp bokstaven og sier deretter et ord som begynner med denne bokstaven. Hvis du for eksempel skriver bokstaven «f», sier VoiceOver «f» og etter en kort pause «foxtrot».</p>
<p>Tonehøydeendring</p>	<p>Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver, og trykk på Tonehøydeendring-bryteren for å aktivere denne funksjonen.</p> <p>VoiceOver bruker en høyere tonehøyde når en bokstav skrives, og en lavere tonehøyde når en bokstav slettes. VoiceOver bruker også en høyere tonehøyde når det første objektet i en gruppe (for eksempel en liste eller en tabell) leses opp, og en lavere tonehøyde for det siste objektet i en gruppe.</p>

Standardinnstillingen er at VoiceOver bruker språket som er valgt for iPad. Du kan velge et annet språk for VoiceOver.

Endre språket som brukes av VoiceOver: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Internasjonalt > Språk, velg et språk, og trykk på OK.

Noen språk kan påvirkes av regioninnstillingen. Gå til Innstillinger, velg Generelt > Internasjonalt > Regionformat, og velg format.

Angi rotorvalg for nettleasing: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Nettrotor. Trykk på valgene for å markere dem eller fjerne markeringen. Hvis du vil endre plasseringen av et objekt i listen, trykker du på ved siden av objektet og flytter det opp eller ned.

Angi hvilke språk som skal være tilgjengelig i språkrotoren: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Språkrotor, og trykk for å velge språket eller språkene du vil at skal vises i språkrotoren. Hvis du vil endre plasseringen av et språk i listen, trykker du på ved siden av språket og flytter det opp eller ned.

Språkrotoren er alltid tilgjengelig når du har valgt flere enn ett språk.

VoiceOver-bevegelser

Når VoiceOver er slått på, endres bevegelsene som brukes for å styre iPad, slik at du kan høre beskrivelser uten å aktivere knapper. Disse VoiceOver-bevegelserne gjør det mulig å navigere rundt på skjermen og styre enkeltelementer du markerer. Enkelte VoiceOver-bevegelser bruker to, tre eller fire fingre for å trykke og bla. Du får best resultat når du bruker flere enn én finger hvis du slapper av og har litt avstand mellom fingrene på skjermen.

Det er mange måter angi VoiceOver-bevegelser på. Du kan for eksempel utføre et tofingertrykk med to fingre på en hånd eller én finger på hver hånd. Du kan også bruke tomlene. Prøv forskjellige teknikker for å finne ut hva som passer best for deg.

Hvis bevegelsene du gjør, ikke fungerer, kan du prøve raskere bevegelser – spesielt hvis du skal dobbeltrykke eller bla. Når du skal bla, prøver du å stryke fingeren eller fingrene raskt over skjermen.

Øv på bevegelser: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver, og trykk deretter på Øv på VoiceOver-bevegelser. Øv på bevegelsene beskrevet i «VoiceOver-innstillinger», nedenfor. Når du er ferdig med å øve, trykker du på Ferdig.

Utfør blabevegelser med én finger raskt, slik at de kan skilles fra flyttebevegelser.

Her er en oversikt over VoiceOver-bevegelser:

Navigere og lese

- *Trykk:* Tal objekt.
- *Bla mot høyre eller venstre:* Marker neste eller forrige objekt.
- *Bla oppover eller nedover:* Effekten avhenger av Rotorkontroll-innstillingen. Les «Bruke VoiceOver» på side 138.
- *Trykk med to fingre:* Stopp tale for nåværende objekt.
- *Bla oppover med to fingre:* Les alt fra øverst på skjermen.
- *Bla nedover med to fingre:* Les alt fra nåværende plassering.
- *Bla oppover eller nedover med tre fingre:* Bla én side om gangen.
- *Bla mot høyre eller venstre med tre fingre:* Gå til neste eller forrige side (for eksempel på Hjem-skjermen eller i Safari).
- *Trykk med tre fingre:* Les opp status for visning (hvilken side eller hvilke rader vises).
- *Dra nedover med fire fingre:* Gå til det første eller siste elementet på en side.
- *Bla mot høyre eller venstre med fire fingre:* Gå til neste eller forrige del (for eksempel på en nettside).

Markere og aktivere

- *Dobbeltrykk:* Aktiver markert objekt.

- *Trykk på et objekt med én finger, trykk på skjermen med en annen finger («delt trykking»):* Aktiver objekt.
- *Dobbeltrykk og hold (1 sekund) + standard bevegelse:* Bruk en standardbevegelse. Når du utfører bevegelsen hvor du dobbeltrykker og holder, ber du iPad om å tolke den etterfølgende bevegelsen som en standardbevegelse. Du kan for eksempel dobbeltrykke og holde, og deretter, uten løfte fingeren, dra fingeren bortover for å flytte på en bryter.
Når VoiceOver er slått på, kan du bruke standardbevegelser ved å dobbeltrykke med fingeren på skjermen og holde fingeren nede. Det spilles en serie med lyder for å angi at vanlige bevegelser er i bruk. De forblir i bruk til du løfter fingeren, før VoiceOver-bevegelser fortsetter.
- *Dobbeltrykk med to fingre:* Start eller pause (iPod, YouTube eller Bilder). Start eller stopp stoppeklokken.
- *Dobbeltrykk med tre fingre:* Slå lyden av eller på for VoiceOver.
- *Trippeltrykk med tre fingre:* Slå skjermen av eller på.

Rotorkontroll

Rotoren er en virtuell kontroll som fungerer som en fysisk bryter når VoiceOver er slått på. Bruk rotoren til å endre VoiceOver-innstillinger og for å få tilgang til ytterligere kommandoer og funksjoner.

Bruk rotoren: Roter to fingre på iPad-skjermen for å «dreie» skiven og velge objekter på rotoren. Bla opp eller ned for å bruke det valgte objektet.

Resultatet av endringen avhenger av hva du holder på med. Hvis du for eksempel leser tekst i en e-postmelding, kan du bruke rotoren til å bytte mellom å få tekst lest opp ord for ord eller bokstav for bokstav eller linje for linje når du blar oppover eller nedover. Når du navigerer på en nettside, kan du bruke rotor til å velge om du vil høre teksten bokstav for bokstav eller ord for ord, høre kun titlene, høre kun koblingene (alle, besøkte koblinger eller koblinger som ikke er besøkt), høre skjemaelementer eller høre beskrivelser av bilder. Du kan bruke rotoren til å angi om all teksten skal leses opp, eller om du vil hoppe mellom elementer av en bestemt type (for eksempel overskrifter eller koblinger).

Lese tekst

Markere og høre tekst per:

- Tegn
- Ord
- Linje

Navigere på en nettside

Markere og høre tekst per:

- Tegn

- Ord
- Linje
- Overskrift
- Kobling
- Brukte kobling
- Ubrukt kobling
- Kobling på siden
- Skjemakontroll
- Tabell
- Rad (ved navigering i tabell)
- Liste
- Landemerke
- Bilde
- Statisk tekst

Zoom inn eller ut

Skrive inn tekst

Flytte innsetningspunktet og høre tekst per:

- Tegn
- Ord
- Linje

Velge redigeringsfunksjon

Angi språk

Bruke en kontroll

Markere og høre verdier per:

- Tegn
- Ord
- Linje

Justere verdien for kontrollobjektet

Bruke VoiceOver

Lås opp iPad: Marker Lås opp-knappen, og dobbeltrykk på skjermen.

Marker objekter på skjermen: Flytt fingeren over skjermen. VoiceOver identifiserer elementer i det du berører dem. Du kan flytte markeringen systematisk fra ett element til et annet ved å bla til venstre eller høyre med én finger. Elementer markeres fra venstre til høyre og øverst til nederst. Bla til høyre for å gå til neste element, eller dra til venstre for å gå til forrige element.

Trykk på et markert objekt når VoiceOver er slått på: Dobbelttrykk hvor som helst på skjermen.

Les opp teksten for et element, tegn for tegn, ord for ord eller linje for linje: Når elementet er markert, blar du oppover eller nedover med én finger. Bla nedover for å lese neste tegn, eller bla oppover for å lese forrige tegn. Drei rotorkontrollen for å lese ord for ord eller linje for linje.

Flytt en skyveknapp: Bla oppover med én finger for å justere innstillingen opp, eller nedover for å justere den ned. VoiceOver leser opp innstillingen mens du justerer den.

Rull i en liste eller et område på skjermen: Bla oppover eller nedover med tre fingre. Bla nedover for å gå en side nedover, eller bla oppover for å gå en side oppover. Når du blar gjennom sidene i en liste, leser VoiceOver opp hvilke objekter som vises (for eksempel «viser rad 5 til 10»).

Bla kontinuerlig gjennom en liste: Dobbelttrykk, og hold nede fingeren. Når du hører en serie med lyder, kan du flytte fingeren opp eller ned for å bla gjennom listen. Fortløpende rulling varer til du løfter fingeren.

Bruk en indeks: Enkelte lister har en alfabetisk indeks langs høyre side. Du kan ikke markere indeksen ved å flytte mellom elementer. Du må berøre indeksen for å markere den. Når indeksen er markert, blar du oppover eller nedover for å navigere i indeksen. Du kan også dobbelttrykke og deretter dra fingeren oppover eller nedover.

Endre organiseringen av Hjem-skjermen: På Hjem-skjermen markerer du symbolet du vil flytte. Dobbelttrykk og hold fingeren på et symbol, og flytt det. VoiceOver leser opp symbolets plassering i rader og kolonner mens du flytter det. Når du er fornøyd med den nye plasseringen, slipper du symbolet. Du kan flytte flere symboler. Flytt et objekt til venstre eller høyre kant av skjermen for å flytte det til en annen side på Hjem-skjermen. Når du er ferdig med å organisere symbolene, trykker du på Hjem-knappen .

Du kan slå av tale, slå av opplesing av et objekt, slå av skjermen eller få VoiceOver til å lese opp hele skjermen.

Slå av lyden for VoiceOver	Dobbeltrykk med tre fingre. Dobbeltrykk med tre fingre igjen for å starte tale igjen. Hvis du kun vil slå av VoiceOver-lyder, flytter du Lydløsknappen nedover.
Stoppe opplesing av et objekt	Trykk én gang med to fingre. Trykk med to fingre igjen for å fortsette opplesingen. Opplesing begynner igjen automatisk når du markerer et nytt objekt.
Slå av skjermen mens du bruker VoiceOver	Trippeltrykk med tre fingre. Gjenta for å slå skjermen på igjen.
Lese alt innholdet på skjermen fra toppen	Bla opp med to fingre.
Lese innholdet fra nåværende objekt til nederst på skjermen	Bla ned med to fingre.

Du kan høre statusinformasjon om iPad ved å trykke på statuslinjen øverst på skjermen. Dette inkluderer klokkeslett, batteristrøm, Wi-Fi-signalstyrke og mer.

Skrive inn og redigere tekst

Når du markerer et tekstfelt med VoiceOver, kan du bruke det skjermbaserte tastaturet til å skrive inn tekst. Du kan bruke redigeringsfunksjonene til iPad for å klippe ut, kopiere og lime inn i tekstfelter.

Merk: Safari støtter ikke kopiering av nettsideinnhold. Redigeringsfunksjonene fungerer kun i redigerbare tekstfelt.

Skriv inn tekst:

- 1 Bruk VoiceOver til å markere et redigerbart tekstfelt, og dobbeltrykk for å vise innsetningspunktet og det skjermbaserte tastaturet. Hvis feltet allerede inneholder tekst, plasseres innsetningspunktet enten ved begynnelsen eller slutten av teksten. Dobbeltrykk en gang til for å flytte innsetningspunktet til motsatt side. VoiceOver forteller deg hvor innsetningspunktet befinner seg.

Innsetningspunktet og det skjermbaserte tastaturet kan vises automatisk når du markerer et tekstfelt. VoiceOver annonserer når du er i redigeringsmodus — basert på rotorinnstillingen.

- 2 For å skrive, gjør ett av følgende:
  - For touch-skriving flytter du fingeren for å markere en tast, og løfter deretter fingeren for å sette inn tegnet.
  - For standardskriving blar du mot venstre eller høyre for å markere en tast på tastaturet, og dobbeltrykker deretter for å sette inn tegnet.
  - Sett inn et tegn ved å flytte fingeren rundt på tastaturet for å markere en tast, og mens du fortsetter å holde på tasten med én finger, trykk på skjermen med en annen finger.

VoiceOver leser opp tasten når den er markert og leser den opp en gang til når tegnet settes inn.

Skriv inn et tegn med aksent: Dobbeltrykk og hold til du hører en lyd som indikerer at alternative tegn vises, og flytt deretter til venstre eller høyre for å markere og høre alternativene. Løft fingeren for å skrive inn det markerte tegnet.

Flytt innsetningspunktet: Bla oppover eller nedover for å flytte innsetningspunktet framover eller tilbake i teksten. VoiceOver spiller en lyd når innsetningspunktet flyttes og leser opp tegnet som innsetningspunktet flyttes over. Bruk rotoren til å angi om innsetningspunktet skal flyttes tegn for tegn, ord for ord eller linje for linje.

Marker tekst: Bruk rotoren til å velge rediger. Bla opp eller ned for å velge mellom Marker- og Marker alt-funksjonene, og dobbeltrykk. Hvis du velger Marker, blir ordet som er nærmest innsetningspunktet, markert når du dobbeltrykker. Hvis du velger Marker alt, blir hele teksten markert.

Knip for å gjøre markeringen større eller mindre.

Klipp ut, kopier eller lim inn: Forsikre deg om at rotoren er satt til rediger. Når tekst er markert, blar du opp eller ned for å velge Klipp ut, Kopier eller Lim inn og dobbeltrykker.

Angre: Rist iPad-enheten, eller bla til venstre eller høyre for å velge handlingen du vil angre, og dobbeltrykk.

Endre tonehøyde: Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver, og trykk på Bruk tonehøydeendring-bryteren. Når du deretter sletter en bokstav, leses den opp med lavere tonehøyde.

Les opp taster fonetisk: Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver, og trykk på Bruk fonetikk-bryteren. Når du hviler fingeren på en tast, leser VoiceOver opp bokstaven med fonetisk uttale (for eksempel alfa for a, bravo for b, charlie for c og så videre).

Styre VoiceOver med Apple Wireless Keyboard

Du kan styre VoiceOver med et Apple Wireless Keyboard som er sammenkoblet med iPad. Les «Bruke Bluetooth-enheter» på side 45.

VoiceOver-tastaturkommandoene gjør det mulig å navigere på skjermen, markere objekter, lese innholdet på skjermen, justere rotoren og utføre andre VoiceOver-handlinger. Alle tastaturkommandoene (unntatt én) bruker Kontroll-Tilvalg (alt), forkortet i tabellen nedenfor som «VO».

VoiceOver-hjelp leser opp taster eller tastaturkommandoer mens du skriver dem. Du kan bruke VoiceOver-hjelp for å lære om tastaturlayouten og handlingene som er knyttet til tastekombinasjoner.

VoiceOver-tastaturkommandoer

VO = Kontroll-Tilvalg (alt)

Les alt, med utgangspunkt i nåværende posisjon	VO-A
Les fra toppen	VO-B
Flytt til statuslinjen	VO-M
Trykk på Hjem-knappen	VO-H
Marker neste eller forrige objekt	VO-høyrepil eller VO-venstrepil
Trykk på et objekt	VO-mellomrom
Dobbeltrykk med to fingre.	VO-«-»
Marker neste eller forrige rotorobjekt	VO-pil opp eller VO-pil ned
Marker neste eller forrige talerotorobjekt	VO-Kommando-venstrepil eller VO-Kommando-høyrepil
Juster talerotorobjektet	VO-Kommando-pil opp eller VO-Kommando-pil ned
Slå lyden for VoiceOver av eller på	VO-S
Slå skjermteppe på eller av	VO-Skift-S
Slå på VoiceOver-hjelp	VO-K
Gå tilbake til forrige skjerm, eller slå av VoiceOver-hjelp	Esc

Hurtignavigering

Slå på Hurtignavigering for å styre VoiceOver ved hjelp av piltastene. Hurtignavigering er slått av som standard.

Slå Hurtignavigering på eller av	Venstrepil-høyrepil
Marker neste eller forrige objekt	Høyrepil eller venstrepil
Marker neste eller forrige objekt angitt av rotorinnstillingen	Pil opp eller pil ned
Marker første eller siste objekt	Kontroll-pil opp eller Kontroll-pil ned
«Trykk» på et objekt	Pil opp-pil ned
Bla opp, ned, til venstre eller til høyre.	Tilvalg-pil opp, Tilvalg-pil ned, Tilvalg-venstrepil eller Tilvalg-høyrepil
Endre rotoren	Pil opp-venstrepil eller pil opp-høyrepil

Bruke Kart

Med VoiceOver kan du zoome inn eller ut, markere nåler og få informasjon om steder.

Zoom inn eller ut: Bruk rotoren til å velge zoommodus, og bla deretter opp eller ned for å zoome inn eller ut.

Marker en nål: Berør en nål, eller bla til venstre eller høyre for å gå fra ett objekt til et annet.

Vis informasjon om et sted: Når en nål er markert, dobbeltrykker du for å vise informasjonsflagget. Bla til venstre eller høyre for å markere flagget, og dobbeltrykk for å vise informasjonssiden.

Bruke en leselist sammen med VoiceOver

Klargjøre en leselist

Du kan bruke en Bluetooth-leselist for å lese VoiceOver-utdata som punktskrift. I tillegg kan du bruke leselister med inndatataster og andre kontroller brukes for å styre iPad når VoiceOver er slått på. iPad fungerer sammen med de fleste populære trådløse leselister. Du finner en liste over leselister som støttes, på www.apple.com/no/accessibility/voiceover/devicesupport.

Klargjør en leselist:

- 1 Slå på leselisten.
- 2 Slå på Bluetooth på iPad.
I Innstillinger velger du Generelt > Bluetooth og trykker på Bluetooth-bryteren.
- 3 Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Punktskrift, og velg leselisten.

Slå forkortet punktskrift på eller av: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Punktskrift, og trykk på Forkortet punktskrift-bryteren.

Velge språk

Leselisten bruker språket som er valgt for Talekontroll. Standardinnstillingen er at dette er språket som er valgt for iPad i Innstillinger > Internasjonalt > Språk. Du kan bruke VoiceOver-språkinnstillingen til å velge et annet språk for VoiceOver og leselister.

Angi hvilket språk VoiceOver skal bruke: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Internasjonalt > Talekontroll, og velg deretter et språk.

Hvis du endrer språket som brukes på iPad, er det mulig at du må tilbakestille språket for VoiceOver og leselisten.

Styre VoiceOver med leselisten

Du kan angi at cellen lengst til venstre eller høyre på leselisten skal brukes for systemstatus og annen informasjon:

- Annonseringsloggen inneholder en ulest melding
- Den gjeldende meldingen i annonseringsloggen har ikke blitt lest
- Lyden er slått av for VoiceOver-tale
- Det er lite strøm igjen på iPad (mindre enn 20 %)
- iPad bruker liggende visningsformat

- Skjermvisning er slått av
- Den gjeldende linjen inneholder mer tekst til venstre
- Den gjeldende linjen inneholder mer tekst til høyre

Angi at cellen lengst til venstre eller høyre skal brukes for statusinformasjon: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Punktskrift > Statuscelle, og trykk deretter på Venstre eller Høyre.

Få en utfyllende beskrivelse av statuscellen: Trykk på markørhentetasten for statuscellen på leselisten.

Zoom

Zooming er en tilgjengelighetsfunksjon som gjør det mulig å forstørre hele skjermen slik at du kan se hva som er på skjermen.

Slå zooming på eller av: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet > Zoom, og trykk på Zoom-bryteren. Du kan også bruke Trippelklikk på Hjem (les «Trippelklikk på Hjem» på side 146).

Zoom inn eller ut: Dobbelttrykk på skjermen med tre fingre. Standardinnstillingen er at skjermen forstørres med 200 prosent. Hvis du endrer forstørrelsen manuelt (ved å bruke trykk-og-flytt-bevegelsen som beskrives nedenfor), går iPad automatisk tilbake til denne forstørrelsen når du zoomer inn ved å dobbelttrykke med tre fingre.

Øk forstørrelsen: Trykk, og flytt oppover med tre fingre for å øke forstørrelse eller nedover for å redusere forstørrelsen. Trykk-og-flytt-bevegelsen ligner på dobbelttrykking, bortsett fra at du ikke løfter fingrene for trykk nummer to – i stedet flytter du fingrene på skjermen.

Naviger rundt på skjermen: Når visningen er zoomet inn, flytter du på skjermen med tre fingre. Hold én finger nær kanten av skjermen for å panorere til den siden av skjermbildet. Flytt fingeren nærmere kanten for å panorere raskere. Når du åpner en ny skjerm, vises alltid delen øverst og midt på skjermen.

Når du bruker zoom sammen med et Apple Wireless Keyboard (se «Styre VoiceOver med Apple Wireless Keyboard» på side 141), følger skjermbildet innsettingspunktet, slik at det alltid er midt på skjermen.

Stor tekst

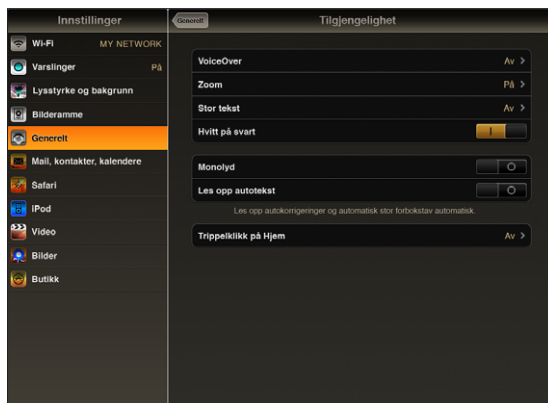
Med Stor tekst kan du gjøre teksten i Mail og Notater større. Du kan velge mellom tekst på 20, 24, 32, 40, 48 og 56 punkter.

Angi tekststørrelsen: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet, trykk på Stor tekst, og trykk på tekststørrelsen du vil bruke.

Hvitt på svart

Med Hvitt på svart kan du invertere fargene på iPad-skjermen, noe som kan gjøre det enklere å lese teksten. Når Hvitt på svart er slått på, ser skjermen ut som et negativt bilde.

Inverter fargene på skjermen: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet, og trykk på «Hvitt på svart».

Monolyd

Med Monolyd kombineres lyden fra venstre og høyre kanal til et monosignal som spilles på begge sider. Dette gjør det mulig for brukere med dårlig hørsel på ett øre å høre hele lydsignalet med det andre øret.

Slå Monolyd på eller av: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet, og trykk på Monolyd-knappen.

Les opp autotekst

Hvis opplesing av autotekst er aktivert, blir tekstrettinger og forslag iPad kommer med mens du skriver, lest opp.

Slå opplesing av autotekst på eller av: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet, og trykk på Les opp autotekst-knappen.

Opplesing av autotekst fungerer også sammen med VoiceOver eller zooming.

Trippelklikk på Hjem

Med funksjonen Trippelklikk på Hjem kan du slå på eller av noen av Tilgjengelighet-funksjonene når du trykker på Hjem-knappen raskt tre ganger. Du kan angi at Trippelklikk på Hjem skal slå VoiceOver på eller av, slå Hvitt på svart på eller av eller spørre om du vil trippelklikke på Hjem-knappen for å:

- Slå VoiceOver på eller av
- Slå zooming på eller av
- Slå Hvitt på svart på eller av

Standardinnstillingen er at Trippelklikk på Hjem er slått av.

Angi funksjon for Trippelklikk på Hjem: Gå til Innstillinger, og velg Generelt > Tilgjengelighet > Trippelklikk på Hjem, og velg funksjonen du vil bruke.

Spesialtekst og andre nyttige funksjoner

Mange standardfunksjoner på iPad bidrar også til å gjøre den mer tilgjengelig for alle brukere, inkludert brukere med svekket syn eller hørsel.

Tastatur i widescreenformat

Alle de innebygde iPad-programmene viser et større skjermbasert tastatur når du roterer iPad til liggende visning. Du kan også bruke en iPad Keyboard Dock eller et Apple Wireless Keyboard-tastatur for å skrive.

Minste tillatte fontstørrelse for Mail-meldinger

Du kan gjøre det enklere å lese meldinger i Mail ved å velge Liten, Middels, Stor, Ekstra stor eller Enorm som minste fontstørrelse for meldingstekst. Les «Mail» på side 159.

Særlige behov i Mac OS X

Ta i bruk funksjonene for særlige behov i Mac OS X når du bruker iTunes til å synkronisere informasjon og innhold fra iTunes-biblioteket til iPad. I Finder velger du Hjelp > Mac-hjelp og søker etter «særlige behov».

Hvis du vil vite mer om funksjoner for tilgjengelighet på iPad, går du til www.apple.com/no/accessibility.

Spesialtekst

Du kan slå på visning av spesialtekst for videoer i Video-innstillinger. Les «Video» på side 163.

Om innstillinger

Bruk Innstillinger til å tilpasse programmer på iPad, stille inn dato og tid, konfigurere nettverksforbindelsen og endre andre innstillinger for iPad.

Flymodus

Flymodus (kun på iPad Wi-Fi + 3G) deaktiverer de trådløse funksjonene på iPad slik at den er kompatibel med retningslinjene.

Slå Flymodus på eller av: >: Trykk på Innstillinger, og slå Flymodus på eller av.

Når flymodus er på, vises et lite ✈ i statuslinjen øverst på skjermen. Ingen Wi-Fi- eller Bluetooth-signaler sendes ut, og GPS-mottak er slått av. Dette deaktiverer mange av funksjonene på iPad. Du kan ikke:

- sende og motta e-postmeldinger
- surfe på Internett
- synkronisere kontakter, kalendere og bokmerker med MobileMe eller Exchange
- streame YouTube-videoer
- vise værmeldinger
- finne ut hvor du er på kartet
- Bruk iTunes Store, iBookstore eller App Store
- bruke Game Center

Hvis flyselskapet og gjeldende lover og regler tillater det, kan du fortsette å bruke iPad til å:

- Lytt til musikk og se videoer
- vise kalenderen

- vise bilder
- skrive notater
- lese e-postmeldinger som oppbevares på iPad

Hvis det er tilgjengelig, og flyselskapet og gjeldende lover og regler tillater det, kan du slå på Wi-Fi igjen slik at du kan:

- sende og motta e-postmeldinger
- surfe på Internett
- synkronisere kontakter, kalendere og bokmerker
- streame YouTube-videoer
- Bruk iTunes Store, iBookstore eller App Store
- bruke Game Center

Det er også mulig at du har lov til å slå på Bluetooth og bruke Bluetooth-enheter med iPad.

VPN

Denne innstillingen vises når du konfigurerer et VPN-nettverk. Les «VPN-tilgang» på side 166.

Slå VPN på eller av: Trykk på VPN for å slå det av eller på.

Konfigurere VPN: Velg Generelt > Nettverk > VPN.

Wi-Fi

Wi-Fi-innstillingene avgjør om iPad kobler til Wi-Fi-nettverk i nærheten for å få tilgang til Internett. Hvis du ikke har tilgang til et Wi-Fi-nettverk, eller hvis du har slått av Wi-Fi, kobler iPad til Internett via mobilnettverket (kun på iPad Wi-Fi + 3G).

Slå Wi-Fi på eller av: Velg Wi-Fi, og slå Wi-Fi på eller av.

Koble til et Wi-Fi-nettverk: Velg Wi-Fi, vent et øyeblikk mens iPad finner nettverkene som er innenfor rekkevidde, og velg et nettverk. Hvis det er nødvendig, oppgir du passordet og trykker på Koble til. (Nettverk som krever passord, vises med et låssymbol)

Når du først har koblet til et Wi-Fi-nettverk, vil iPad automatisk koble til nettverket når det er innenfor rekkevidde. Hvis flere enn ett tidligere nettverk er tilgjengelige, kobler iPad seg til det nettverket du brukte sist.

Når iPad er koblet til et Wi-Fi-nettverk, viser Wi-Fi-symbolet i statuslinjen øverst på skjermen signalstyrken. Jo flere streker, jo sterkere signal.

Still inn iPad til å spørre om du vil koble til et nytt nettverk: Velg Wi-Fi, og slå «Spør før tilkoblinger» på eller av.

Når du prøver å få tilgang til Internett, for eksempel ved hjelp av Safari eller Mail, og du ikke er innenfor rekkevidden til et Wi-Fi-nettverk du har brukt tidligere, gjør denne innstillingen at iPad søker etter et nytt nettverk. iPad viser en liste med tilgjengelige Wi-Fi-nettverk du kan velge blant. Nettverk som krever passord, vises med et låssymbol . Hvis «Spør før tilkobling» er slått av, og du ikke er innenfor rekkevidden til et mobilnettverk eller et nettverk du har brukt tidligere, må du koble til et nettverk manuelt for å få tilgang til Internett.

Få iPad til å glemme et nettverk, slik at den ikke kobler til automatisk: Velg Wi-Fi, og trykk på ved siden av et nettverk du har vært koblet til tidligere. Deretter trykker du på «Glem dette nettverket».

Koble til et lukket Wi-Fi-nettverk: Hvis du vil koble til et Wi-Fi-nettverk som ikke vises i listen over nettverk, velger du Wi-Fi > Annet og skriver inn nettverksnavnet. Hvis nettverket krever et passord, trykker du på Sikkerhet, trykker på sikkerhetstypen nettverket bruker, og skriver inn passordet.

Du må kjenne nettverksnavnet, passordet og sikkerhetstypen hvis du vil koble til et lukket nettverk.

Enkelte Wi-Fi-nettverk kan kreve at du oppgir ytterligere informasjon, for eksempel klient-ID eller statisk IP-adresse. Spør nettverksadministratoren om hvilke innstillinger du skal bruke.

Tilpass innstillinger for tilkobling til et Wi-Fi-nettverk: Velg Wi-Fi, og trykk på ved siden av et nettverk.

Varslinger

Denne innstillingen vises første gangen du åpner et program, for eksempel Game Center, som bruker Apples push-varslingstjeneste. Programmer bruker push-meldinger for å varsle om at ny informasjon er tilgjengelig, selv når programmet ikke er i bruk. Meldingene varierer avhengig av hvilket program de kommer fra, men kan inkludere tekst eller lyd eller merker med et tall på programsymbolet på Hjem-skjermen. Du kan slå av varsling hvis du ikke ønsker å bli varslet, eller hvis du vil spare strøm.

Slå all varsling på eller av: Trykk på Varsling, og slå deretter Varsling på eller av.

Slå lyder, varsling eller merker på eller av for et program: Trykk på Varsling, velg et program fra listen, og velg hvilke typer varsler du vil slå på eller av.

Mobildata

Bruk Mobildata-innstillinger (kun på iPad Wi-Fi + 3G) til å slå dataroaming på eller av, endre kontoinformasjonen eller legge til PIN-kode for å låse mikro-SIM-kortet.

Slå mobildatanettverket på eller av: Velg Mobildata, og slå deretter Mobildata på eller av.

Slå dataroaming på eller av: Velg Dataroaming, og slå deretter dataroaming på eller av.

Vis kontoinformasjonen din: Hvis du vil se eller endre kontoinformasjonen, trykker du på Vis konto.

Legge til en SIM PIN-kode: Hvis du vil legge til en PIN-kode for å låse Mikro-SIM-kortet, trykker du på SIM PIN-kode.

Lysstyrke og bakgrunn

Bruk lysstyrkeinnstillinger til å justere lysstyrken på skjermen til et behagelig nivå. Bruke bakgrunnsbildeinnstillinger til å tilpasse iPad.

Justere lysstyrken på skjermen: Velg Lysstyrke, og flytt på skyveknappen.

Angi om iPad skal justere lysstyrken på skjermen automatisk: Velg Lysstyrke, og slå Autolysstyrke på eller av. Hvis Autolysstyrke er slått på, justerer iPad automatisk lysstyrken på skjermen slik at den er best mulig i forhold til lyset i omgivelsene.

Et bakgrunnsbilde vises når du låser opp iPad og på Hjem-skjermer. Du kan velge et av bildene som fulgte med iPad, et bilde du har arkivert på iPad, eller et bilde fra bildebiblioteket ditt.

Angi bakgrunnsbilde: Velg Bakgrunn, velg et bilde og gjør ett av følgende:

- *Hvis du vil bruke bildet som bakgrunn for låst skjerm, trykker du på Bruk på låst skjerm.*
- *Hvis du vil bruke bildet som bakgrunn for Hjem-skjermen, trykker du på Bruk på Hjem-skjerm.*
- *Hvis du vil bruke bildet som bakgrunn for både låst skjerm og Hjem-skjerm, trykker du på Bruk på begge.*

Bilderamme

Bilderamme-modus gjør iPad til en animert bilderamme. Velg hvilke overganger og bilder som skal vises. Velg om du vil zoome inn på ansikter og om bilder skal mikses.

Aktivere Bilderamme: Trykk på på låseskjermen.

Generelt

Generelt-innstillingene omfatter dato og tid, sikkerhet, nettverk og andre innstillinger som påvirker flere programmer. Du finner også informasjon om iPad og kan nullstille iPad til originalinnstillingene.

Om

Velg Generelt > Om for å finne informasjon om iPad, blant annet:

- Nettverksinformasjon

- Antall sanger, videoer, bilder og programmer
- Samlet lagringskapasitet
- Ledig plass
- Programvareversjon
- Modell- og serienumre
- Adresser for mobildata (kun iPad Wi-Fi + 3G), Wi-Fi og Bluetooth
- Firmwareversjon for modemmet til mobilsenderen (kun iPad Wi-Fi + 3G)
- IMEI-nummer (IMEI = International Mobile Equipment Identity) og ICCID-nummer (ICCID = Integrated Circuit Card Identifier, eller smartkort) (kun iPad Wi-Fi + 3G)
- Informasjon om regelverk og juridiske forhold

Bruk (kun iPad Wi-Fi + 3G)

Vis batterinivå som prosent: Slå på Batteriprosent for å vise ladingsprosentandelen for batteriet ved siden av batterisymbolet i øverste høyre hjørne.

Se mobildatanettverksdata: Se mengden data som er sendt og mottatt via mobilnettverket.

Nullstill bruksstatistikken: Trykk på Nullstill statistikk for å slette akkumulert data og statistikk.

Lyder

Juster volumet for varsler: Velg Generelt > Lyder, og flytt på skyveknappen. Hvis det ikke spilles av en sang eller video, kan du bruke volumknappene på siden av iPad.

Angi varsel- og effektlyder: Velg Generelt > Lyder, og slå objekter på eller av.

Du kan stille inn iPad til å varsle med lyd når du:

- mottar en ny e-postmelding
- sender en e-postmelding
- har en kalenderhendelse du har lagt inn varsling for
- låser iPad
- skriver på tastaturet

Nettverk

Bruk Nettverk-innstillingene til å konfigurere en VPN-forbindelse (VPN = Virtual Private Network) eller få tilgang til Wi-Fi-innstillingene.

Legg til en ny VPN-konfigurasjon: Velg Generelt > Nettverk > VPN > Legg til VPN-konfigurasjon.

VPN-nettverk brukes i firmaer for å gjøre det mulig å sende privat informasjon på en sikker måte over et nettverk som ikke er privat. Det er mulig at du må konfigurere VPN for eksempel for å få tilgang til e-postkontoen på jobben din, på iPad.

iPad kan koble til VPN-nettverk som bruker L2TP-, PPTP- eller Cisco IPSec-protokollene. VPN fungerer via både Wi-Fi-forbindelser og mobildatanettverk (kun iPad Wi-Fi + 3G).

Spør nettverksadministratoren om hvilke innstillinger du skal bruke. Hvis du har konfigurert VPN på datamaskinen, kan du i de fleste tilfeller bruke de samme VPN-innstillingene på iPad.

Når du har angitt VPN-innstillinger, vises en VPN-bryter i Innstillinger-menyen, som du kan bruke til å slå VPN på eller av med.

VPN kan konfigureres automatisk av en konfigurasjonsprofil. Les «Bruke konfigurasjonsprofiler» på side 165.

Endre en VPN-konfigurasjon: Velg Generelt > Nettverk > VPN, og trykk på konfigurasjonen du vil oppdatere.

Slå VPN på eller av: Trykk på Innstillinger, og slå deretter VPN på eller av. Når VPN er på, vises **VPN** i statuslinjen øverst på skjermen.

Slett en VPN-konfigurasjon: Velg Generelt > Nettverk > VPN, trykk på den blå pilen til høyre for konfigurasjonsnavnet, og trykk deretter på Slett VPN nederst på konfigurasjonsskjermen.

Bluetooth

iPad kan kobles trådløst til et Apple Wireless Keyboard-tastatur og til Bluetooth-hodetelefoner. Les «Bruke Bluetooth-enheter» på side 45.

Slå Bluetooth på eller av: Velg Generelt > Bluetooth, og slå Bluetooth på eller av. Når Bluetooth er på, vises Bluetooth-symbolet i statuslinjen øverst på skjermen.

Stedstjenester

Stedstjenester gjør det mulig for programmer som Kart å samle inn og bruke data basert på hvor du befinner deg. Stedstjenester kobler ikke dataene som samles inn med din personlige informasjon. Den omtrentlige posisjonen din bestemmes ved hjelp av tilgjengelig informasjon fra Wi-Fi-nettverk i nærheten (hvis Wi-Fi er aktivert). iPad Wi-Fi + 3G bruker også mobilnettverk og GPS til å bestemme posisjonen din.

Når et program bruker stedstjenester, vises i statuslinjen.

Alle programmer som bruker stedstjenester vises på Stedstjenester-innstillingsskjermen, og du vil kunne se om stedstjenester er slått på eller av for det aktuelle programmet. vises ved de programmene som har bedt om plasseringen din i løpet av det siste døgnet. Du kan slå av stedstjenester for noen eller alle programmene hvis du ikke vil bruke denne funksjonen. Hvis du slår av stedstjenester, blir du bedt om å slå på funksjonen igjen neste gang et program prøver å bruke denne funksjonen.

Slå stedstjenester på eller av for alle programmer: Velg Generelt > Stedstjenester, og slå stedstjenester på eller av.

Slå stedstjenester på eller av for noen programmer: Velg Generelt > Stedstjenester, og slå stedstjenester på eller av.

Du kan spare strøm ved å slå av stedstjenester når du ikke bruker denne funksjonen.

Spotlight-søk

Du kan angi hvilke innholdstyper du vil søke etter med Spotlight på iPad.

Angi innholdstyper for Spotlight-søk: Velg Generelt > Spotlight-søk, og trykk deretter på et objekt for å markere det eller fjerne markeringen.

Angi rekkefølge for søkeresultater: Velg Generelt > Spotlight-søk, trykk på ☰ ved siden av et objekt, og endre rekkefølgen ved å flytte det oppover eller nedover.

Autolås

Angi at Autolås skal slå av skjemen og hindre utilsiktet trykking på iPad.

Angi hvor lang tid det skal gå før iPad låses: Velg Generelt > Autolås, og velg et tidsrom.

Kodelås

Standardinnstillingen er at det ikke kreves kode for å låse opp iPad. Du kan øke sikkerheten ved å ta i bruk en kode.

Angi en kode: Velg Generelt > Kodelås, angi en firesifret kode, og oppgi den igjen for å bekrefte. iPad krever da at du oppgir koden for å låse opp enheten og når du skal vise kodelåsinnstillingene.

Slå koden av: Velg Generelt > Kodelås > Slå av kode, og skriv inn koden.

Endre koden: Velg Generelt > Kodelås, oppgi koden, og trykk på Endre kode. Skriv inn koden på nytt, skriv inn den nye koden og bekreft ved å gjøre det en gang til.

Hvis du glemmer koden, må du gjenopprette programvaren på iPad. Les «Fjerne en sikkerhetskopi» på side 171.

Angi hvor lang tid det skal gå før koden må oppgis: Velg Generelt > Kodelås, og skriv inn koden. Velg Krev kode, og velg hvor lang tid som skal gå med inaktivitet før iPad låses og du må oppgi en kode for å låse den opp.

Slå Enkel kode på eller av: Velg Generelt > Kodelås, og slå Enkel kode på eller av.

En Enkel kode er et firesifret tall. Hvis du vil øke sikkerheten, slå du av Enkel kode og bruker en lengre kode som består av en kombinasjon av tall, bokstaver, tegnsetting og spesialtegn.

Slå Bilderamme på eller av: Velg Generelt > Kodelås, og slå Bilderamme på eller av.

Når Bilderamme er på, viser iPad bildene dine på den låste skjermen. Les «Bilderamme» på side 150.

Slett alle data etter ti mislykkede forsøk på å skrive inn riktig kode: Velg Generelt > Kodelås, oppgi koden, og trykk på Slett data for å aktivere.

Etter ti mislykkede forsøk på å skrive inn riktig kode, endres alle innstillinger til standardinnstillinger, all informasjonen og alt medieinnholdet på enheten slettes, og databeskyttelse aktiveres ved at krypteringsnøkkelen til dataene, som er kryptert med 256-bits AES-kryptering, fjernes.

Restriksjoner

Du kan angi restriksjoner for bruk av enkelte programmer og iPod-innhold på iPad. For eksempel kan foreldre legge inn en begrensning som gjør at musikk med potensielt upassende innhold ikke skal vises, eller de kan slå av tilgangen til YouTube.

Slå på restriksjoner:

- 1 Velg Generelt > Restriksjoner, og trykk deretter på Aktiver restriksjoner.
- 2 Angi en firesifret sikkerhetskode.
- 3 Skriv inn sikkerhetskoden på nytt.

Slå av restriksjoner: Velg Generelt > Restriksjoner, og oppgi deretter sikkerhetskoden. Trykk på Deaktiver restriksjoner, og oppgi sikkerhetskoden på nytt.

Hvis du glemmer koden, må du gjenopprette programvaren på iPad fra iTunes. Les «Fjerne en sikkerhetskopi» på side 171.

Angi restriksjoner for programmer: Angi hvilke restriksjoner du vil aktivere, ved å slå de individuelle kontrollene på eller av. Standardinnstillingen er at alle kontrollene er på (ingen restriksjoner). Trykk på et objekt for å slå det av og aktivere restriksjon på bruk av objektet.

Safari deaktiveres, og symbolet vises ikke på Hjem-skjermen. Du kan ikke bruke Safari for å surfe på Internett, og du får ikke tilgang til Web Clip-koblinger. Det er mulig at andre programmer fra tredjepartsleverandører tillater nettslesing selv om Safari er deaktivert.

YouTube deaktiveres, og symbolet vises ikke på Hjem-skjermen.

iTunes Store deaktiveres, og symbolet vises ikke på Hjem-skjermen. Du kan ikke lytte til musikkprøver eller kjøpe og laste ned innhold.

Installering av programmer er deaktivert, og App Store-symbolet er fjernet fra Hjem-skjermen.

Sletting av programmer fra iPad er deaktivert. vises ikke på programsymboler når du tilpasser Hjem-skjermen.

Stedstjenester-innstillingen kan ikke endres.

Mail-kontoinnstillinger kan ikke endres.

Begrens kjøp fra programmer: Slå av Kjøp i program. Når denne funksjonen er aktivert, kan du kjøpe ekstrainnhold eller -funksjoner i programmer du har lastet ned fra App Store.

Angi restriksjoner for innhold: Trykk på Aldersgrenser for, og velg et land i listen. Deretter kan du angi restriksjoner ved hjelp av aldersgrensesystemet som brukes i dette landet, for følgende innholdskategorier:

- Musikk og podcaster
- Filmer
- TV-programmer
- Programmer

Hvis du for eksempel vil bruke det amerikanske systemet, og du kun vil tillate filmer med aldersgrensen «PG» eller yngre, trykker du på Filmer og velger PG fra listen.

Merk: Ikke alle land eller områder har aldersgrensesystemer.

Begrens flerspillerspill: Slå av flerspillerspill.

Når flerspillerspill er slått av, kan du ikke be om å konkurrere eller sende eller motta invitasjoner for å spille spill eller legge til venner i Game Center.

Begrense muligheten til å legge til venner Slå av Legge til venner.

Når Legge til venner er slått av, kan du ikke sende eller motta venneforespørsler i Game Center. Du kan fortsette å spille med eksisterende venner hvis Flerspillerspill er slått på.

Dato og tid

Disse innstillingene gjelder tidsangivelsen som vises i statuslinjen øverst på skjermen, og i verdensklokker og kalendere.

Angi om iPad skal vise en 24-timersklokke eller en 12-timersklokke: Velg Generelt > Dato og tid, og slå deretter 24-timersklokke på eller av. (Det er mulig at 24-timerstid ikke er tilgjengelig i alle land eller områder.)

Angi en tidssone: Velg Generelt > Dato og tid > Tidssone. Skriv inn navnet på en by i søkefeltet.

Still inn dato og tid: Velg Generelt > Dato og tid > Still inn dato og tid.

Tastatur

Slå Automatisk stor bokstav på eller av: Velg Generelt > Tastatur, og slå Automatisk stor bokstav på eller av.

Standardinnstillingen er at iPad starter ord etter et returtegn eller et skille tegn som avslutter en setning, med stor bokstav.

Slå autokorrigerings på eller av: Velg Generelt > Tastatur, og slå Autokorrigerings på eller av.

Vanligvis vil iPad automatisk foreslå rettinger eller fullføre ord mens du skriver hvis tastaturet for det språket du velger, har en ordliste.

Kontroller staving mens du skriver: Velg Generelt > Tastatur, og slå Stavekontroll på eller av.

Aktiver låsetasten (Caps Lock): Velg Generelt > Tastatur, og slå Aktiver Caps Lock på eller av.

Hvis Caps Lock er aktivert og du dobbeltrykker på Skift-tasten ⇧ på tastaturet, vil alle bokstavene du skriver, være store. Skift-tasten skifter farge til blå når låsetasten er på.

Slå «.»-snarveien på eller av: Velg Generelt > Tastatur, og slå «.»- snarveien på eller av.

Med «.»-snarveien kan du dobbeltrykke på mellomromstasten for å skrive et punktum etterfulgt av et mellomrom. Standardinnstillingen er at funksjonen er aktivert.

Legg til tastaturer for andre språk: Velg Generelt > Tastaturer > Internasjonale tastaturer > Legg til nytt tastatur, og trykk på tastaturene du vil legge til.

Endre en tastaturlayout: Gå til Generelt > Tastaturer > Internasjonale tastaturer, og velg et tastatur. For enkelte språk er det mulig å endre layout for skjermtastaturet og for det eksterne maskinvaretastaturet.

Internasjonalt

Bruk Internasjonalt-innstillingene for å angi språket som skal brukes på iPad, slå tastaturer for forskjellige språk på eller av, og angi dato-, tids- og telefonnummerformater for området du befinner deg i. Du kan også velge kalenderformat.

Angi hvilket språk iPad skal bruke: Velg Generelt > Internasjonalt > Språk, velg språket du vil bruke, og trykk deretter på Ferdig.

Slå internasjonale tastaturer på eller av: Velg Generelt > Internasjonalt > Tastaturer, og legg til tastaturene du vil bruke.

Hvis flere enn ett tastatur er slått på, kan du vise en meny hvor du kan velge mellom tastaturene, ved å holde fingeren på på tastaturet. Les «Internasjonale tastaturer» på side 19.

Angi format for dato, tid og telefonnummer: Velg Generelt > Internasjonalt > Regionformat, og angi hvor du befinner deg.

Regionformatet påvirker også hvilket språk som brukes for dager og måneder som vises i innebygde iPad-programmer.

Velg kalenderformat: Velg Generelt > Internasjonalt > Kalender, og velg kalenderformatet du vil bruke, for eksempel gregoriansk eller buddhistisk.

Tilgjengelighet

Hvis du vil slå på tilgjengelighetsfunksjoner, velger du Tilgjengelighet og velger funksjonene du vil bruke. Les Kapittel 18, «Tilgjengelighet,» på side 132.

Nullstille iPad

Nullstill alle innstillinger: Velg Generelt > Nullstill > Nullstill alle innstillinger.

Oppgi koden hvis du har en. Alle innstillinger nullstilles. Informasjon, for eksempel kontaktinformasjon og kalendere, og mediefiler, for eksempel sanger og videoer, slettes ikke.

Slett alt innhold og alle innstillinger: Velg Generelt > Nullstill > Slett alt innhold og alle innstillinger.

Oppgi koden hvis du har en. Dette tilbakestiller alle iPad-innstillinger til originalinnstillingene og sletter all informasjon og alt medieinnhold.

Nullstill nettverksinnstillinger: Velg Generelt > Nullstill > Nullstill nettverksinnstillinger.

Oppgi koden hvis du har en. Når du nullstiller nettverksinnstillingene, slettes listen over tidligere nettverk og VPN-innstillinger som ikke er installert av en konfigurasjonsprofil. Wi-Fi-tilkoblingen blir slått av og deretter på igjen, så enheten blir koblet fra nettverket den er tilkoblet. Wi-Fi- og «Spør før tilkoblinger»-innstillinger blir værende på.

Hvis du vil fjerne VPN-innstillinger som er installert av en konfigurasjonsprofil, velger du Innstillinger > Generelt > Profil, markerer profilen, og trykker på Fjern.

Nullstill tastaturordlisten: Velg Generelt > Nullstill > Nullstill tastaturordlisten.

Oppgi koden hvis du har en. Du legger til ord i tastaturordlisten ved å avvise ord iPad foreslår mens du skriver. Trykk på et ord for å avvise rettelsen og legge til ordet i tastaturordlisten. Hvis du nullstiller tastaturordlisten, slettes alle ordene du har lagt til.

Gjenopprett standardlayouten for Hjem-skjermen: Velg Generelt > Nullstill > Nullstill layout på Hjem-skjerm for å nullstille Hjem-skjermen til originalinnstillingene.

Nullstille stedsadvarsler: Velg Generelt > Nullstill > Nullstill stedsadvarsler, og oppgi koden hvis du har en.

Stedsadvarsler er forespørsler som kommer fra programmer (for eksempel Kart) om å bruke stedstjenester i programmet. iPad slutter å vise en stedsadvarsel for et program andre gangen du trykker OK. Trykk på Nullstill stedsadvarsler for å gjenopta advarslene.

E-post, kontakter, kalendere

Bruk Mail-, Kontakter- og Kalendere-innstillinger til å konfigurere og tilpasse kontoer for iPad:

- Microsoft Exchange
- MobileMe
- Google e-post
- Yahoo! Mail
- AOL
- Andre POP- og IMAP-e-postsystemer

- LDAP-kontoer for Kontakter
- CalDAV- eller iCalendar-kontoer (.ics) for kalendere

Kontoer

I Kontoer-delen kan du konfigurere kontoer på iPad. Kontoinnstillingene som vises, avhenger av kontotypen du konfigurerer. Tjenesteleverandøren eller administratoren din bør kunne skaffe deg den informasjonen du må oppgi.

Hvis du vil ha mer informasjon, leser du:

- «Legge til kontoer for e-post, kontakter og kalendere» på side 32
- «Synkronisere og legge til kontakter» på side 86
- «Abonnere på kalendere» på side 82

Endre kontoinnstillinger: Velg «E-post, kontakter, kalendere», velg en konto, og utfør deretter de endringene du vil gjøre.

Endringer du gjør i kontoinnstillingene på iPad, blir *ikke* synkronisert med datamaskinen. Dette gjør det mulig å konfigurere kontoen for bruk på iPad uten at det påvirker innstillingene på datamaskinen.

Avslutt bruk av en konto: Velg «E-post, kontakter, kalendere», velg en konto, og slå Konto av.

Hvis en konto er slått av, vil ikke iPad vise kontoen eller sende eller sjekke e-post eller synkronisere annen informasjon med den kontoen før du slår den på igjen.

Endre avanserte innstillinger: Velg «E-post, kontakter, kalendere», velg en konto, trykk på Avansert, og gjør deretter ett av følgende:

- *Hvis du vil angi om utkast, sendte meldinger og slettede meldinger skal arkiveres på iPad eller eksternt på en e-posttjener (kun IMAP-kontoer), trykker du på Utkast-postkasse eller Slettet-postkasse.*

Hvis du arkiverer meldinger på iPad, kan du lese dem også når iPad ikke er koblet til Internett.

- *Hvis du vil endre innstillinger for SSL og passord, trykker du på Avansert. Ta kontakt med nettverksadministratoren eller Internett-leverandøren din for å få de riktige innstillingene.*

Slett en konto fra iPad: Velg «E-post, kontakter, kalendere», velg en konto, rull nedover, og trykk på Slett konto

Når du sletter en konto, kan du ikke lenger få tilgang til den fra iPad. Alle e-postmeldinger og all kontakt-, kalender- og bokmerkeinformasjon som er synkronisert med kontoen, fjernes fra iPad. Når du sletter en konto, blir ikke kontoen eller informasjon som er knyttet til kontoen, fjernet fra datamaskinen.

Hent nye data

Med denne innstillingen slår du push-funksjonen av eller på for MobileMe, Microsoft Exchange, Yahoo! Mail, og eventuelle andre push-kontoer på iPad. Push-kontoer leverer automatisk ny informasjon til iPad når ny informasjon kommer på tjeneren (enkelte forsinkelser kan oppstå). Hvis du vil motta og synkronisere push-data, må iPad være koblet til Internett. Slå av push for å utsette levering av e-post og annen informasjon eller for å spare batteristrøm.

Når push er slått av eller om du har kontoer som ikke støtter push, kan iPad fortsatt finne ut om det er ny informasjon tilgjengelig på tjeneren. Du bruker Hent nye data-innstillingen til å angi hvor ofte enheten skal se etter data. Hvis du vil spare strøm, bør du ikke hente for ofte.

Slå på push: Velg «E-post, kontakter, kalendere» > Hent nye data, og trykk for å slå på push.

Angi hvor ofte data skal hentes: Velg «E-post, kontakter, kalendere» > Hent nye data, og velg ønsket tidsintervall for henting av data.

Hvis du vil spare strøm, bør du ikke hente for ofte.

Hvis push settes til AV eller Hent settes til Manuelt på Hent nye data-skjermen, overstyres innstillingene for enkeltkontoer.

Når Push er slått av OFF, fungerer ikke Finn min iPad.

Mail

Innstillinger for Mail gjelder for alle kontoer du har konfigurert på iPad, med mindre noe annet er oppgitt.

Hvis du vil slå på eller av varsellyder for ny eller sendt e-post, gjør du det i Generelt > Lyder.

Angi antall meldinger som skal vises på iPad: Velg «E-post, kontakter, kalendere» > Vis, og velg deretter en innstilling.

Velg om du vil se de siste 25, 50, 75, 100 eller 200 meldingene. Hvis du vil laste ned flere meldinger mens du bruker Mail, ruller du til nederst i innboksen og trykker på «Last inn flere meldinger».

Merk: Hvis det gjelder en Microsoft Exchange-konto, velger du «E-post, kontakter, kalendere» og velger Exchange-kontoen. Trykk på «Synkr. e-post for», og velg hvor mange dager med e-post du vil synkronisere med tjeneren.

Angi hvor mange linjer av hver melding som skal vises i meldingslisten: Velg «E-post, kontakter, kalendere» > Forhåndsvisning, og velg deretter en innstilling.

Du kan vise alt opp til fem linjer av hver melding. Hvis du bruker forhåndsvisning, kan du raskt få oversikt over innholdet i meldingene i innboksen din.

Angi minste tillatte fontstørrelse for meldinger: Velg «E-post, kontakter, kalendere» > Minimum fontstørrelse, og velg deretter Liten, Middels, Stor, Ekstra stor eller Enorm.

Angi om iPad skal vise Til- og Kopi til-etiketter i meldingslister: Velg «E-post, kontakter, kalendere», og slå deretter Vis Til/Kopi til-etikett på eller av.

Hvis Vis Til/Kopi til-etikett er på, kan du se om e-postmeldingen ble sendt direkte til deg eller om du ble kopiert på den, ved å se om **To** eller **Cc** vises ved siden av meldingen.

Angi om iPad skal be om bekreftelse før en melding slettes: Velg «E-post, kontakter, kalendere», og slå på eller av Spør før sletting-valget i Mail-innstillingene.

Angi om iPad skal hente eksterne bilder automatisk: Velg «E-post, kontakter, kalendere», og slå Hent eksterne bilder på eller av.

Hvis hent eksterne bilder er av, kan du laste inn bilder manuelt når du leser en melding.

Angi om iPad skal sende en kopi til deg når du sender en melding: Velg «E-post, kontakter, kalendere», og slå deretter «Blindkopi til meg» på eller av.

Sett inn en signatur i meldinger: Velg «E-post, kontakter, kalendere» > Signatur, og skriv deretter inn en signatur.

Du kan angi at iPad skal sette inn en signatur nederst i meldingene du sender. Det kan for eksempel være et sitat du liker, eller navnet, stillingstittelen og telefonnummeret ditt.

Angi standard e-postkonto: Velg «E-post, kontakter, kalendere» > Standardkonto, og velg en konto.

Bruk denne innstillingen for å angi hvilken konto meldingen skal sendes fra når du oppretter en melding fra et annet iPad-program, for eksempel ved å sende et bilde fra Bilder eller trykke på e-postadressen til et firma i Kart. (Hvis du vil sende meldingen fra en annen konto, trykker du på Fra-feltet i meldingen og velger en konto.)

Kontakter

Angi hvordan kontakter skal sorteres: Velg «E-post, kontakter, kalendere», trykk på Sorteringsrekkefølge under Kontakter, og gjør deretter én av følgende ting:

- Hvis du vil at det skal sorteres etter fornavn først, trykker du på Fornavn, etternavn.
- Hvis du vil at det skal sorteres etter etternavn først, trykker du på Etternavn, fornavn.

Angi hvordan kontakter skal vises: Velg «E-post, kontakter, kalendere», trykk deretter på Sorteringsrekkefølge under Kontakter, og gjør én av følgende ting:

- Hvis du vil vise fornavnet først, trykker du på Fornavn, etternavn.
- Hvis du vil vise etternavnet først, trykker du på Etternavn, fornavn.

Kalendere

Angi at et lydsignal skal spilles når du mottar en møteinvitasjon: Velg «E-post, kontakter, kalendere», og trykk på «Invitasjonsvarsel» under Kalendere for å aktivere varsler.

Angi hvor langt tilbake i tid du vil vise kalenderhendelser på iPad: Velg «E-post, kontakter, kalendere» > Synkroniser, og velg deretter en tidsperiode.

Slå på tidssonestøtte for kalenderen: Velg «E-post, kontakter, kalendere» > Tidssonestøtte, og slå deretter på Tidssonestøtte. Du angir tidssone for kalendere ved å trykke på Tidssone og skrive inn navnet på en større by.

Når Tidssonestøtte er på, viser Kalender hendelsesdatoer og -klokkeslett med tidssonen som gjelder for byen du har valgt. Når tidssonestøtte er av, viser Kalender hendelser med tidssonen til gjeldende plassering, som bestemt av nettverkstiden.

Viktig: Hvis du er ute og reiser, er det mulig at iPad ikke viser hendelser eller varsler deg på riktig lokal tid. Hvis du vil stille inn riktig tid manuelt, leser du «Dato og tid» på side 155.

Angi at et lydsignal skal spilles når du mottar en møteinvitasjon: Velg «E-post, kontakter, kalendere», og trykk på «Invitasjonsvarsel» under Kalendere for å aktivere varsler.

Safari

Med Safari-innstillinger kan du velge Internett-søkemotor, angi sikkerhetsvalg og, hvis du er en utvikler, slå på feilsøking.

Generelt

Hvis du vil søke på Internett, kan du angi Google, Yahoo! eller Bing som standard søkemotor.

Velg søkemotor: Velg Safari > Søkemotor, og velg søkemotoren du vil bruke.

Du kan angi at Safari skal fylle ut nettskjemaer automatisk ved hjelp av kontaktinformasjon, navn og passord du har oppgitt tidligere, eller begge deler.

Aktiver Autoutfyll: Velg Safari > Autoutfyll, og gjør én av følgende ting:

- *Hvis du vil bruke informasjon om deg selv fra Kontakter, slår du på Bruk kontaktinfo, velger Min info og markerer kontakten du vil bruke.*

Når denne funksjonen er aktivert, bruker Safari informasjon fra Kontakter til å fylle ut felter for kontaktinformasjon i nettskjemaer.

- *Hvis du vil bruke informasjon om navn og passord, slår du på Navn og passord.*
Når denne funksjonen er slått på, husker Safari navn og passord for nettsteder du besøker, og fyller ut informasjonen automatisk neste gang du besøker nettstedet.
- *Hvis du vil fjerne all Autoutfyll-informasjon, trykker du på Slett alle.*

Sikkerhet

Standardinnstillingen er at Safari viser netttinnhold, for eksempel filmer, animasjoner og Internett-baserte programmer. Det er mulig at du vil endre sikkerhetsinnstillingene for å beskytte iPad mot mulige sikkerhetstrusler på Internett.

Endre sikkerhetsinnstillinger: Velg Safari, og gjør deretter et av følgende:

- *Hvis du vil angi om det skal vises en advarsel når du besøker nettstedet som kan være forfalskede, slår du Svindeladvarsel på eller av.*
Svindeladvarsel beskytter deg mot Internett-sider som kan være forfalskede. Når du besøker et nettsted som Safari mistenker kan være forfalsket, får du et varsel om dette og Safari laster ikke inn siden.
- *Hvis du vil aktivere eller deaktivere JavaScript, slår du JavaScript på eller av.*
Med JavaScript kan de som utvikler Internett-baserte programmer, kontrollere elementer på sidene de lager. En side som bruker JavaScript, kan for eksempel vise gjeldende dato og klokkeslett eller vise en koblet side i en ny pop-up-side.
- *Hvis du vil blokkere eller tillate popupvinduer, slår du Blokker popupvinduer på eller av.* Hvis du slår på Blokker popupvinduer, blokkeres kun popupvinduer som vises når du lukker en side eller åpner en side ved å skrive inn sidens adresse. Funksjonen blokkerer ikke popupvinduer som åpnes når du trykker på en kobling.
- *Hvis du vil angi om Safari skal godta informasjonskapsler, trykker du på Godta informasjonskapsler og velger Aldri, «Fra besøkte» eller Alltid.*
En informasjonskapsel er informasjon som et nettsted lagrer på iPad slik at nettstedet kan kjenne deg igjen når du kommer tilbake. Dette gjør at innholdet på nettstedet kan tilpasses basert på informasjon du har oppgitt.
Noen sider fungerer ikke korrekt med mindre iPad godtar informasjonskapsler.
- *Hvis du vil fjerne loggen over nettsider du har besøkt, trykker du på Slett logg.*
- *Hvis du vil fjerne alle informasjonskapsler fra Safari, trykker du på Slett informasjonskapsler.*
- *Hvis du vil tømme nettleserens buffer, trykker du på Tøm buffer.*
Nettleserens buffer oppbevarer innholdet fra sider du har besøkt, slik at sidene lastes inn raskere neste gang du besøker dem. Hvis en side ikke viser nytt innhold du mener at bør være der, kan det hjelpe å tømme bufferen.

Utvikler

Feilsøkingskonsollen kan hjelpe deg med å rette feil på nettsider. Når den er slått på, vises konsollen automatisk når det oppstår en feil på en nettside.

Slå feilsøkingskonsollen på eller av: Velg Safari > Utvikler, og slå Feilsøkingskonsoll på eller av.

iPod

Med iPod-innstillinger kan du justere innstillinger for lydavspilling i iPod-programmet på iPad.

Angi at iTunes skal bruke likt volumnivå ved avspilling av sanger: I iTunes velger du iTunes > Valg hvis du bruker Mac eller Rediger > Innstillinger hvis du bruker PC. Deretter klikker du på Avspilling og velger Volumjustering.

Angi at iPad skal bruke voluminnstillingene fra iTunes (Volumjustering): Velg iPod , og slå på eller av Volumjustering.

Bruk equalizeren for å tilpasse lyden: Velg iPod, trykk på EQ, og velg en equalizerinnstilling.

Angi en volumbegrensning: Velg iPod, trykk på Volumbegrensning, og flytt på skyveknappen for å justere grensen for maksimalt volum.

Trykk på Lås volumbegrensning for å angi en kode slik at innstillingen ikke kan endres.

Hente sangtekster og podcastinformasjon: Velg iPod, og slå på eller av Tekst og podcastinfo.

ADVARSEL: Du finner viktig informasjon om hvordan du unngår hørselsskader i *iPad* *Viktig produktinformasjon* på support.apple.com/no_NO/manuals/ipad.

Video

Videoinnstillinger gjelder for videoinnhold, inkludert leide filmer og TV-programmer. Du kan angi hvor avspilling av videoer du tidligere har spilt, skal gjenopptas, du kan slå på og av spesialtekst, og velge at iPad skal vise videoer på en TV.

Angi hvor avspilling skal gjenopptas: Velg Video > Start avspilling, og velg om du vil at videoer du tidligere har begynt å spille, skal starte fra begynnelsen eller om avspillingen skal gjenopptas der du sist avsluttet.

Slå spesialtekst på eller av: Velg Video, og slå Spesialtekst på eller av.

Slå widescreen på eller av: Velg Video, og slå Widescreen på eller av. Hvis videoen du spiller er i widescreenformat, beholder du størrelsesforholdet hvis du slår dette på.

Velg PAL eller NTSC som TV-signal: Velg Video > TV-signal, og velg NTSC eller PAL. NTSC og PAL er standarder for TV-kringkasting som brukes i forskjellige områder. Hvis du er på det amerikanske kontinentet, er NTSC sannsynligvis det riktige valget. Andre steder kan du prøve PAL. Hvis du ikke er sikker, slår du opp i dokumentasjonen som fulgte med TV-en.

Bruk TV ut-innstillingene for å konfigurere hvordan iPad skal vise videoer på en TV.

Bruk Apple Composite AV Cable, Apple Component AV Cable, eller iPad Dock Connector til VGA Adapter til å koble iPad til en TV eller en projektor. Hvis du bruker Apple Component AV Cable, vises videoer med høy oppløsning i HD-kvalitet.

Når kabelen er koblet til en TV eller projektor, brukes den automatisk av programmer som støtter avspilling av video på eksterne skjermer. Av de innebygde programmene støtter Videoer, Bilder og YouTube videovisning på eksterne enheter.

Bilder

Bruk Bilder-innstillinger til å angi hvordan bilder skal vises i lysbildeserier.

Angi hvor lenge hvert bilde skal vises: Velg Bilder > Vis hvert bilde i, og velg hvor lenge hvert bilde skal vises.

Angi om lysbildeserier skal gjentas: Velg Bilder, og slå Gjenta på eller av.

Angi om bilder skal vises i rekkefølge eller i tilfeldig rekkefølge: Velg Bilder, og slå Miks på eller av.

Notater

Bruk Notater-innstillingene til å velge font for visning av notatene.

Velg en font: Velg Notater, og velg en font.

Butikk

Bruk Butikk-innstillinger hvis du skal opprette eller endre en Apple-ID. Standardinnstillingen er at Apple-ID-en du er logget på med når du synkroniserer iPad med datamaskinen, vises i Butikk-innstillinger. Du kan bytte konto på iPad for å kjøpe musikk eller programmer fra en annen konto. Hvis du ikke har en Apple-ID, kan du opprette en i Butikk-innstillinger.

Opprett en ny konto: Velg Butikk, trykk på Opprett ny konto, og følg deretter instruksjonene på skjermen.

Logg deg på en konto: Velg Butikk, trykk på Logg på, og oppgi Apple-ID og passord.

Vis Apple-ID-informasjonen din: Velg Butikk, og logg på med Apple-ID-en din, og trykk deretter på Vis Apple-ID.

Logg deg på en annen konto: Velg Butikk, trykk på Logg av, trykk på Logg på, og oppgi brukernavn og passord.

iPad på jobben

Med støtte for sikker tilgang til bedriftsnettverk, kataloger og Microsoft Exchange, er iPad klar for arbeidsplassen. Hvis du vil ha detaljert informasjon om bruk av iPad i bedrifter, gå du til www.apple.com/no/ipad/business.

Bruke konfigurasjonsprofiler

Hvis du er i et bedriftsmiljø, er det mulig at du kan konfigurere kontoer og andre objekter på iPad ved å installere en konfigurasjonsprofil. Konfigurasjonsprofiler gjør det mulig for administratoren din å konfigurere iPad til å bruke informasjonssystemene i bedriften, skolen eller organisasjonen din. En konfigurasjonsprofil kan for eksempel konfigurere iPad for tilgang til Microsoft Exchange-tjenere på arbeidsplassen slik at iPad kan få tilgang til Exchange-e-post, kalendere og kontakter.

En enkel konfigurasjonsprofil kan konfigurere flere forskjellige innstillinger på iPad. En konfigurasjonsprofil kan for eksempel konfigurere Microsoft Exchange-kontoen, VPN-kontoen og sertifikater for sikker tilgang til bedriftens nettverk og informasjon. En konfigurasjonsprofil kan også slå på Kodelås, som krever at du oppretter og oppgir en kode for å bruke iPad.

Administratoren kan distribuere konfigurasjonsprofiler enten via e-post, ved å legge dem på en sikker nettside, eller ved å installere dem direkte på iPad for deg. Det er mulig at administratoren vil at du skal installere en profil som knytter iPad-enheten til en tjener for administrering av mobile enheter. Dette gjør det mulig for administratoren å konfigurere innstillingene via fjerntilkobling.

Installer konfigurasjonsprofiler:

- 1 På iPad åpner du e-postmeldingen eller laster ned konfigurasjonsprofilene fra nettstedet administratoren oppgir.
- 2 Trykk på profilen, og trykk deretter på Installer. Gjør dette for hver konfigurasjonsprofil.
- 3 Skriv inn passord og annen nødvendig informasjon.

Viktig: Det er mulig du blir spurt om en konfigurasjonsprofil er godkjent. Hvis du er i tvil, spør du administratoren din før du installerer konfigurasjonsprofilen.

Du kan ikke endre innstillingene i en konfigurasjonsprofil. Hvis du vil endre innstillinger, må du først fjerne konfigurasjonsprofilen eller installere en ny konfigurasjonsprofil med de nye innstillingene.

Fjern en profil: Gå til Innstillinger, velg Generelt > Profil, og marker deretter konfigurasjonsprofilen og trykk på Fjern.

Når du fjerner en konfigurasjonsprofil, slettes alle innstillinger og all annen informasjon som er installert av profilen.

Konfigurerer Microsoft Exchange-kontoer

Microsoft Exchange leverer e-post-, kontakt- og kalenderinformasjon som du automatisk kan synkronisere trådløst til iPad. Du kan også konfigurere en Exchange-konto direkte på iPad.

Konfigurer en Exchange-konto på iPad:

- 1 Trykk på Innstillinger på Hjem-skjermen på iPad.
- 2 Trykk på «E-post, kontakter, kalendere». Deretter trykker du på Legg til konto.
- 3 Trykk på Microsoft Exchange.
- 4 Skriv inn kontoinformasjonen, og trykk på Arkiver.

Du får kontoinnstillingene du må oppgi, fra tjenesteleverandøren eller systemadministratoren din.

Exchange-kontoer> Skriv inn e-postadresse, domene (valgfritt), brukernavn, passord og en beskrivelse.

iPad støtter Microsofts Autodiscovery-tjeneste, som bruker brukernavnet og passordet ditt til å finne adressen til Exchange-tjeneren. Hvis tjeneradressen ikke blir funnet, blir du bedt om å skrive den inn. Når du har koblet til Exchange-tjeneren, kan du bli bedt om å endre sikkerhetskoden slik at den oppfyller tjenerkravene.

- 5 Når du konfigurerer en Microsoft Exchange-konto, trykker du på objektene du vil bruke på iPad — e-post, kontakter og kalendere.

VPN-tilgang

VPN (Virtual Private Network) gir sikker tilgang til private nettverk via Internett, for eksempel firmaets eller skolens nettverk. Bruk Nettverk-innstillingene på iPad til å konfigurere og aktivere VPN. Spør nettverksadministratoren om hvilke innstillinger du skal bruke.

VPN kan også konfigureres automatisk med en konfigurasjonsprofil. Når VPN konfigureres av en konfigurasjonsprofil, kan iPad slå på VPN automatisk når det er nødvendig. Hvis du vil vite mer, kan du lese «Bruke konfigurasjonsprofiler» på side 165 eller kontakte administratoren din.

LDAP- og CardDAV-kontoer

Når du har konfigurert en LDAP-konto, kan du vise og søke etter kontakter på LDAP-tjeneren til firmaet ditt eller organisasjonen din. Tjeneren vises som en ny gruppe i Kontakter. Ettersom LDAP-kontakter ikke lastes ned til iPad, må enheten være koblet til Internett for å kunne vise dem. Kontakt administratoren for å få kontoinnstillinger og informasjon om andre krav (for eksempel VPN).

Når du konfigurerer en CardDAV-konto, blir kontokontaktene dine synkronisert med iPad trådløst. Det er også mulig at du kan søke etter kontakter på CardDAV-tjeneren til firmaet ditt eller organisasjonen din.

Konfigurer en LDAP- eller CardDAV-konto:

- 1 I innstillinger trykker du på «E-post, kontakter, kalendere». Deretter trykker du på Legg til konto.
- 2 Trykk på Annet, og trykk deretter på Legg til LDAP-konto eller Legg til CardDAV-konto.
- 3 Oppgi LDAP-kontoinformasjonen, og trykk på Neste for å verifisere kontoen.
- 4 Trykk på Arkiver.

Tips og problemløsning

Apples supportnettsted for iPad

Du finner omfattende supportinformasjon på Internett på www.apple.com/no/support/ipad. Du kan også få tilpasset support via Express Lane (ikke tilgjengelig i alle land). Gå til expresslane.apple.com.

Lite batteri-symbol eller «Lader ikke»-melding vises

iPad har lite strøm og må lades i opptil ti minutter før den kan brukes. Hvis du vil ha informasjon om lading iPad, leser du «Lade batteriet» på side 34.

- Når du lader, forsikrer du deg om at du bruker 10W USB-strømforsyningsenheten som fulgte med iPad-enheten eller USB-utgangen på en nyere Mac. Den raskeste måten å lade enheten på er å bruke strømforsyningsenheten. Les «Lade batteriet» på side 34.
- Slå iPad av for raskere lading.
- Det er mulig at iPad ikke lader når den kobles til USB-utgangen på en eldre Mac, en PC, et tastatur eller en USB-hub.

Hvis Mac-maskinen eller PC-en ikke overfører nok strøm til å lade iPad, vises en Lader ikke-melding i statuslinjen. Hvis du vil lade iPad-enheten, kobler du den fra datamaskinen og kobler den til en veggkontakt ved hjelp av Dock Connector-til-USB-kabelen og 10 W USB-strømforsyningsenheten som fulgte med.

iPad reagerer ikke

- iPad kan ha lite strøm. Koble iPad til 10W USB-strømforsyningsenheten for å lade den. Les «Lade batteriet» på side 34.

- Hold nede Dvale/vekke-knappen i noen sekunder til en rød skyveknapp vises. Deretter holder du nede Hjem-knappen til programmet du brukte avsluttes.
- Hvis det ikke fungerer, slår du iPad av og deretter på igjen. Trykk og hold Dvale/vekke-knappen nede til den røde skyveknappen vises. Flytt deretter på skyveknappen. Deretter trykker og holder du Dvale/vekke-knappen nede til Apple-logoen vises.
- Hvis ikke det fungerer, nullstiller du iPad. Hold nede Dvale/vekke-knappen og Hjem-knappen samtidig i minst ti sekunder, helt til Apple-logoen vises.
- Hvis skjermen ikke roterer når du snur iPad, holder du iPad rett og forsikrer deg om at skjermmroteringslåsen ikke er på.

«Dette tilbehøret støttes ikke av iPad» vises

Det er mulig at tilbehørsenheten du koblet til ikke fungerer med iPad. Slå opp i dokumentasjonen som fulgte med enheten. Forsikre deg om at docktilkoblingskabelen ikke er blokkert.

Koble til iTunes-skjerm vises

Før du kan bruke iPad, må du klargjøre den i iTunes. Koble iPad til datamaskinen, åpne iTunes hvis det ikke åpnes automatisk, og følg instruksjonene på skjermen.

Et program vises i for liten størrelse

De fleste programmer for iPhone og iPod touch kan brukes med iPad, men de utnytter ikke alltid den store skjermen. I slike tilfeller trykker du på for å zoome inn på programmet. Trykk på for å gå tilbake til originalstørrelsen.

Søk i App Store for å se om det finnes en versjon av programmet som er laget for iPad, eller en universalversjon som er laget for både iPhone, iPod touch og iPad.

Det skjermbaserte tastaturet vises ikke

Hvis iPad er sammenkoblet med et Bluetooth-tastatur, eller hvis den er tilkoblet iPad Keyboard Dock, vises ikke det skjermbaserte tastaturet. Hvis du vil vise tastaturet, trykker du på Tastatur-tasten på Keyboard Dock, eller trykker på Mat ut-tasten på et Bluetooth-tastatur. Hvis du kobler fra iPad Keyboard Dock eller flytter Bluetooth-tastaturet utenfor rekkevidde eller slår det av, vil det skjermbaserte tastaturet vises.

iTunes og synkronisering

iPad vises ikke eller synkronisering fungerer ikke

Hvis iPad ikke vises i iTunes på datamaskinen eller ikke kan synkronisere innhold, kontakter, kalendere eller bokmerker, prøver du følgende:

- Lad opp batteriet hvis iPad har lite strøm. Les «Lade batteriet» på side 34.

- Koble fra andre USB-enheter fra datamaskinen og koble iPad til en annen USB 2.0-port på maskinen (ikke på tastaturet eller en USB-hub).
- Lås opp iPad hvis den er låst med en kode.
- Start datamaskinen på nytt, og koble iPad til datamaskinen.
- Start iPad på nytt.
- Last ned og installer (eller reinstaller) den nyeste versjonen av iTunes fra www.apple.com/no/itunes.
- For pushkontoer forsikrer du deg om at iPad har en Internett-forbindelse. Les «Tilkobling til Internett» på side 30.

Sikkerhetskopierte iPad

Sikkerhetskopierte

iTunes sikkerhetskopierer innstillinger, programdata og annen informasjon på iPad når du:

- Synkroniser iPad med iTunes på datamaskinen
- Oppdaterer iPad med iTunes
- Gjenoppretter iPad med iTunes, hvis du velger å sikkerhetskopierte når du blir spurt

Du kan gjenopprette sikkerhetskopiinformasjon til iPad etter oppdatering eller gjenoppretting av iPad-programvare, eller du kan bruke en sikkerhetskopi til å kopiere gjeldende iPad-informasjon til en annen iPad. Les «Oppdatere og gjenopprette iPad-programvaren» på side 171.

Sikkerhetskopier inkluderer ikke synkroniserte objekter, for eksempel sanger og videoer fra iTunes-biblioteket, eller informasjon som kontakter og kalendere fra datamaskinen. Hvis du vil gjenopprette synkroniserte objekter, må du synkronisere iPad etter gjenoppretting av sikkerhetskopiinformasjon. Hvis iPad er konfigurert til å synkronisere automatisk, gjenoprettes synkroniserte objekter umiddelbart etter en programvaregjenoppretting eller -oppdatering. Les «Synkronisere med iTunes» på side 25.

Programmer fra App Store inkluderes i den første sikkerhetskopien etter at programmene er lastet ned. Senere sikkerhetskopier inkluderer kun programdata.

For ekstra sikkerhet kan du stille inn iTunes til å kryptere sikkerhetskopiene.

Kryptere iPad-sikkerhetskopier:

- 1 Koble iPad til datamaskinen.
- 2 Marker iPad i sidepanelet i iTunes.
- 3 I Oversikt-panelet velger du «Krypter sikkerhetskopier»
- 4 Velg et passord, og klikk på Angi passord.

Hvis sikkerhetskopian er kryptert, må du skrive inn passordet før du gjenoppretter sikkerhetskopiinformasjonen til iPad. Krypterte sikkerhetskopier vises med et låsesymbol i listen med sikkerhetskopier i Enheter-panelet i iTunes-valg.

Hvis du vil ha mer informasjon om sikkerhetskopier, blant annet om informasjonen som inkluderes i en sikkerhetskopi, går du til support.apple.com/kb/HT4709?viewlocale=no_NO.

Fjerne en sikkerhetskopi

Du kan fjerne en iPad sikkerhetskopi fra listen over sikkerhetskopier i iTunes. Dette er praktisk hvis du for eksempel har laget en sikkerhetskopi på en annen datamaskin.

Fjern en sikkerhetskopi:

- 1 Åpne iTunes-valg i iTunes.
  - *Mac*: Velg iTunes > Valg.
  - *Windows*: Velg Rediger > Innstillinger.
- 2 Klikk på Enheter (du trenger ikke å koble til iPad).
- 3 Marker sikkerhetskopian du vil fjerne, og klikk deretter på Slett sikkerhetskopi.
- 4 Klikk på Slett sikkerhetskopi for å bekrefte at du vil fjerne den markerte sikkerhetskopian.
- 5 Trykk på OK.

Oppdatere og gjenopprette iPad-programvaren

Om oppdatering og gjenoppretting av programvare

Du kan bruke iTunes til å oppdatere eller gjenopprette iPad-programvaren.

- *Hvis du oppdaterer*, oppdateres programvaren på iPad. Nedlastede programmer, innstillinger og data påvirkes ikke.

Merk: I enkelte tilfeller kan en oppdatering også medføre gjenoppretting av iPad.

- *Hvis du gjenoppretter*, installeres den nyeste versjonen av iPad-programvaren på nytt, standardinnstillinger gjenoprettes og data som er arkivert på iPad slettes, inkludert nedlastede programmer, videoer, kontakter, bilder, kalenderinformasjon og alle andre data. Hvis du har sikkerhetskopiert iPad ved hjelp av iTunes på datamaskinen, kan du gjenopprette data fra sikkerhetskopian på slutten av gjenopprettingsprosessen.

Data som er slettet, er ikke lenger tilgjengelig via iPad-brukergrensesnittet, men slettes ikke fra iPad. Hvis du vil vite mer om hvordan du sletter alt innhold og alle innstillinger, kan du lese «Nullstille iPad» på side 157.

Hvis du bruker et Bluetooth-headsett eller -tastatur med iPad og du gjenoppretter innstillinger, må du sammenkoble Bluetooth-enheten med iPad på nytt, før du bruker den.

Hvis du vil vite mer om hvordan du oppdaterer og gjenoppretter iPad-programvaren, går du til support.apple.com/kb/HT1414?viewlocale=no_NO.

Oppdatere iPad

Forsikre deg om at maskinen har en Internett-forbindelse og at du har installert den nyeste versjonen av iTunes fra www.apple.com/no/itunes.

Oppdater iPad:

- 1 Koble iPad til datamaskinen.
- 2 Marker iPad i sidepanelet i iTunes, og klikk deretter på Oversikt-fanen.
- 3 Klikk på «Søk etter oppdateringer». iTunes varsler deg hvis det finnes en nyere versjon av iPad-programvaren.
- 4 Klikk på Oppdater for å installere den nyeste versjonen av programvaren.

Gjenopprette iPad

Forsikre deg om at maskinen har en Internett-forbindelse og at du har installert den nyeste versjonen av iTunes fra www.apple.com/no/itunes.

Gjenopprett iPad:

- 1 Koble iPad til datamaskinen.
- 2 Marker iPad i sidepanelet i iTunes, og klikk deretter på Oversikt-fanen.
- 3 Klikk på «Søk etter oppdateringer». iTunes varsler deg hvis det finnes en nyere versjon av iPad-programvaren.
- 4 Klikk på Gjenopprett. Følg instruksjonene på skjermen for å fullføre gjenopprettingsprosessen. Når du gjenoppretter, anbefales det at du sikkerhetskopierer iPad når du får spørsmål om det.

Når iPad-programvaren har blitt gjenopprettet, kan du enten konfigurere iPad som en ny iPad, eller gjenopprette musikk, videoer, programdata og annet innhold fra en sikkerhetskopi.

Når du har gjenopprettet fra en sikkerhetskopi, er data fra før gjenopprettningen ikke lenger tilgjengelig via iPad-brukergrensesnittet, men de er ikke slettet fra iPad. Hvis du vil vite mer om hvordan du sletter alt innhold og alle innstillinger, kan du lese «Nullstille iPad» på side 157.

Gjenopprette fra en sikkerhetskopi

Du kan gjenopprette innstillinger, programdata og annen informasjon fra en sikkerhetskopi, eller bruke denne funksjonen til å kopiere disse objektene til en annen iPad. Forsikre deg om at maskinen har en Internett-forbindelse og at du har installert den nyeste versjonen av iTunes fra www.apple.com/no/itunes.

Viktig: Det å gjenopprette fra en sikkerhetskopi er ikke det samme som å gjenopprette iPad fra Oversikt-panelet i iTunes. Gjenoppretting fra en sikkerhetskopi gir ikke en fullstendig gjenoppretting av iPad-programvaren. Når du gjenoppretter iPad fra en sikkerhetskopi, gjenoprettes alle dataene i sikkerhetskopien, inkludert data for programmer. Hvis du velger en gammel sikkerhetskopi når du gjenoppretter, kan det føre til at programdata erstattes med gammel informasjon. Hvis du vil vite mer, kan du lese «Nullstille iPad» på side 157.

Gjenopprett iPad fra en sikkerhetskopi:

- 1 Koble iPad til datamaskinen du vanligvis synkroniserer med.
- 2 I iTunes Kontroll-klikker du på iPad i sidepanelet og velger «Gjenopprett fra sikkerhetskopi» fra menyen som vises.
- 3 Velg sikkerhetskopien du vil gjenopprette fra, fra lokalmenyen, og klikk deretter på Gjenopprett.

Hvis sikkerhetskopien er kryptert, må du skrive inn passordet.

Når du har gjenopprettet fra en sikkerhetskopi, er data fra før gjenopprettingen ikke lenger tilgjengelig via iPad-brukergrensesnittet, men de er ikke slettet fra iPad. Hvis du vil vite mer om hvordan du sletter alt innhold og alle innstillinger, kan du lese «Nullstille iPad» på side 157.

Safari, Mail og Kontakter

Kan ikke sende e-post

Hvis iPad ikke kan sende e-post, kan du prøve følgende:

- I innstillinger velger du «E-post, kontakter, kalendere». Deretter velger du kontoen du prøver å bruke. Trykk på Kontoinfo, og trykk deretter på SMTP under Utgående e-posttjenere. Du kan konfigurere ytterligere SMTP-tjenere, eller velge en tjener fra en annen e-postkonto på iPad. Ta kontakt med Internett-leverandøren for konfigureringinformasjon.
- Konfigurer e-postkontoen din direkte på iPad i stedet for å synkronisere den fra iTunes. Gå til Innstillinger, velg «E-post, kontakter, kalendere», trykk på Legg til konto, og oppgi kontoinformasjonen. Hvis iPad ikke klarer å finne tjenesteleverandørens innstillinger når du oppgir e-postadressen din, går du til support.apple.com/kb/HT1277?viewlocale=no_NO for hjelp med å konfigurere kontoen din.

- Slå iPad av og deretter på igjen. Trykk og hold Dvale/vekke-knappen nede i noen sekunder til den røde skyveknappen vises. Flytt deretter på skyveknappen. Deretter trykker og holder du Dvale/vekke-knappen nede til Apple-logoen vises.

Du finner mer informasjon om problemløsning på www.apple.com/no/support/ipad. Hvis du fortsatt ikke kan sende e-post, kan du bruke Express Lane (ikke tilgjengelig i alle land). Gå til expresslane.apple.com.

Kan ikke motta e-post

Hvis iPad ikke kan motta e-post, kan du prøve følgende:

- Hvis du bruker en eller flere datamaskiner til å motta e-post for den samme e-postkontoen, kan det føre til at du blir låst ute. Du finner mer informasjon på support.apple.com/kb/TS2621?viewlocale=no_NO.
- Konfigurer e-postkontoen din direkte på iPad i stedet for å synkronisere den fra iTunes. Gå til Innstillinger, velg «E-post, kontakter, kalendere», trykk på Legg til konto, og oppgi kontoinformasjonen. Hvis iPad ikke klarer å finne tjenesteleverandørens innstillinger når du oppgir e-postadressen din, går du til support.apple.com/kb/HT1277?viewlocale=no_NO for hjelp med å konfigurere kontoen din.
- Slå iPad av og deretter på igjen. Trykk og hold Dvale/vekke-knappen nede i noen sekunder til den røde skyveknappen vises. Flytt deretter på skyveknappen. Deretter trykker og holder du Dvale/vekke-knappen nede til Apple-logoen vises.
- Hvis iPad bruker et mobildatanettverk (kun iPad Wi-Fi + 3G), slår du av Wi-Fi slik at iPad Wi-Fi + 3G kobler til Internett via mobildatanettverket. Velg Innstillinger > Wi-Fi, og slå av Wi-Fi.

Du finner mer informasjon om problemløsning på www.apple.com/no/support/ipad. Hvis du fortsatt ikke kan sende e-post, kan du bruke Express Lane (ikke tilgjengelig i alle land). Gå til expresslane.apple.com.

E-postvedlegg åpnes ikke

Det er mulig at iPad ikke støtter filtypen for vedlegget. iPad støtter følgende typer e-postvedlegg:

.doc	Microsoft Word
.docx	Microsoft Word (XML)
.htm	nettside
.html	nettside
.ics	Kalender-objekt
.key	Keynote

.numbers	Numbers
.pages	Pages
.pdf	Preview, Adobe Acrobat
.ppt	Microsoft PowerPoint
.pptx	Microsoft PowerPoint (XML)
.rtf	rik tekst-format
.txt	tekst
.vcf	kontaktinformasjon
.xls	Microsoft Excel
.xlsx	Microsoft Excel (XML)

Lyd, musikk og video

Ingen lyd

- Forsikre deg om at iPad-høytaleren ikke er tildekket.
- Forsikre deg om at Lydløs-knappen ikke er i øverste posisjon. Les «Volumknapper» på side 9.
- Hvis du bruker et headset, kobler du det fra og deretter til igjen. Forsikre deg om at du setter pluggen helt inn.
- Forsikre deg om at volumet ikke er slått helt av.
- Musikk på iPad kan være på pause. Hvis du bruker hodetelefoner med kontrollknapper, kan du prøve å trykke på startknappen for å fortsette avspilling. Trkk på iPod på Hjem-skjermen, og trykk på ►.
- Kontroller om det er angitt en volumbegrensing. Velg Innstillinger > iPod > Volumbegrensning. Hvis du vil vite mer, kan du lese «iPod» på side 163.
- Hvis du bruker linjeutgangen på iPad Dock eller Keyboard Dock (ekstraustyr), forsikrer du deg om at du slår på eksterne høyttalere eller stereoanlegg og at de er riktig tilkoblet og fungerer som de skal. Bruk volumkontrollene på de eksterne høyttalerne eller stereoanlegget, ikke på iPad.
- Hvis du bruker et program som fungerer sammen med AirPlay, kontrollerer du at AirPlay-enheten du sender lyd til, er slått på og at volumet er skrudd opp. Hvis du vil høre lyd gjennom iPad-høytaleren, trykker du på og velger den fra listen.

En sang, video eller et annet objekt spiller ikke

Sangen, videoen, lydboken eller podcasten kan være kodet i et format som ikke støttes av iPad. Hvis du vil ha informasjon om hvilke lyd- og videoformater iPad støtter, går du til www.apple.com/no/ipad/specs.

Hvis en sang eller video i iTunes-biblioteket ikke støttes av iPad, er det mulig du må konvertere det til et format iPad støtter. Du kan for eksempel bruke iTunes for Windows til å konvertere ubeskyttede WMA-filer til et format iPad støtter. Hvis du vil vite mer, åpner du iTunes og velger Hjelp > iTunes-hjelp.

Ingen video eller lyd ved bruk av AirPlay

Hvis du vil sende video eller lyd til en AirPlay-enhet, for eksempel en Apple TV-enhet, må iPad-enheten og AirPlay-enheten være koblet til det samme trådløse nettverket. Hvis du ikke ser -knappen, betyr det at iPad-enheten ikke er koblet til det samme Wi-Fi-nettverket som Apple TV-enheten.

- Det vises ikke video eller spilles lyd på iPad-enheten når den sender lyd eller video til en AirPlay-enhet. Hvis du vil sende innholdet til iPad-enheten og koble fra AirPlay-enheten, trykker du på og velger iPad-enheten fra listen.
- Hvis Apple TV-enheten krever at du oppgir en kode, må du oppgi koden på iPad-enheten når du blir bedt om det, for å kunne bruke AirPlay.
- Kontroller at høyttalerne på AirPlay-enheten er slått på og volumet skrudd opp. Hvis du bruker en Apple TV-enhet, kontrollerer du at Apple TV er satt som kilde på TV-en. Kontroller at volumkontrollen på iPad-enheten er skrudd opp.
- Når iPad streamer innhold via AirPlay, må den forbli koblet til Wi-Fi-nettverket. Avspillingen stopper hvis iPad-enheten kommer utenfor rekkevidden til nettverket.
- Avhengig av hastigheten i nettverket, kan det ta 30 sekunder eller mer før avspillingen via AirPlay starter.

Bilde vises ikke på TV eller projektor koblet til iPad

Ikke alle programmer støtter sending av video via kabel til en TV eller projektor. Av de innebygde programmene støtter Bilder, Videoer og YouTube dette.

- I Bilder må du starte en lysbildeserie, og du må bruke Overtoning-overgangen.
- Gå til Innstillinger > Video og forsikre deg om at valgene er riktige for din TV eller projektor. Hvis du vil vise HD-videoer i høy oppløsning, må du bruke en komponentvideokabel.
- Ekstern video er kun aktivt når videoen spilles av. Videoen spilles ikke på iPad og TV-en eller projektoren samtidig.
- Forsikre deg om at videokabelen er riktig tilkoblet i begge ender, og at det er en kabel som støttes.
- Hvis video ikke vises, trykker du på Hjem-knappen og frakobler og tilkobler kablene på nytt og prøver igjen.

iTunes Store og App Store

iTunes Store eller App Store er ikke tilgjengelig

Hvis du vil bruke iTunes Store eller App Store, må iPad være koblet til Internett. Les «Tilkobling til Internett» på side 30.

Hvis du vil kjøpe innhold fra iTunes Store eller App Store, må du ha en Apple-ID. Du kan opprette en Apple-ID på iPad. Trykk på Innstillinger > Butikk > Opprett ny Apple-ID. Les «Butikk» på side 164.

Du kan også konfigurere en konto på datamaskinen ved å åpne iTunes og velge Butikk > Opprett konto.

Merk: iTunes Store og App Store er kun tilgjengelige i enkelte land.

Nullstille og starte iPad på nytt

Hvis noe ikke fungerer som det skal, kan du prøve å starte iPad på nytt, tvinge et program til å avslutte eller nullstille iPad.

Start iPad på nytt: Hold Dvale/vekke-knappen nede til den røde skyveknappen vises. Flytt skyveknappen for å slå av iPad. Du slår iPad på igjen ved å holde nede Dvale/vekke-knappen til Apple-logoen vises.

Tving et program til å avslutte: Hold nede Dvale/vekke-knappen øverst på iPad i noen sekunder til en rød skyveknapp vises. Deretter holder du nede Hjem-knappen til programmet avsluttes.

Hvis du ikke får slått av iPad, eller hvis problemet vedvarer, er det mulig at iPad må nullstilles. Du bør kun nullstille iPad hvis du ikke kan løse problemet ved å slå enheten av og deretter på igjen.

Nullstill iPad: Hold nede På/av/dvale/vekke-knappen og Hjem-knappen samtidig i minst ti sekunder, helt til Apple-logoen vises.

iPad reagerer ikke etter nullstilling

- Nullstill iPad-innstillinger. Velg Innstillinger > Generelt > Nullstill > Nullstill alle innstillinger. Alle innstillingene dine nullstilles, men data og mediefiler slettes ikke.
- Hvis ikke det fungerer, sletter du alt innhold på iPad. Les «Nullstille iPad» på side 157.
- Hvis ikke det fungerer, gjenoppretter du iPad-programvaren. Les «Fjerne en sikkerhetskopi» på side 171.

Informasjon om sikkerhet, service og support

Denne tabellen viser hvor du finner mer informasjon om iPad-relatert sikkerhet, programvare og service.

Hvis du vil vite mer om	Gjør du følgende
Hvordan du bruker iPad på en sikker måte	Les <i>iPad Viktig produktinformasjon</i> på support.apple.com/no_NO/manuals/ipad for oppdatert informasjon om sikkerhet og regelverk.
iPad service og support, tips, forumer og Apple-programvarenedlastinger	Gå til www.apple.com/no/support/ipad .
Siste nytt om iPad	Gå til www.apple.com/no/ipad .
Administrere Apple-ID-kontoen	Gå til appleid.apple.com .
Bruk av iTunes	Åpne iTunes, og velg Hjelp > iTunes-hjelp. Hvis du vil se en opplæringsvideo på Internett (kun tilgjengelig i noen områder), kan du besøke: www.apple.com/no/support/itunes .
MobileMe	Gå til www.me.com .
Bruk av iPhoto i Mac OS X	Åpne iPhoto, og velg Hjelp > iPhoto-hjelp.
Bruk av Adressebok i Mac OS X	Åpne Adressebok, og velg Hjelp > Adressebok-hjelp.
Bruk av iCal i Mac OS X	Åpne iCal, og velg Hjelp > iCal-hjelp.
Microsoft Outlook, Windows Address Book, Adobe Photoshop Album og Adobe Photoshop Elements	Slå opp i dokumentasjonen som fulgte med disse programmene.
Garantiservice	Først følger du rådene i denne håndboken. Deretter går du til www.apple.com/no/support/ipad eller leser <i>iPad Viktig produktinformasjon</i> på support.apple.com/no_NO/manuals/ipad .
Batteribytteservice	Gå til www.apple.com/no/batteries/replacements.html .
Bruk av iPad i et bedriftsmiljø	Gå til www.apple.com/no/ipad/business .

Om avhending og resirkulering

iPad må kasseres på riktig måte i henhold til lokale lover og regler. Ettersom iPad inneholder et batteri, må den ikke kastes sammen med husholdningsavfallet. Når iPad skal kastes, kan du ta kontakt med Apple eller lokale myndigheter for informasjon om resirkuleringsmuligheter.

Du finner informasjon om Apples resirkuleringsprogram på: www.apple.com/no/recycling

Deutschland: Dieses Gerät enthält Batterien. Bitte nicht in den Hausmüll werfen. Entsorgen Sie dieses Gerätes am Ende seines Lebenszyklus entsprechend der maßgeblichen gesetzlichen Regelungen.

Nederlands: Gebruikte batterijen kunnen worden ingeleverd bij de chemokar of in een speciale batterijcontainer voor klein chemisch afval (kca) worden gedeponeerd.

Türkiye: EEE yönetmeliğine (Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Sınırlandırılmasına Dair Yönetmelik) uygundur.

Taiwan:

警告：請勿戳刺或焚燒。此電池不含汞。

廢電池請回收

Batteribytte: Det oppladbare batteriet i iPad skal kun skiftes av en Apple-autorisert serviceleverandør. Du finner informasjon om batteribyttetjenester på: www.apple.com/no/batteries/replacements.html

Den europeiske union – informasjon om avfallshåndtering

Dette symbolet betyr at produktet i henhold til lokale bestemmelser og retningslinjer skal leveres inn separat fra husholdningsavfallet. Når dette produktet skal kasseres, leveres det inn der lokale myndigheter har bestemt at slikt avfall skal leveres. Noen steder kan du levere inn produkter gratis. Korrekt håndtering av produktet ved kassering bevarer naturressursene og sikrer at produktet resirkuleres på en måte som beskytter helse og miljø.

Brazil—Disposal Information

Brasil: Informações sobre descarte e reciclagem:

O símbolo indica que este produto e/ou sua bateria não devem ser descartadas no lixo doméstico. Quando decidir descartar este produto e/ou sua bateria, faça-o de acordo com as leis e diretrizes ambientais locais. Para informações sobre o programa de reciclagem da Apple, pontos de coleta e telefone de informações, visite www.apple.com/br/environment.

Apple og miljøet

Apple erkjenner sitt ansvar for å begrense de miljømessige konsekvensene av selskapets drift og produkter. Du finner mer informasjon på: www.apple.com/no/environment/

🍏 Apple Inc.

© 2010 Apple Inc. Alle rettigheter forbeholdes.

Apple, Apple-logoen, AirPlay, Apple TV, iBooks, iCal, iPhone, iPhoto, iPod, iTunes, Keynote, Mac, Macintosh, Mac OS, Numbers, Pages, Safari og Spotlight er varemerker for Apple Inc., registrert i USA og andre land.

AirPrint, Finder, iPad, Multi-Touch og Shuffle er varemerker for Apple Inc.

iTunes Store er et tjenestemerke for Apple Inc., registrert i USA og andre land.

App Store, iBookstore og MobileMe er tjenestemerker for Apple Inc.

Adobe og Photoshop er varemerker eller registrerte varemerker for Adobe Systems Incorporated i USA og/eller andre land.

Bluetooth®-ordmerket og -logoene er registrerte varemerker som eies av Bluetooth SIG, Inc., og bruk av disse merkene av Apple Inc. er under lisens.

IOS er et varemerke eller registrert varemerke for Cisco i USA og andre land og brukes under lisens.

© 2010 Google. Kartdata © 2010 Google, Tele Atlas, INEGI, Transnavicom, ZENRIN, MapLink/Tele Atlas, Europa Technologies.

© Google. Kartdata © 2010 Tele Atlas.

© 2010 Google. Kartdata © 2010 Google.

© 2010 Google.

Breakfast at Tiffany's © 1961 Paramount Pictures og Jurow-Shepherd Productions. Alle rettigheter forbeholdes. *Ferris Bueller's Day Off* © 2006 Paramount Pictures. Alle rettigheter forbeholdes. *Harry Potter and the Order of the Phoenix* © 2007 Warner Bros. Ent. Harry Potter Publishing Rights © J.K.R. Harry Potter-karakterer, navn og relaterte kjennetegn er varemerker for og © Warner Bros. Ent. Alle rettigheter forbeholdes. *Rebel Without a Cause* © 1955, fornyet 1983 Warner Bros. Entertainment Inc. Alle rettigheter forbeholdes. *Star Trek* © 2009 Paramount Pictures. STAR TREK og relaterte merker og logoer er varemerker for CBS Studios Inc. Alle rettigheter forbeholdes. *Top Gun* © 2004 Paramount Pictures. Alle rettigheter forbeholdes. *The Untouchables* © og TM 2007 Paramount Pictures. Alle rettigheter forbeholdes. *Up* © Disney/Pixar. Alle rettigheter forbeholdes.

Andre selskaper og produktnavn som nevnes i denne boken, kan være varemerker for sine respektive eiere.

Henvisninger til produkter fra andre produsenter skjer kun av informasjonsmessige grunner og innebærer verken en understøttelse eller en anbefaling av disse produktene. Apple vedkjenner seg intet ansvar i forbindelse med disse produktenes egnethet eller anvendelsesområde. Alle overenskomster, avtaler eller garantier, hvis slike finnes, skal gjøres gjeldende direkte mellom leverandør og bruker. Det er blitt lagt stor vekt på at informasjonen i denne boken skal være mest mulig nøyaktig og korrekt. Apple er ikke ansvarlig for eventuelle trykk- eller skrivefeil.

H019-1938/2010-10-29